జీవేశ్వర సంయోగ రహస్యము



mohan
PUBLICATIONS
ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ నిలయం
మోహన్ పబ్లికేషన్స్
కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం - 533101.

ఓమ్.

వివేక సందర్భ రత్నావళి యను

జీవేశ్వర సంయోగ రహస్యము.

శ్రీ మద్గౌరీపుత్ర వంశ పయః పారావార రాకాసుధా

కర్ణాయమాన శ్రీవిష్ణుగోత్రసంభూత ముత్యాల-

రామస్వామి యోగీంద్రుని పుత్రుండును, కుప్ప

మాంబాగర్భశుక్తి మౌక్తిక ప్రాయుండును

శ్రీలక్ష్మీ నృసింహస్వామి వర ప్రసాద

లబ్ధుండును, అధ్యాత్మ విద్యా

విశారదుండును,

శ్రీమాన్. దైవశిఖామణియను

దిగంబరేశ గురు ప్రియ శిష్యుండును

నెల్లూరు నిడిముసలిగ్రామ నివాసస్థుండునగు

నారసింహ యోగీంద్రునిచే.

రచియింపఁబడి

కందుకూరి. గోవింద - సోమయాజి పుత్రుండగు

యజ్ఞశర్మగారిచే పరిష్కరింపఁబడినది.

చెన్నపురి: పాతచాకలపేట

శ్రీరాజరాజేశ్వరీ నికేతన ముద్రాక్షరశాలాధికారియగు

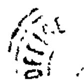
పమ్మి - త్యాగరాయసెట్టిగారిచే

ముద్రించి ప్రకటింపఁబడియె.

1915.

విషయసూచిక.





ఓమ్.

శ్రీరామచంద్ర గురుపరబ్రహ్మణేనమః.

వివేకసందర్భ రత్నావళి

జీవేశ్వర సంయోగ రహస్యము.

౧. సద్రూపచిద్రూప సందర్శనము.

మంగళాచరణము.

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మా గురుర్విష్ణు గురుదేవ మహేశ్వరః।
గురుసాక్షా త్పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవేనమః॥

తా. బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వర స్వరూపుండును, సాక్షా త్పరబ్రహ్మ మునైన శ్రీగురుస్వామికి నేను నమస్కరింపుచున్నాను.

శ్లో॥ వందేహం సచ్చిదానందం భేదాతీతం సదాగురుం।
నిత్యం పూర్ణం నిరాకారం నిర్గుణం స్వాత్మసంస్థితమ్॥

తా. సచ్చిదానందస్వరూప శాశ్వతమైన శరీరము, స్వాత్మయందున్నట్టి పరమాత్మనుగూర్చి నమస్కరింపుచున్నాను.

ఇట్లు శాస్త్ర పురాణాగమములలో వ్రాయంబడియుండుటేగాక పెద్దలున్ను వొప్పుకొని యున్నారుగదా.

భగవన్మహిమ.

శ్లో॥ ఆదిసర్గే మహావిష్ణు స్స్వప్రకాశో జగన్మయః।
గుణభేద మధిష్టాయ మూర్తిత్రయ భవాత్మవాన్॥

తా. ఆదిసృష్టియందు స్వప్రకాశముగను, జగద్రూపముగనుండు (నారాయణుఁడు) సత్వరజస్తమములనెడి గుణభేదములచేత విష్ణుబ్రహ్మ రుద్రులైనారు.

గురుశబ్దార్థము.

శ్లో॥ గురురేవ పరంబ్రహ్మ గురురేవ పరాగతిః।
గుశబ్దస్త్వంధకారస్స్యాత్ రుశబ్దస్తన్నిరోధకః।
అంధకార నిరోధత్వా ద్గురురిత్యభిధీయతే॥

తా. గురువే పరబ్రహ్మము, గురువే సద్గతి, గు వర్ణము అంధకారము, రు వర్ణము అంధకారం నిరోధించునది, అజ్ఞానాంధకారమును బోగొట్టుటవలన గురువని జెప్పంబడును.

శ్లో॥ గుకారశ్చ గుణాతీతో రుకారో రూపవర్జితః।
గుణాతీతమరూపంచ యత్తత్త్వం సగురుఃస్మృతః॥

తా. గు,అనునక్షరము గుణాతీతమైన పరమాత్మ; రు, అనునక్షరము నామరూపవివర్జితము, అట్టి గుణాతీత నామరూపరహిత తత్త్వమే గురువని చెప్పంబడును.

విశేషార్థము.—గురువనెడి పరమాత్మ నామరూపసహిత శిష్యుని తద్రహితముగా జేయును, అనగా జీవబ్రహ్మైక్యస్థితి నొసంగును. అట్టి (నివృత్తిజ్ఞానము) బోధించుటలో (జ్ఞానం వినా మోక్షోనసిధ్యతి) యనెడు న్యాయంబుగా దృఢజ్ఞానముగల్గిన మోక్షమనియు కలుగనియెడల మోక్షము గలుగదనియు బోధించును.

శ్లో॥ అజ్ఞాన కలుషం జీవం జ్ఞానాభ్యాసా ద్వినిర్మలం।
కృత్వాజ్ఞానం స్వయం నశ్యేత్ జలే కతకరేణువత్॥

తా. జీవుడు అజ్ఞానుడగును, జ్ఞానాభ్యాసమువల్ల నిర్మలుడగును, జ్ఞానము సిద్ధించిన అజ్ఞానమడంగును, బురదనీరుయిండుపగింజచే నిర్మలమగునట్లుగా శుద్ధుడగును.

వి.—అట్లే పరమగురుఁడు పూర్వజన్మ కర్మఫలములను నశియింపఁజేసి తమవలెనే స్వయం ప్రకాశుఁడుగా జేయుచుండును. కాబట్టి మన కామక్రోధ లోభ మోహ మదమత్సరాది వృత్తుల జయించుటకు నిజగురుధ్యానమే సాధనముగా నియమించి తద్వారా ఈశ్వరునిగా తమ తమ స్వగురుమూర్తిని సర్వకాల సర్వావస్థలయందు మానసంబున నిల్పి పూజింపఁజేసి మోక్షార్హులుగమ్మని గురువులు బోధించిరిగదా అట్లా పరమశివుఁడు పార్వతీదేవికి యుపదేశించిన విధానం బెట్లనిన.

శ్లో॥ ఉపదేశ మయాదేవి గురుమార్గేణదర్శితః।
గురుభక్తి స్థదాధ్యానం సకలం తవకీర్తితః॥

తా. ఓపార్వతీ గురుస్వామివల్ల దృఢమైనబోధ భక్తిచేత సదా ధ్యానమును దర్శనమును నెఱుంగనగును.

శ్లో॥ దుర్లభం త్రిషులోకేషు తచ్ఛ్రిణు వ్వదామ్యహం।
గురుబ్రహ్మ వినానా న్యత్సత్యం సత్యం వరాననే॥

తా. ఓపార్వతీ మూఁడులోకములకు దుర్లభమైన నీరహస్యమును నీకొఱకు చెప్పుచున్నాను, గురువనే బ్రహ్మముగాక వేరేమియు సత్యమైనదిలేదు ఇదేసత్యం ఇదేసత్యం.

శ్లో॥ గురుం పరాత్పరం ధ్యేయం నిత్యమానందకారకం।
హృదయాకాశమధ్యస్థం శుద్ధస్ఫటికసన్నిభం।
స్ఫటిక ప్రతిమారూపం దృశ్యతే దర్పణేతధా॥

తా. బ్రహ్మరుద్రాద్యఖిలదేవతలును, ధ్యానముచేయుట కర్హమైనట్టి హృదయాకాశ మధ్యభాగమున పరిశుద్ధస్ఫటిక మణికాంతితో చేయబడిన బొమ్మరూపు దర్పణమందు ప్రకాశించునట్లు నిర్మలమదిలో ధ్యానించతగ్గది.

శ్లో॥ తథాత్మానం చిదాకారం ఆనందం సోహమిత్యతః।
అంగుష్టమాత్రః పురుషై ర్ధ్యాయతే చిన్మయేయథ॥

తా. అంగుష్ట ప్రమాణమై ముముక్షువులచేత ధ్యానముచేయ బడు స్వరూపము, సోహంబనెడు ధ్యానమువల్ల చిదాత్మాకారమగు ఆనందమయకోశమున నాత్మైక్యమును బొందుదురు.

వి.—లోకంబున సద్గురువులు తమశిష్యుల హృదయగుహాయందు ఈశ్వర తేజస్సును చూపించి ఆయీశ్వర శక్తిని సదా ధ్యానించమని బోధించెదరు. వారివారిధ్యానమందు (యద్భావం తద్భవతి) అనెడి న్యాయంబుగా ఫలముబొందంగలరని ఏకనిష్టయందు ధ్యేయమూర్తిని ధ్యానించి తన్మయమందుచుండెడి జీవులు పునర్జన్మములనుఁరారనిన్ని, అపరిపూర్ణులు జన్మములకు వచ్చుచుండెదరనిన్ని, సగుణధ్యానమున దృఢమైనవారలు నిర్గుణ బ్రహ్మానందమందెదరని బోధించెదరు.

శ్లో॥ నకాష్టే విద్యతేదేవో నపాషాణమృణ్మయే।
భావేతు విద్యతేదేవ స్తస్మాత్ భావేన భావ్యతే॥

తా. దేవుడు కట్టెయందును, ఱాతియందును, మంటెయందును లేదు. భావమునందు (హృదయ గుహాయందు) తెలియును. కాబట్టి మనస్సుచేతనే దేవుని భావించవలయును.

శ్లో॥ తీర్థేదానే తపోయజ్ఞో కాష్టే పాషాణకేసదా।
శివం పశ్యంతి మూఢాత్మ శివోదేహే ప్రతిష్టితః॥

తా. తీర్థములయందును, దానములయందును, యజ్ఞములయందును, కట్టెలయందును, శిలలయందును, మూఢులు శివునివెదకెదరు. (పరమాత్మ) తనదేహమందే యున్నాడు.

వి.—జ్ఞానియగువాడు పునర్జన్మముబడయకుండుటకు తనయొక్క హృదయమందే పూజించవలయును. భాహ్యాపూజ నిగ్రహించవలెను (ఆత్మస్వరూపము) నుపాసించతగినది ఎంతవరకు ఆత్మతత్వము నెఱుంగబడదో అంతవరకు అనేక కర్మలను మనస్సును శుద్ధిపరచుటకై దేహశుద్ధికై జప తప యజ్ఞములు తీర్థయాత్రలుచేయువలయును. తనవివేకము

చేతనే మనస్సును స్వాధీన పరచుకొనందగు, స్వాధీనమైన మనస్సుగల యోగీంద్రులు మనస్సును సేనకుంగను మంత్రివలెను మండలాధిపతిగను మనస్సును స్వాధీనములో నుంచుకొందురు. అట్టి స్వాధీనమైన జ్ఞానులు మరణానంతరము స్థూలశరీరమునవలి సూక్ష్మశరీరములతో భువర్లోకమున పరిపూర్ణ బ్రహ్మానంద సుఖమనుభవించుచుందురు. అపరిపూర్ణులు భువర్లోకమున యాతనా శరీరములతో తమతమ ధ్యానసంకల్పములకు తగినట్లు సంభవించెడు నరకమనుభవించి తిరుగా జన్మించెదరు.

సర్వదోషనాశము.

శ్లో॥ జ్ఞానిన సర్వపాపాని హ్రియంతే నాత్రసంశయః।
క్రీడన్నపి న్నపవి పేర సాపై గ్నా నావి ప్రుపః।

తా. జ్ఞానికి సకల పాపములును నశించుచున్నవి సంశయము లేదు. వానికి పలువిధములైన పాపములు ఉత్పన్నమైనను నిర్మలభక్తుడగుటచే అవి నాశనంబగు.

శ్లో॥ మనఏవ మనుష్యాణాం కారణం బంధమోక్షయోః।
బంధాయ విషయాసక్తం ముక్త్యై నిర్విషయం స్మృతమ్॥

తా. ఈ సకల ప్రపంచమున్ను మనస్సే, మనుష్యునియొక్క బంధమునకున్ను శత్రువును మనస్సే, మోక్షమునకు కారణమైనది మనస్సే, విషయాశక్తితోగూడినది బంధమనియును, నిర్విషయమనస్సు ముక్తిగా నెఱుంగనగును.

వి.—మనస్సునడంచుటకు అభ్యాసముజేయవలయును. నెట్టివారిని మదియందునిల్పి పూజింతుమో వారితేజస్సు మదియందు ప్రవేసించి ఆయాస్థితికి దెచ్చుచుండును.

గురుస్తుతి.

శ్లో॥ గురుచరణం భవహరం శరణాగతాభరణమాత్మ సుఖకరమ్।
మరణభయాదుత్తరం తరుణారుణ కిరణమహామీడే॥

తా. సంసారదుఃఖమును (పాపమునులేక జన్మమును) బోగొట్టునదియును, ఆశ్రితులను (శరణాగతులను) సంరక్షణము చేయునదియును, (పునర్జన్మము నశింపజేయునదియును) అగు గురువుయొక్క చరణకమల బాలారుణ ప్రకాశముచేత నావరింపబడిన నేను (అట్టి చరణములను) స్తోత్రము చేసెదను.

వి.—భక్తిపురస్సరముగా గురువునునాశ్రయించిన శిష్యునికే సదుపదేశమును గురుప్రసాదంబునులభించును. సద్యోముక్తియొనగూడును.

చ. తలపగమూలదుంప పరమార్థము దెల్పను శక్యమేభువిన్।
బలిమిని యాత్మగుట్టు మదిభావనసేయగ బ్రహ్మతత్త్వమున్।
గలుగును ముక్తిజీవులకు కావున నాత్మనిధానదృశ్యమౌ।
సలలిత సత్స్వరూపమని చాటును వేమన లోకమెల్లెడన్॥

తా. వేమనయను యోగివర్యుడు లోకులెల్లరును మాయలోదగిలియున్నారని దెలసి పరబ్రహ్మముయొక్క నిశ్చయము దెలియుటకు ఆత్మవిచారము చేయవలయుననియును, ఆత్మవిచారముచేతనే ముక్తికలుగుననియును, ఆత్మ యెరుగవలయు ననియును, యిదితప్ప అనాదిగాయుండుమూల కందమైన కర్తనుగూర్చి విచారించి ప్రయోజనములేదనియును, మఱియు దానిదెలసికొనుటకు ఎవ్వరికె సాధ్యముకాదనియును, బోధించెను. (మాయాచావిద్యాచ స్వయమేభవతి) అనిజెప్పియున్నది.

భగవద్రూప వివరణము.

శ్లో॥ నారాయణో ఽక్షరోఽనంత సర్వవ్యాపి నిరంజనః।
తేనేద మఖిలం వ్యాప్తం జగత్స్థావర జంగమమ్॥

తా. నాశరహితుడును, ఆద్యంతములులేనివాడును, సర్వవ్యాపియును, పరిశుద్ధుడును అగు నారాయణుండు స్థావర జంగమాత్మక ప్రపంచంబంతయు వ్యాప్తమైయున్నది. భగవంతుం డొక్కడే సకల ప్రపంచమై యున్నాడని భావము.

శ్లో॥ యథాశివ స్తథావిష్ణు ర్యథావిష్ణు స్తథాశివః।
అంతరం శివవిష్ణ్వోశ్చ మనాగపి నవిద్యతే॥

తా. శివుండెట్లో అట్లు విష్ణువు, విష్ణు వెట్లో అట్లు శివుడు, శివ విష్ణువులకు కొంచమైనను భేదములేదు.

శ్లో॥ ఏకమేవా ద్వయం బ్రహ్మ నేహ నానా స్తికించన॥

తా. రెండవదిలేని బ్రహ్మ మొక్కటేయున్నది ఇచ్చట వేరే మియు కొంచమైననులేదు.

శ్లో॥ బ్రహ్మసర్వమిదం విశ్వం విశ్వాతీతంచ తత్పదమ్।
వస్తుతస్తు జగన్నాస్తి సర్వం బ్రహ్మైవ కేవలం॥

తా. ఈ సకలప్రపంచమును బ్రహ్మమే, ఆ బ్రహ్మమే ప్రపంచము నందు శ్రేష్ఠమైనది వాస్తవముగాజూడ తానుగాక జగత్తులేదు సర్వమును బ్రహ్మరూపముగానున్నది.

వి. బ్రహ్మము అనిర్వాచ్యము, అఖండస్వరూపము, పరబ్రహ్మ ము, అట్టి పరమాత్మ స్వరూపమును (గుడ్డివాడు తనముందరియుండు వస్తువులను చూడంజాలడుగదా) అట్లెగురుశిక్షపొందనివాడు బ్రహ్మము నెఱుగం జాలడు.

శ్లో॥ తపేద్వర్ష సహస్రాణి ఏకపాద స్థితో నరః।
ఏతస్యధ్యానయోగస్య కలాం నార్హంతిషోడశిమ్॥

తా. మనుష్యుడు ఒకకాలితో నిలచి వెయ్యిసంవత్సరములు తపస్సుజేసినను అది ఆత్మధ్యానముయొక్క పదునారింట నొకభాగము నకు సమముకాదు.

చిత్తసంసార కారణము.

శ్లో॥ చిత్తాంతరేవసంసారః కుంభాంతః కుంభఖం యథా।
చిత్తనాశేన సంసారః కుంభనాశేన కుంభఖమ్॥

తా. ఘటమున ఘటాకాశమెట్లు, అట్లు చిత్తమునందు సంసార మున్నది, ఘటమునాశనమైన ఘటాకాశములేనట్లు, చిత్తమునాశమైన మీాద సంసారము నశించుచున్నది.

శ్లో॥ సర్వచింతాం పరిత్యజ్య సావధానేనచేతసా ।
నారాయణాను సంధ్యేయో యోగసాంబ్రాజ్య విచ్ఛతి॥

తా. యోగసాంబ్రాజ్యమును గోరినవారు సమస్తమైన చింతలనువిడచి సావదాన మనస్కులై నారాయణ శబ్దవాచ్యుడైన పరమాత్మ (నారాయణ) అని అనుసంధానము ధ్యానముచేయవలయును, జీవుడు తన్ను సకలభూతములయందును, సకలభూతములుతనయందును, జూచుచుండువాడు బ్రహ్మమును బొందుచుండును. నాపరబ్రహ్మము నిత్యముగను శుద్ధముగను జ్ఞానస్వరూపముగను అద్వితీయుండుగను తురీయమైనదిగను నుండు బ్రహ్మము (నేనై యున్నానను) నదే పరమపదము (మోక్షస్థానము) అని యెంచవలెను.

శ్లో॥ మనస్థం మనమధ్యస్థం మధ్యస్థం మనవర్జితం।
మనసా మనమాలోక్య స్వయం సిధ్యంతియోగినః॥

తా. మనస్సు మనస్సుచేతనే యోగులుజయించుచుండవలెను, జయించువారలు అర్చిరాదిమార్గంబగు శుక్లపక్షమియను (జ్ఞానమార్గమున) బోవు బ్రహ్మోపాసకులుక్రమముగా ముక్తినిజెందెదరు. ధూమమార్గంబగు కృష్ణపక్షమియను (అజ్ఞానమార్గమున) బోవు కర్మయోగులు చంద్రలోక (స్వర్గమున) కర్మక్షయమువరకునుండి తిరుగా జన్మమునకు వచ్చుచుందురు. నిస్సంకల్పయోగీశ్వరులు యీశ్వరాంశమునందు గలియుదురు. నిప్పునందు వెడలు మిణుగురులు నిప్పేయగుచుండునుగదా అట్లే లాందరునందుండు అద్దములమురికినితుడిపించిన స్పష్టముగా ప్రకాశించును గదా, అట్లే మన కామక్రోధ మధమాత్సర్యాది మాలిన్యగుణములం బోగొట్టుకొనిన ఈశ్వరాంశమగు తేజంబున గలియవచ్చును.

సర్వం మనోమయము.

శ్లో॥ మనఏవ జగత్సర్వం మనఏవ సదారిపుః।
మనఏవ హి సంసారో మనఏవ జగత్త్రియమ్॥

తా. ఈ సకల ప్రపంచమును మనస్సే మనస్సేపుమను (శత్రువుగానున్నది) సంసారముగానున్నది త్రిలోకములు మనస్సే యగుచున్నది.

ప్రపంచము సద్రూపము.

శ్లో॥ అస్తిచేద స్తితారూపం బ్రహ్మైవా స్తిత్వ లక్షణమ్।
అస్తిత్యుక్తే జగత్సర్వం సద్రూపం బ్రహ్మతద్భవేత్॥

తా. ఉన్నదియనెడువస్తువు ఉండునెడల అట్లున్నదనెడి లక్ష్యము బ్రహ్మమే, జగత్తువున్నదనగా అట్లుండుజగత్తు మొదలగునవి యన్నియు సద్రూపమైన బ్రహ్మమేయగును, సమస్తము బ్రహ్మమేయనిభావము.

ప్రపంచము చిద్రూపము.

శ్లో॥ భాతీయుక్తే జగత్సర్వం భానం బ్రహ్మైవ కేవలమ్।
మరుభూమౌ జలం సర్వం మరుభూమాత్రమేవ తత్।
జగత్త్రయ మిదం సర్వం చిన్మాత్రం స్వవిచారతః॥

తా. జగము కనుపడుచున్నదికదా, యనగా అట్లు కనుబడున దియును (బ్రహ్మమే) మరుభూమియందుతోచునట్టి జలమంతయు(విచారించగా) మరుభూమిగానేయున్నట్లు (జలముకానట్లు) తనస్వరూప విచారమువల్ల త్రిలోకములును చిత్స్వరూపముగనే యున్నది అనగా బ్రహ్మమే ప్రపంచముగా గనుపడుచున్నదని భావము.

ప్రపంచానందరూపము.

శ్లో॥ దృశ్యతే శ్రూయతేయద్య ద్బ్రహ్మణో న్యన్నతద్భవేత్।
నిత్యశుద్ధ విముక్తైక మఖండానంద మద్వయమ్॥

తా. ఏదేది కనుబడుచున్నదో ఏదేది వినబడుచున్నదో అవి యంతయు బ్రహ్మముతప్ప వేఱుకాదు ఆబ్రహ్మము నిత్యమై శుద్ధమై బంధరహితమై అఖండానందమై రెండవది లేనిదై యున్నది.

సర్వశబ్దవాచ్యుడు పరమాత్మ.

నారాయణ శ్శివో విష్ణు శ్శంకరః పురుషోత్తమః।
ఏతేషు నామభిర్బ్రహ్మ పరంప్రోక్తం సనాతనమ్॥

తా. నారాయణుడు శివుడు విష్ణువు శంకరుడు పురుషోత్తముడు అను నీ నామములయందు ఏనామముచేతనైనను శాశ్వత పరబ్రహ్మముగా చెప్పబడును.

వి. జగత్కారణమైన పరమాత్మ గుణరహితుడైనను రజోగుణమును స్వీకరించి బ్రహ్మస్థితినిబొంది సృష్టి చేయుచున్నాడు సత్వగుణప్రధానుడై విష్ణుస్థితినిబొంది ధర్మాధర్మములను పాలించుచున్నాడు తమోగుణప్రధానుడై రుద్రుడు ప్రపంచమునంతయు నశింపజేసి త్రిలోకములను స్వప్నమువలె జేయుచున్నాడు నిర్గుణుండైనను త్రిగుణములతో గూడి యున్నాడని భావము. త్రిలోకములు స్వప్నమువలె మిథ్యయని, పరమాత్మయొక్కటే సత్యమని యెంచనగు, అట్టి కేవలబ్రహ్మము మనోజయముచేతనే యోగీంద్రులు పొందుచుండెదరు.

మనోజయోపాయము.

శ్లో॥ అధ్యాత్మ విద్యాధిగమ స్సాధుసంగతి రేవచ।
వాసనాసం పరిత్యాగః ప్రాణస్పంద నిరోధనమ్।
ఏతస్తాయుక్తయఃపుష్టా స్సంతిచిత్త జయేక్రమాత్॥

తా. బ్రహ్మవిద్యాభ్యాసము ౧, సాధుసంఘము ౨, వాసనాపరిత్యాగము ౩, ప్రాణస్పందనిరోధము౪, (అనునీనాల్గుసాధనములు) వుపాయములు మనోజయమునకు తగియున్నవి. శాస్త్రములు జదువుట ౧, సద్గురువుల నాశ్రయించుట ౨, మలినవాసనలువిడుచుట ౩, వాయువుయొక్క చలనమడ్డగించుట, ౪.

వి. మనస్సుశాంతివలన ధర్మపత్నివలెనగును ఆత్మసంరక్షణార్థమై తండ్రివలెనగును మనస్సు ఉత్తమపథము నొసంగుటకు సుహృత్తమగుచుండును.

జీవన్ముక్తులు.

శ్లో॥ జీవన్ముక్తా నజీవంతి సుఖదుఃఖ రసస్థితే।
ప్రకృతే నార్థకార్యేణ కించిత్కుర్వంతివానవా॥

తా. జీవన్ముక్తులు సుఖదుఃఖములయొక్క అనుభవమునొందుం డరు అయినను ప్రకృతి సంబంధమైన కార్యములు కొంచముచేయుచు న్నారు కొంచముచేయరు జీవన్ముక్తులు యిష్టానిష్టములనుకూర్చి సంతో షమును దుఃఖమును బొందరనియును ప్రపంచసంబంధమైనకార్యములు కొన్నిటినిచేసియు చేయకయుందురు.

వి. సంసారమందిచ్ఛలేనివాడును, సంసారప్తమైన సుఖదుఃఖ ములు బొందనివాడును, సంతోషము, అసూయ, భయము, క్రోధము, కామము, కార్పణ్యము, మనస్సు, ఆకాశమునలె నిర్మలముగా నుండు వాడును, చిన్మాత్రమైన పరమపావనపదమందు నిశ్చలమనస్కుడై యుండు వాడును, మనోవృత్తి నిద్రయందున్నట్టి వానివలె నుండువాడును, స్వస్వ రూప, సహజామనస్క, లక్షమందుండు వాడును, జీవన్ముక్తుడని చెప్పం బడును.

విదేహముక్తి లక్షణము.

శ్లో॥ జీవన్ముక్త పదం త్యక్త్వా స్వదేహే కాలసాత్కృతే।
విశత్యదేహ ముక్తత్వం పవనోఽస్పందతామివ॥

తా. జీవన్ముక్తుడు తనశరీరమును కాలాధీనముజేసి చలన స్వభా వముగల వాయువును స్తంభించి మైత్రాదిగుణ సంహితంబైన సత్వో పాధిని విడిచి విదేహముక్తిని పొందును.

వి.—సత్వోపాధికలవాడు జీవన్ముక్తుడు, సత్వోపాధి లేనివాడు విదేహముక్తుడు, విదేహమనగా దేహములేనివాడు, దేహములేనివాడ నగా జననమరణము లేనివాడు, అనగా వాయువును స్తంభించు యోగ మువలన దేహశుద్ధినిబొందుచుండునని తెలియందగును. విదేహముక్తునకు

శరీరోపాధులులేవు గనుక నీవు నేననువాడు అనెడి వ్యవహారములులేవు కాబట్టి తురీయాతీతదశయని యెఱుంగునది.

మహావాక్యమహిమ.

శ్లో॥ వేదాంతానాం మహావాక్య శ్రవణేన తథైవచ।
మననేన తథాదేవ ధ్యానేన పరమాత్మనః।
ప్రత్యక్ బ్రహ్మైక్యతా జ్ఞానం లబ్ధ్వాయాతి పరం పదమ్॥

తా. వేదాంతములయొక్క మహావాక్యములు వినుట వలనను, మననము చేయుట వలనను, ప్రకాశ స్వరూపియైన పరమాత్మయొక్క ధ్యానము వలనను, జీవబ్రహ్మైక్యమునొంది ఉత్తమమైన పదమును (మోక్షమును) బొందుచున్నాడు.

శ్లో॥ మహావాక్య ప్రకరణం సాక్షాచ్చివమయం పరమ్।
ముముక్షూణాంచ వక్తవ్యం నాన్యేషాంచ కథంచన॥

తా. శ్రేష్ఠమైనదియునునగు మహావాక్య ప్రకరణమును ముముక్షువులకు (మోక్షాపేక్ష కలవారలకు) చెప్పఁదగినది ఇతరులకు ఎప్పుడును చెప్పగూడదు.

మహావాక్యచతుష్టయము.

శ్లో॥ ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మచేత్యాది మహావాక్య చతుష్టయమ్।
మహావాక్య చతుర్వాక్యం ఋగ్యజుస్సామసంభవమ్॥

తా. ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ అను నీమొదలగునాల్గువాక్యములు మహావాక్యములనఁబడును. ఋక్, యజుస్, సామము, అను వేదములయందుండి పుట్టినవి.

౧ ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ శ్రేష్టమైన జ్ఞానమే బ్రహ్మము.

౨ అహం బ్రహ్మాస్మి నేను బ్రహ్మముగా నున్నాను ఇది గురూపదేశమొందిన శిష్యుడు నేనే బ్రహ్మమును బొందినానని భావించునట్టి వాక్యము.

3 తత్వమసి అదినీవై యున్నావు అన్లుగురువు శిష్యునకు దేహమందున్నట్టి నీయాత్మ బ్రహ్మముఅనిగుర్తించి తెలియజేయునట్టివాక్యము.

౪ అయమాత్మా బ్రహ్మము ఈ ఆత్మబ్రహ్మమని గురువు శిష్యునకు దేహమందుండు నీయొక్క ఆత్మయే బ్రహ్మముఅని గుర్తించి తెలియజేయునట్టి వాక్యము.

వి.—పరబ్రహ్మము ప్రతినిత్యము అభ్యసించుస్వభావముగలవానికి చక్కగా దెలియును, ఆ సనాతనమైన పరబ్రహ్మము సూక్ష్మముగానుండుటవలన ఇట్టిదని చెప్పటకు సాధ్యముకాదు, సంయోగమువలననే ఆ బ్రహ్మమును చక్కగా దెలియదగినది, స్వానుభవంబుచేతను, యోగంబుచేతను, బ్రహ్మం బెటువంటిదని యనేగాని చెప్పటకు సాధ్యము కాదని భావము.

ప్రణవధ్యానము.

శ్లో॥ ప్రణవోహి పరబ్రహ్మ ప్రణవః పరమం పదమ్।
ప్రణవం సర్వవేదాద్యం సర్వదేవ మయం విదుః।
సర్వేషాంచైవ మంత్రాణాం ప్రణవః ప్రాణఉచ్యతే॥

తా. ప్రణవమే పరబ్రహ్మము, మోక్షపదము, సకలవేదములకు మూలము, సకలదేవతులకు సకలమంత్రములకు జీవమైయున్నట్లు జెప్పఁబడుచున్నది.

వి.—ఓంకారమునందు నాల్గువేదములు కలిగెను, సకల స్వరములు కలిగెను, సర్వమును చరాచరంబులు ఓంకారముననే కలిగెను, ఓంకారమువిల్లుగాను, ఆత్మ భావముగాను, బ్రహ్మముగుఱిగాను, చెప్పఁబడెను. యుక్తమైన మనస్సుచేతను, సూక్ష్మ దృష్టిగల వారిచేతను, (బ్రహ్మము) చూడబడుచున్నది.

శుద్ధరాజయోగధ్యానము.

శ్లో॥ సోహం చిన్మాత్రమేవేతి చిన్తితం ధ్యానముచ్యతే॥

తా. చిన్మాత్రంబైన బ్రహ్మమే నేనుఅని చింతించుటె ధ్యానమని చెప్పంబడును.

వి.—ఈకనుపడునట్టి ప్రపంచము లేనిదియు, రాగద్వేషనాశన మును జ్ఞానముచేత కలుగుచుండగా బుట్టెడు ఆనందము సమాధియని జెప్పంబడును. సంకల్పవికల్పములు నశించినమనస్సు ఆత్మయందు ఏకమ గుట సమాధి, బ్రహ్మమే నేను భావించుటవల్ల ఆత్మశక్తి స్వరూపావస్థ కల్గుటే సమాధి, అట్టి సమాధిలో గాలిలేనిస్థలమందలి దీపముమాదిరి నిశ్చలమైనదో నిర్వికల్పసమాధియగును అదియె (శుద్ధబ్రహ్మానందస్వరూ పసమాధి) యగుచున్నదని గ్రహించందగు, ఇట్టి మర్మంబులు మహే శ్వరుండు ఉమాదేవికి తెలియం జేయుటెగాక గురుగీతలు ఉపనిషత్తులు యోగశాస్త్రంబులు తేటతెల్లంబుగాబోధించుట మద్గురు సాంప్రదాయ కంబుగా ఏనెఱింగి లోకంబునభక్తులకై సులభోపాయంబుగా తాత్పర్య విశేషార్థములతో జెప్పియున్నాడను, గాన మనజననమరణ ప్రవాహంబు దాటించుసద్గురుని నెవరికి శరణమొందిన దో ప్రతిఫలమునందవచ్చుంగదా యనెడు తలంపే నెదనుంకించి నీగ్రంథముచే తత్వజ్ఞాన మంకురింపఁజేయు టకుం గొన్ని సులభోక్తులు శ్లోకములు పద్యములు తాత్పర్య విశేషార్థ ములు జెప్పియున్నాడ నిందలి తత్వజ్ఞాన మార్జింపం దొడరు సుజ్ఞాను లకు తత్వజ్ఞానోదయము స్వహృదయమ్మున బ్రకాశించి ప్రసన్నచిత్త భరితాంతరంగులరై యుత్కృష్ట పరిపూర్ణ బ్రహ్మానంద సుఖమనుభ వించుచుండునట్లు జేయుటకై భగవంతుని హృదయాంభోజమునందు దేజరిల్లఁ స్మరించుచుండెద.

క॥ ఇది జదివిన ఆనందం బిది పరమ సుఖంబు వినుట కిది మేలుసుమీ।
ఇది సద్బ్రహ్మానందం బిదియమృతపదమునిచ్చు నిలభక్తులకున్॥

సద్రూప చిద్రూప సందర్శనము.

సమాప్తము.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ గణేశాయనమః.

శ్రీ రామచంద్ర గురు పరబ్రహ్మణే నమః.



శ్రీ చిత్కళా సంపత్తి.

దేవ గురు పండితుల స్తోత్రము.

సీ. శ్రీవిఘ్నరాజును చిత్తాబ్జమున నుంచి బ్రహ్మను మదిజేర్చి ప్రస్తుతించి।
పరమేశు నెప్పుడు బాయక పూజించి విష్ణుమూర్తిని చిత్తవీధి నిల్పి।
కాళికాదేవిని కన్దెరలో నెంచి తాతితల్లిని వేడి తలపునించి।
భారతి నోరూర బల్కుటకర్పించి దైవశిఖామణి దలచి గురుని।
పండితవిధేయుడై యేను భాషితముగ।
సీసశతకంబు జెప్పెద వాసిగాను।
వసుధ మాత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

అనుభవానందపరుల స్తోత్రము.

సీ. బ్రహ్మోహమస్మియ న్బ్రహ్మోత్తములకు
ప్రణతులు పల్మారు పరిగణించి।
యద్వైతభావంబు నాత్మసమాధిలో
నందుచుండెడివారి నాత్మ దలచి।
తత్వార్థములనెల్ల తరచి తన్మయులైన
తాపసోత్తముల చిత్తమున నుంచి।
నాచార్యులను జేరి యభ్యాసయోగంబు
నాచరించెడివారి కందముగను।
జెప్పబూనితి గురుకీలు మెప్పగాను।
వినయభయభక్తులింపున విశ్రుతముగ॥ వసుధ॥

కవులస్తోత్రము.

సీ. ఆంధ్రలక్షణగతు లభ్యసింపగలేదు గణయతిప్రాసాది గతులెఱుంగ।
శబ్దార్థదోషము ల్పదివియుండగలేదు శాస్త్రార్థనిర్ణయ సరణులెఱుగ।
కవితాప్రసంగంబు కలనైన నెఱుగక కృతిజేయబూనితిహితవుగాను।
తప్పులుప్పనుజూచియొప్పుగాదిద్దుట గురుభావమైయున్నగౌరత లేదు।
ప్రజ్ఞనూహింప దగునార్య విజ్ఞకోటి।
లోక హితమాచరించితి శ్రీకరముగ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

శివుడు భవానికుపదేసించుట.

సీ. శ్రీకంఠుడీవిద్య జెప్పెభవానికి కృపను రుక్మిణికి శ్రీకృష్ణుడొసగె।
శ్రీరామమూర్తియు సీతకుబోధించె వాయుజునకుసీత వరుసదెల్పె।
శంకరాచార్యులీ శాశ్వతగురుబోధ జిజ్ఞాసులకుదెల్పె జితపడంగ।
సద్గతికోరకేను మద్గురుప్రార్థించి మానసగురునిష్ఠ బూని నిలిచి।
యుత్తమజ్ఞాన నిలయమా యుక్తిదగిలి।
పూర్ణభావంబు ప్రకటింప బూనినాడ॥ వసుధ

సీ. సకల వేదాంతార్థ సారమా జ్ఞానంబు
కాళికాంబకు చంద్రమౌళిదెల్పె।
గురుతుగా పరతత్వ గోప్యంబు గనుమని
కోర్కెలు దొలగించె కుదురుగాను।
యిదియోగరాజంబు నీప్సితార్థమునిచ్చు
తెల్విలో తెల్విని తేటపరచు।
భుక్తిముక్తులకిదే యుక్తియానుమ్మని
శ్రీరామతత్వంబు గౌరికొసగె।
పరచిదాకాశ కైవల్య ప్రాప్తిపొందు।
మనుచుబోధించె నిటలాక్షు డద్భుతముగ॥ వసుధ॥

సీ. శ్రీమనోరాముని చిన్మయాకారుని స్థిరమతిగీలింప జేసెశివుడు।
దేవుడుజగమెల్ల దేదీప్యముగవెల్గు దీజితాంతరవిద్య దెల్పెశివుడు
ఆదిఅనాదియౌ ననుభవభావంబు నందుచుండెడిసాజ్ఞ నాలెశివుడు।
యెండమావులతీరు నెటిగెడిలోకంబు నేమిలేదనిజెప్పి యేలెశివుడు।
పట్టులోపట్టు నిలకడ ప్రతిభ జూపి।
జెప్పి నిర్దోషగమ్యంబు జేర్చెశివుడు॥ వసుధ॥

విశ్వరూప సాక్షాత్కారము.

సీ. విశ్వరూపబ్రహ్మ వేదాంతవేద్యుండు
విశ్వమయుండుగా వెలయుచుండు।
విశ్వమయబ్రహ్మ వేద్యమౌగురిలోన
విజ్ఞానసమదృష్టి వినుగుచుండు।
వినయవిధేయుడై వివరించి గురుసంజ్ఞ
బ్రహ్మతన్మయమౌని ప్రబలుచుండు।
దృక్స్వరూపముమది దృఢముగాచింతించి
జూచెడుదానినే జూచుచుండు।
నచల పరిపూర్ణ బ్రహ్మం బనాతరుండు।
జూడజూడంగ నిర్వాణ సుఖమెయగును॥ వసుధ॥

పరమాత్మ విచారణ.

సీ. సర్వజీవులయందు సాక్షియైపరమాత్మ
యేకరూపంబున నెడపకుండు।
పంచభూతములకు ప్రాపగుదేహంబు
పుట్టుచావులయందు బొదలుచుండు।
పుట్టుచావులులేని పూర్ణసుజ్ఞానియై
దిట్టరియైయుండు ధీజితుండు।
ఫాలమందునబ్రహ్మ పదవియేచింతించి
పట్టువిడనియోగి పరముగాంచు।

సద్భుతాకారవిశ్వేశు నాత్మనిలిపి।
నిత్యపరిపూర్ణ బ్రహ్మమె నిబ్బరించు।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

గురువిచారణ.

సీ. గురుడనగాబ్రహ్మ గురుడనగావిష్ణు
గురుడనరుద్రుండు పరమగురుడు।
మాయనగామాయ మాయనగాబ్రహ్మ
గురుసంజ్ఞలోనుండు గోప్యమిదియె।
మాయనగాజీవి మాయనగాబ్రహ్మ
మాయనిమైక్యంబు బరగుగురుడు।
అజ్ఞానమెజగత్తు సుజ్ఞానమేబ్రహ్మ
మొదటిరియ ఓరములో మూలమాత్మ।
ఇట్లు గురుగీతలందున యింపుమీర।
జెప్పియున్నట్టిభావంబు జెందవలెను॥ వసుధ॥

ఉపదేశ ప్రభావము.

సీ. ఉపదేశమనుమాట నూహింపదగునిట్టు
లర్థవిశేషంబు నాత్మయందు।
ఉపమనసద్గురు నుపక్రియలందుట
దేశమనగ మనో నాశముక్తి।
వెలిప్రపంచక్రియ తెలివిచేగుర్తించు
తెలివియేగురుశక్తి తెరవుపరము।
చిత్కళాపూర్ణమై చిదచిద్విలాసమై
గోచరించెడియుక్తి గోప్యమంది।
పట్టుపుపమను తన్మయ పట్టువిడక।
తత్వమస్యాదిలక్ష్యుడై తగుటెముక్తి॥ వసుధ॥

ఆత్మపూజా విధానము.

సీ. హితమతినై నేను పతితపావనురాము
నతులొనర్చెడిభక్తి నుడివినాను।
రాముని మదిలోన రమ్యంబుగానుంచి
పూజించుక్రమమిందు బూన్చినాను।
విశ్వరూపమునంటు వితరణజ్ఞానంబు
తెల్వి తెల్విశేకిసాక్షి దెల్పినాను।
విజితమానసభక్తి విశదీకరించితి
నతిపథగురుమంత్ర మంకురించి।
జన్మమరణాద్యవస్థల జాడమీరి।
బ్రహ్మమందైక్యమగుటయే పరమపదవి॥ వసుధ॥

సృష్టిప్రభావము - పంచరత్నములు.

సీ. బ్రహ్మంబునెంచగా బహిరంతరాత్మయై
బయలందుపూర్ణుడై బరగుచుండు।
బ్రహ్మమాకాశ సద్బ్రహ్మ నిరవధిక
ఖం బ్రహ్మమని శ్రుతు ల్గణుపుచుండు।
ఆకాశమునవాయు వనుగతమై బుట్టె
నావాయువందున యగ్ని బుట్టె।
నగ్నియందునజల మనుమేయముగబుట్టె
జలమునపృథివియు జాతమయ్యె।
పృథివియం దోషధులుబుట్టె నధిగతముగ
నోషధిరసంబుజీవులై యొప్పెజగము॥ వసుధ॥

సీ. సృష్టికాదిని పరమేశునం దొకశక్తి
త్రిగుణకల్పనవల్ల త్రివిధమయ్యె।
రాజసశక్తిలో రంజిల్లుబ్రహ్మయై
సృష్టించు భువనముల్ శ్రేష్ఠముగను।

సాత్వికశక్తిలో సంభవమైహరి
పాలించుభువనముల్ ప్రభువునగుచు।
తామసశక్తిలో తక్కొనిరుద్రుండు
లయకర్తగానుండు నియతిగాను।
సృష్టియును స్థితిలయములు వ్యష్టియందు।
బుట్టి నాశనమగుచుండు పొలుపుమీఱ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

సీ. విత్తనమొకటుగునే వృక్షంబు బుట్టుట
వృక్షంబుజగమున వృద్ధిజెందె।
విత్తులోసారమే వివరింపజీవులు
స్త్రీపుంసబీజమై చెలగుచుండు।
బీజమేజీవాత్మ బిలముశరీరంబు
సంసారమందుండి హింసకోర్చె।
పలుతెఱంగులకర్మ పాకంబులనుజిక్కి
ప్రారబ్ధములయందు ప్రవణుడయ్యె।
చావుపుట్టువు నీరమై జగమునిండె।
జీవిసంకల్పమునజిక్కి దోనగనడు॥ వసుధ॥

సీ. పుట్టినపసిబిడ్డ పుడమిగాంచుటలేదు
అట్టియీజగమున నెట్లుపెరిగె।
జీవుడుదేహంబు జెలువొంద మనసును
నాదనీమాయున్న యర్థమయ్యె।
సవియుండిజగముతా నెఱుగకున్నందుకు
నేమికారణమొ నీవెఱుగుమింక।
కొన్నిదినములుతా కొనసాగిజగమున
వింతవింతలువిన విశదమగును।

యిట్టిగోప్యముగురుజేరి ముట్టిగనిన
యతివరేణ్యుడు కైవల్య మందుచుండు॥ వసుధ॥

సీ. మాయయేజగములు మాయయేజీవులు
మాయయే మంత్రముల్ మదినెఱుంగు।
మాయనెల్లగురుండు మాటుమాయముగజేయు
మార్గముమదిజూపి మము నెనడచు।
మంత్ర తంత్రములచే మదిసడంచినతోడ
మనసుధ్యానమునందు మహితమగును।
మహితమానిజదృష్టి మట్టిగినతోడ
మదిలోనివృత్తులు మాటుమణుగు।
వృత్తులుడిగినతిచ్ఛలో మత్తుడగుచు
శుద్ధచిన్మాత్రుడై యుంట సుఖమువడయు॥ వసుధ॥

సంసార సంగ్రహము - నవరత్నములు.

సీ. పతిపతులిలలోన సౌఖ్యంబుగానున్న
కామాదిభోగముల్ గలుగుచుండు।
పతిపతులేకమై మతిగూర్చియుండిన
పుత్రమిత్రాదుల పొందుగల్గు।
పతిపతుల్ గురుభక్తి సాక్షాత్కరించిన
స్వర్గాదిభోగము ల్పంచుగల్గు।
పతిపతుల్ ధర్మంబు సమకూడినంతట
మోక్షసుఖంబులు మొనయగల్గు।
నందె సారాంశపరతత్త్వ మందిజ్ఞాన।
మనుభవించిన పాపంబు లంటబోవు॥ వసుధ॥

సీ. ధరపతివ్రత ప్రభాతమునందు మేల్కాంచి
పతియె దైవంబని భక్తిసేయు।

తనభర్తసుఖముకై తగునుపచారంబు
పతికిహితంబుగా పరిణమించు।
పతివాక్యములనెల్ల సత్యముగానెంచును
పదపడిమేలుకై పాటువడును।
పతికిష్టమైనట్టి పనులు జేయుచునుండు
పతిపాదములనొత్తి పరిచరించు।
కలిమిలేములు నొకరీతి గడుపుచుండు।
కాంతగలయింటి పురుషుడేకష్టపడడు।
వసుధముత్యాల వంశపావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

సీ. పతికష్టసుఖములు సతియెంచగాబోదు
పతిమాటకెదిరించి బల్కుచుండు।
అర్జనదాపెట్టి యప్పుజూపించెడి
యాలుగల్గినయింట మేలులేదు।
పతికిసౌఖ్యముజేయ మతికింపుగానట్టి
సతితనసౌఖ్యమే చక్కబెట్టు।
తనపతియెదురైన తలత్రిప్పిపలుకక
పతిపైనతప్పులు నెతుకుచుండు।
నట్టిసతులను విడనాడి రట్టుపడక
తెలియు దెల్వినివర్తించు ధీరులెపుడు॥ వసుధ॥

సీ. స్త్రీలకోర్కెలెవడు చెల్లింపగోరునో
వానికికష్టంబు వచ్చుచుండు।
స్త్రీలచిత్తముశాంతి చేయంగబూనిన
వానికికష్టంబు వసుధయందు।
స్త్రీలుకోరినకామ చింతదీర్చనివాడు
ప్రాణసంకటముల పాలుపడును।

స్త్రీలపై భ్రమచేత చిక్కిన పురుషుండు
దుష్టుడై సజ్జన దూరుడగును।
సతుల మోహంబుచల్లార్ప సాధ్యపడదు
సతి మతికినెక్క బ్రతికెడి బ్రతుకె బ్రతుకు॥ వసుధ॥

సీ. సంసారియగువాడు సద్గురుజేరక
సంతతిపై చింత సంతరించు।
సంసారియగువాడు సంకులచిత్తుడై
మనసు నిల్పగలేక మందగించు।
సంసారియగువాడు సద్గోష్ఠిబూనక
స్థిరమని ధనకాంక్ష స్వీకరించు।
సంసారియగువాడు సర్వేశునెంచక
ముక్తిమార్గముబూని ముష్కరించు।
కర్మ సంసారిమోక్షంబు గనడుసుమ్మి।
జన్మమరణాద్యవస్థలే చిక్కియగును॥ వసుధ॥

సీ. ధరణిలోబుట్టిన తనువు శాశ్వతమని
గురుభావమెఱుగరు క్రూరజనులు।
పారమార్థికబుద్ధి పౌరుషమెడలించి
పాపకార్యముజేయు పట్టువిడరు।
స్త్రీలపొందునుగోరి సిగ్గిడిపలుమారు
మోహసాగరమందు మునుగుచుంద్రు।
సద్గురువులగోష్ఠి సమ్మతించనివారు
గురువుల నిందించి మొరుగుచుంద్రు।
జన్మదుఃఖంబులోబడి జచ్చిపుట్టి।
నరకకూపంబులోబడి నలగుచుంద్రు॥ వసుధ॥

సీ. చిత్తసాధనలేని రిత్తగురులచెంత
జేరినవారికి చెడునుమనసు।

దొంగత్రోవలుజూపి భంగపెట్టుటెగాని
దొరకదుమోక్షంబు దొరలకైన ।
మాటలమంత్రాల మరిపింతురన్యుల
నీతనేరకవది యీాదనగునె ।
మనసులో గురుసంజ్ఞ మాయలడంచును
మాయలుడిగినంత మహిమయగును ।
మహిమ జూపును గురుసేవ మననమందు ।
మననమందిన భక్తుడే మాన్యుడగును ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

సీ. నియమించి శిలలను నెక్కొనిజనులెల్ల
నేర్పుతోపూజించి నీతిగనరు ।
చపలత్వమునబుట్టి జచ్చెడుజీవులు
వేడితంత్రముమాయ వాడగనరు ।
నిర్మలహృద్వీధి నిలకడమననంబు
నిగదమాగురుజ్ఞప్తి నెమ్మిగనరు ।
తత్పదగురునాజ్ఞ తలపుననుంచరు
తధ్యమాగురుపూజ తావుగనరు ।
గురుముఖంబునసాధింప గోప్యమమరు
. గానబ్రహ్మైక్యసంధాన కాంక్షగోరు॥ వసుధ॥

సీ. సకలవిద్యలుభక్తి చదివిననేర్పున
తత్త్వంబుగనరాదు తలపునందు ।
గురుకీలుదెలియక గుర్తించిగనరాదు
తనుదెల్పగురువుచే తలపునందు ।
మేలుగాత్రిపుటిలో మెలగెడుసూత్రంబు
తక్కొనిగనరాదు తలపునందు ।

వాదభేదములకు వశపడికనరాదు
　తన్మయగురుజ్ఞప్తి తలపునందు ।
కోటివిద్యలుకూటికే కోరగించు
నేర్పుగురుసంజ్ఞ దాటుట నిత్యముక్తి॥　　వసుధ॥

సీ. మనసుకీదేహంబు మనికిగానున్నది
　గురుశిక్షపొందగ కుదురుపడదు ।
సతతమీమనసుచే సద్భక్తిగావింప
　సాధనలోగాని సఖ్యపడదు ।
సఖ్యమేపురికొల్పి సంయోగమొనరించి
　నిత్యసమాధిలో నిలుపవలెను ।
నిలిపినతోడ్తోడ నిర్మలతేజంబు
　శుద్ధమై వెల్గెను సూత్రమెఱుగు ।
సూత్రమెఱిగినహృద్వీధి గాత్రమందు
నాతడాత్మస్థితప్రజ్ఞు డనగనొప్పు॥　　వసుధ॥

ప్రత్యగాత్మ విచారణ.

సీ. పలుమారుమదిలోన పట్టుపీడనిజ్ఞప్తి
　దలచుటగురుసూత్ర ధారణంబు ।
తెలివిగురూక్తిచే దెలసినమర్మంబు
　ధీజితంబునగాని తేటపడదు ।
కనుమూసిగమనించి కనుపాపలోనున్న
　కళచిదాకాశంబు గలియనొక్కి ।
ఫాలభాగమునందు ప్రజ్వరిల్లెడియాత్మ
　పరిపూర్ణమందున ప్రతిభగాంచి ।
కేవలాకార పరమాత్మ కీలుదెలసి ।
ప్రత్యగాత్మను ధ్యానించి ప్రాజ్ఞుడగుము॥　　వసుధ॥

సంకర చిత్తులు.

సీ. సంకరచిత్తులు సహజదుర్వృత్తులు
  సాధునిందకులు దుస్సంగపరులు।
పరహింసకులు మధుపానమత్తులుశిష్టు
  బుద్ధిహీనులును విరుద్ధమతులు।
సద్గురుద్రోహులు సంకులచిత్తులు
  గురునాస్తికులు సదా గోప్యహరులు।
జాగదోరాసక్త క్రూరమనీషులు
  పాతకంబులుజేసి ప్రబలువారు।
భక్తివైరాగ్యయోగము ల్పాటువడక।
జన్మమరణాద్యవస్థల చిక్కువిడరు।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

భక్తిత్రయములు.

సీ. భక్తిత్రయంబుల యుక్తిగామదినెంచి
  రక్షించెనువాడు రాజయోగి।
పాషాణమృణ్మయ ప్రతిమలర్చించుట
  ప్రథమమైయుండెను బాహ్యభక్తి।
తనువనిత్యంబని తలచియున్నింట
  తితీక్షుడై యుంట ద్వితీయభక్తి।
ధీవృత్తిసాక్షిగా దివ్యచిన్మాత్రుడై
  దీపింపనొంటె తృతీయభక్తి।
మర్మములనెల్లశోధించు మండితుండు
బహ్మమైపోవు పొడగాన బడనుమతుల॥ వసుధ॥

గురూపదేశప్రభావము.

సీ. గురుసేవజేయక కుదురవుగుణములు
మాయలుపదివేలు మక్కళించు।
కనుదానిగనలేక కావిచీరలుగట్టి
బూదిబూసిననేమి బొందవచ్చు।
తన్నుదాగనలేక తాక్కానిగాలిని
గనునరై బిగబట్టి గాంచు కేప।
అతిపథమెంచక నాలుబిడ్డలుబాపె
చిక్కులుపడనేమి దక్కవచ్చు।
గాన దుర్వేషభాషల గాసిపడక।
గురుకటాక్షంబు గనువాడె గొప్పజనుడు॥ వసుధ॥

నిజభక్తులు.

సీ. చిత్తవృత్తినిజిక్కి తత్తరపడనేల
వృత్తది భ్రమలన్ని మిత్తియగును।
గాఢతామసమందు గలిగెనీజగమని
తపనుడౌగురుజేర దగ్ధమగును।
అజ్ఞానతమమూడ్చి సుజ్ఞానమందిన
ప్రజ్ఞానబ్రహ్మంబు ప్రత్యగాత్మ।
ఆత దర్శనమందు నపరోక్షమందిన
చిత్తమేనిర్మల చిత్తమగును
నిర్మలంబైన చిత్తమే నిరుపమంబు
నిరుపమానంద మననమే నిత్యపదవి॥ వసుధ॥

గురూపదేశము.

సీ. చిత్తమందున మోక్ష చింతచేభక్తులు
యంతరాళమునందు స్వాంతముంచి।

యధ్యాత్మయోగంబు ననుభవిందగాపూని
భక్తిచేగుణములు బొందదోలి ।
హృదయమధ్యంబున శ్రీగురుబూజించి
రక్తిసంచెముజ్ఞప్తి యుక్తినంది ।
సంతతాభ్యాసియై సాధించిహంసను
విమలమహాకళలంటి విజ్ఞుడగుచు ।
నీల జలదకోటిల్లతా నియతమంది
వాటమైయున్న బ్రహ్మంబు బొలపిడరు।
వసుధను త్యాల వంశపావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

భక్తిలేనివారు.

సీ. వేదాంతి మేలుగాక విపరీతములుబల్కు
బుధుడౌనె సద్గురు బోధలేక ।
యుక్తిచేనష్టాంగ యోగసదానంద
మందునే సద్గురు నండలేక ।
ధనమదగర్వ సంతతిబాసి మోక్షంబు
బొందునే సద్గురు పూజలేక ।
నేర్పుచేతనవిద్య నిరసించివిజ్ఞాన
ఘనుడౌనె సద్గురు కరుణలేక ।
దేశికోత్తముడాత్మలో దెలుపకున్న
నితిశయసౌఖ్యరూపమౌ పరముగనదు॥ వసుధ॥

సన్యాసులు.

సీ. సంధ్యాద్యనుష్ఠాన సహితసద్విజులైన
సకలయాత్రలుజేయు స్వాములైన ।
బ్రహ్మరుద్రేంద్రాది ప్రముఖదేవతలైన
తపమాచరించెడు ధన్యులైన ।

సన్న్యాసులై పరి సంవిత్తులైనను
శాస్త్రపురాణ ప్రశస్తులైన।
అన్నదానఫలంబు లెన్ని పొందిననైన
నిజమార్గ గురుజ్ఞప్తి నెఱుగకున్న।
ముక్తిగనబోరు మదిలోన రక్తిబూని
దేశికస్వామికృపలేక తెలియబోరు॥ వసుధ॥

తర్కవాదముల నిష్ప్రయోజనము.

సీ. వేదశాస్త్రములెల్ల వెదకిచూచినగాదు
విజ్ఞానగురుసంజ్ఞ వేద్యమగును।
వేషభాషలనేర్పు విద్యలంబునగాదు
విమలవిప్రజ్ఞలో విదితమగును।
మంత్రతంత్రములైన మాయలనుగాదు
మైమఱపువిజ్ఞప్తి మఱుగనగును।
జపమాలద్రిప్పెడి యుపముచేగనరాదు
గురుభక్తియాత్మలో కుదురినలెను।
తర్కవాదంబులనుగాదు తలపరాదు।
భావనాతీతబ్రహ్మంబు భాటయగును॥ వసుధ॥

మోక్షసిద్ధి.

సీ. సతతంబు శ్రీగురుస్వామిని మదినెంచ
కరతలామలకంబు గాదెముక్తి।
నియమనిష్ఠలుమాని నిజగురుసేవింప
కరతలామలకంబు గాదెముక్తి।
పలుమారుసంయోగ పరిపూర్ణమందిన
కరతలామలకంబు గాదెముక్తి।
కమప్రియమాత్మలో గదసినిర్భయలంద
కరతలామలకంబు గాదెముక్తి।

అట్టిగురుసిద్ధసంయోగ మందిపట్టి
నిట్టనిలువగు మోక్షంబు బట్టుమేపుడు।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహ యోగి॥

జన్మదుఃఖనివారణ.

సీ. దూషణభూషణ తోట్టుదేహమందాకు
నాత్మకేన్నటికైన నంటబోదు।
ఆత్మకేంనిమని యనుగతమైనదో
నాత్మకురూపంబు నాదిలేదు।
సర్వదూషణములు సర్వదుఃఖంబులు
దేహంబునందును దృఢముగాను।
గాన దేహముకోసి బూనుముగురుసంజ్ఞ
ధ్యానముము క్తికై దగులునాత్మ।
యమ్మాయ మయమైన ధ్యానాత్మ ననుసరించి।
జన్మ దుఃఖనివారణ జాడగనుము॥ వసుధ॥

సద్భక్తి.

సీ. మనసునివాసంబు మర్మమెంచెనుయోగ
గురుముఖంబునజూడ గుర్తుగాంచు।
సతతమచ్చటనిల్వ సద్భక్తియనదగు
సద్భక్తిగలిగిన సత్యమమరు।
సత్యసామ్రాజ్యంబు స్వాధీనమైనదో
నిత్యమానందంబు నిలచియుండు।
ఆనందమేతన కనుభవమందిన
యదియిదియనిజెప్ప నలవిగాదు।
చూచిచెప్పగరానిది శుద్ధతత్వ।
మంతటను నొక్కరూపుగా నమరియుండు॥ వసుధ॥

భవభయహరం.

సీ. కోటిసూర్యులకాంతి కూడిన హృద్వీధి
    నూటిపొందించును మేటిగురుఁడు।
విద్యుల్లతా పరివేష్టితంబగు బయ
    ల్గనచిత్ప్రకాశంబు దెలుపుగురుఁడు।
ప్రణవాంతమైనట్టి ప్రజ్ఞలో వెలిఁజూపి
    బ్రహ్మాతన్మయమని బలుకుగురుఁడు।
గురుకృపచేగన్న గోప్యమే పరబయ
    ల్గుణశూన్యనిష్ఠను గూర్చుగురుఁడు।
ఆదిమధ్యాంతశూన్యంబు నందఁజూపి।
భవభయంబులనెల్లను బాపుగురుఁడు॥ వసుధ॥

ఈషణత్రయములు.

సీ. ధనధాన్యములమీద దగులుచిత్తమ్ము ధ
    నేషణమ్మందురు మనీషిజనులు।
పుత్రులపైయాశ పూనియుండుటజూడ
    పుత్రేషణంబని బుధులెంతురరసి।
భార్యపై భ్రమచేత పరితపించుటజూడ
    దారేషణంబని దలతురార్య।
లిట్టిదుఃఖదములు నీప్రాకృతంబులౌ
    నీషణత్రయముల నీడ్చిపట్టి।
పట్టపసలేని పెనుబయ ల్బాకనేర్చి
అచల సంపూర్ణతత్త్వంబు నందవలెను॥ వసుధ॥

రాజయోగము.

సీ. తీర్థావగాహము సార్థకమన్నచో
    జలచరంబులుబుట్టి చచ్చునందె।

వేషభాషలుదండ కాషాయములుగట్టి
రోషభీషణముల రోతపడరె ।
అన్నముదినక పర్ణాశనులగుచేల
మేకలాకులుమేసి మేలుగినెనె ।
ఫలములుదినుటేల ప్రబలునా మోక్షంబు
పక్షులుదినుచుండు ఫలముగనెనె ।
ముక్తిగల్పించు గురుభక్తి యుక్తిబూని ।
రక్తిమించిన నాదెపో రాజయోగి ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

మాయావిచారణ.

సీ. ఎంచరానివ్రతంబు లెన్ని జేసినగాని
మనసులోనున్నట్టి మాయవిడదు ।
అన్నాదిదానంబు లెన్ని జేసినతన
మనసులోనున్నట్టి మరులువిడదు ।
యజ్ఞయాగక్రియల్ యజ్వయైమెంసిన
మనసులోనున్నట్టి మంపువిడదు ।
తీర్థయాత్రలుచేసి దేశముల్తిరిగిన
మనసులోనున్నట్టి మయిలవిడదు ।
మనసుమనసున గురినిల్పి మట్టుబెట్టి ।
మానితంబైన మనసంబు బూననగును॥ వసుధ॥

జీవన్ముక్తుడు.

సీ. బుద్ధినూహించెడి పూర్ణసమాధిలో
ప్రణవంబువినిదాని ప్రతిభగాంచి ।
సచ్చిదానందాత్మ సన్నుతోర్ధ్వద్వార
సౌధమధ్యస్థిత చంద్రకాంత

బ్రహ్మపీఠంబుపై పదిలంబుగా నెక్కి
తన్మయసంయోగ తలపుసంధి
పట్టుగాలక్ష్యంబు బరికించిమించిన
పరిపూర్ణమచలంబు ప్రాప్యమగును ।
అంతటనుయొక్కరూపుగా వెలరుచును ।
నట్టివాడె జీవన్ముక్తుడనగ జెల్లు॥ వసుధ॥

మోహపాశము.

సీ. మూలమేమియులేని మూలప్రకృతియందు
ప్రణవనాదముబుట్టి ప్రజ్వరిల్లె ।
దానియందొకశక్తి దాన్కొనిమాయగా
బుట్టెనులోకము ల్పూర్తిగాను ।
లోకమహంకృతి పాకమైయభిమాన
రాగాదిగుణములు రహిజనించె ।
కోర్కులుకర్మము ల్కొనసాగిజీవులై
జీవులేజగమందు దోవగసరు ।
తనువు మొదలగునవి నిజమనుచునమ్మి
మోహమునజిక్కి మృత్యువుమొనయుచుంద్రు॥ వసుధ॥

ఎఱుకనుమరచుట.

సీ. వేదాంతమననంబు విజ్ఞానయోగంబు
నాదాంతగురుమర్మనావయెఱుక ।
సాధులహృదయంబు సంపూర్ణతేజంబు
బోధలోగురిమించ బొలియునెఱుక ।
ద్విదళాబ్జమధ్యమం దుదయమైబ్రహ్మంబు
తెలియుతెల్వికిసాక్షి దెల్పునెఱుక ।
అఖిలప్రపంచంబు నద్వయమోహమ్మని
నిష్కళపరిపూర్ణ నిగదమెఱుక ।

మేరుశిఖరంబుపై జేర్చి మెచ్చునెఱుక ।
ధీయుతంబగు కిచ్చులో తేఁలునెఱుక ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

అజ్ఞాన క్రతువులు.

స. తనలోని దేవుని తరచిచూడగలేక
దేశయాత్రలు జేసి గాసివడుట ।
తనలోని ప్రణవంబు తావినలేరక
క్షుద్రతుష్ణలనుబడి సాక్షినట
మదిలోనగురుసంజ్ఞ మర్మంబుగానక
మనసువృత్తులు మానకుంట ।
విమలమనస్కుఁడై నియమించగలేక
వేషధారులు వాల్చి నెతలనట ।
ఇట్టియజ్ఞానక్రతువులు నట్టిభ్రమలు ।
మోక్షసాధనగురుజేర ముక్తుఁడగును॥ వసుధ॥

బ్రహ్మవిద్వరునిక్రమము.

స. కర్ణములుమ్మాసియు క్రమముగ వినుచున్న
ప్రణవనాదముబుట్టి ప్రజ్వరిల్లు ।
ఘోషంబులోదశ ఘోషంబులై దోచు
నాదమే బ్రహ్మం బనాదియగును ।
నాదమందునబిందు నాటించిలయమైన
నదికళారూపమై యమలమగును ।
నాదబిందుకళలు నయమారజూచితే
యింద్రియంబులుతన కెఱుకబడవు ।
యెఱుగరానిదాని నెఱుగుటే బ్రహ్మంబు ।
బ్రహ్మవిద్వరుండు బడయుచుండు॥ వసుధ॥

ఐక్యభావము.

సీ. విన్నుపై విను కెంపు వేంచేయుటకుసః
    సీరుహాంబులు నిరీక్షించునట్లు ।
చెరుకువిల్తునిమామ కొంకుచకోరముల్
    కువలయనివహము ల్గోరునట్లు ।
ముక్తాగృహమ్ములు మోదంబుతో మరు
    ద్వృష్టిధారాకలనను వేచునట్లు ।
అహమస్మి గురిబూని యంతర్ముఖంబున
    జీవబ్రహ్మలకైక్య భావమునకు ।
గురుకృపాదృష్టి తన్మధ్య గోనకోనంగ ।
మోక్షమనుచేతి దైయుంను ముఖ్యముగను. వసుధ.

బ్రహ్మవిదుండు.

సీ. అద్వైతవాక్యము కర్థంబు దెలియక
    యపరోక్షభావంబు నందరాదు ।
ముందునకారంబు పొందుగానున్నది
    దానినిర్ణయ మెంచ తరముగాదు
ద్వయమన రెండని తలపోసినంగట
    నారెండుయేవో యరయరాదు ।
దేహిదేహముమధ్య తెరబయలుగానుండి
    స్థిరరూపశివుడని జెప్పరాదు ।
శివుని జేరిన జీవుడే శ్రేష్ఠుడైన ।
బ్రహ్మవిద్వరు డద్వైత బ్రహ్మవిదుడు॥ వసుధ॥

మనోభ్రాంతి.

సీ. పలురోగములచేత బాధింపబడుచున్న
    పాపిష్టిఘటమును పాడుమనసు ।

కలిమిలేములకోర్చి కష్టముల్పడుచున్న
సాపిష్టిఘటమున పాడుమనసు।
దారాసుతులనమ్మి దలగనిదుఃఖాబ్ధి
పడిమున్గుచున్నది పాడుమనసు।
యెవ్వనిజూచినగాని ఇహచింతలోబడి
పరచింతబూనదు పాడుమనసు।
నమ్మరానట్టిఘటమును నమ్మినమ్మి।
దృఢతరాద్వైతజ్ఞానంబు దెలియనివదు।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహ యోగి॥

ముక్తిభావము.

సీ. తారకగురుసూత్ర తపమాచరించిన
తత్పదంబునయుక్తి దనరముక్తి।
ఆసనంబులువేసి ఆయాసపడరోత
అంత రాత్మజ్ఞాన మందముక్తి।
కనురెప్పలార్పక కనుగొనిబయలందు
కంటిమింటికిమధ్య గనుటముక్తి।
ఆకాశహృద్వీథి నాత్మలోకైవల్య
మందు గాంచెడిదృష్టి యందెముక్తి।
పవనయోగంబుము క్తికి ప్రాభవంబు।
ధ్యానముశుద్ధబ్రహ్మమై దనరుముక్తి॥ వసుధ॥

ముక్తసంగుడు.

సీ. అణువుకణువుగాన నాధారకమలంబు
నందిపట్టినయోగి యమలుడగును।
కంటిమింటికిమధ్య కన్పాపలోజ్యోతి
ఖం బ్రహ్మమయముగా గనునుయోగి।

గురుపాదసేవచే గుణశూన్యమగుభక్తి
పట్టుబట్టినవాడు పరమయోగి।
ముక్తిభావమునంటి మురియుచుండెడిజ్ఞాని
ముక్తసంగుడుయోగ మూర్తిఘనుడు।
మొదలుతుదిలేక వెలుగు మోక్షమందు
నిట్టనిలువగు పరమంద నేర్చుయోగి॥ వసుధ॥

అచలవృత్తి.

సీ. సూనృతబ్రహ్మంబు సూక్ష్మమైయుండెడి
జాడసద్గురుసంజ్ఞ జూడవచ్చు।
కనువిచ్చిచూచిన కనుమూచిజూచిన
తత్పదగురునిష్ఠ దవరవచ్చు।
వెలిలోనవూర్ణమై వెలుగుచున్నదియాత్మ
బ్రహ్మాస్మిచిచ్ఛక్తి బడయవచ్చు।
చిత్తవిశ్రాంతిని స్థితమగుప్రజ్ఞచే
అహమస్మిభావంబు నందవచ్చు
నచలుడై కొండవలెనిండి యమరవచ్చు
గలసిమదిలోనహంసను గదియవచ్చు॥ వసుధ॥

దేహత్రయ విచారణ.

సీ. స్థూలదేహమనంగ సూక్ష్మదేహమనాగ
కారణతనువనా గలవుమూడు।
యీమూడుదేహము లెంచిచూచినతోడ
మూటికవస్థలు మొనసియుండు।
స్థూలముజాగ్రత సూక్ష్మముస్వప్నంబు
కారణంబుసుషుప్తి గలిగియుండు।
స్థూలదేహమునందు సూక్ష్మంబుగనరాదు
సూక్ష్మంబునందు సుషుప్తిగనదు।

కారణంబున రెంటిని గనుట లేదు।
గాన గురుబోధ నెఱిగిన ఘనత జెందు।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్తుల క్రమము.

సీ. ధీసహాయముచేత దినచర్యలెల్లను
జరుపుచుండుటగాఁ జాగరంబు।
నిద్రలోఁ గనుచున్న నిజబుద్ధిచర్యలు
కల్పనలవిచూడ కలయనంగ।
నిద్రజాగ్రతలందు నెఱుఁగకజ్ఞప్తి సు
షుప్తిగా నెఱుగుట సూక్ష్మబుద్ధి।
నరవితోఁ సీమూఁడు సంజ్ఞలుమదిలోన
నెఱిగెడియెఱుక యే యిరవుగాను।
యెఱిగి మఱిగెడి ఱిచ్చయే యేకతంబు
ననుభవజ్ఞానదృష్టిచే నందవలెను॥　　　వసుధ॥

నిశ్చలసమాధి.

సీ॥ తపము జేయుచువన మపగమించినగాదు
పనుపడగురుకీలు బట్టవలెను।
యోగమార్గముబూని రాగమందుటగాదు
మదిసంశయంబులు మాన్పవలెను।
గుడిగుహామఠముల గూరుచుండినగాదు
మననశుద్ధోహంబు మహతియగును।
సకలశాస్త్రములెల్ల చదివినగనరాదు
నికరమగాగురుశిక్ష నిగదమగును।
గాన గురుమర్మ ధర్మంబు బూనివిడక
నిశ్చల సమాధినిష్టలో నెఱుకగనుము॥　　　వసుధ॥

ఆత్మసమాధి.

సీ. ఈలోకసుఖమును నీసొంపు పెంపును
 లోలోనెనగనిదాని లోతెఱింగి।
నానాగుణన్యాయ నటనలుతలపోసి
 చేటొనర్చెడుదాని చేరననుచు।
ఉదరపోషణకొర కుద్యోగములుజేసి
 భయదమహా క్రియలలో పట్టుబడక।
వాద భేదంబులు వాంఛచేబూనక
 బూటక ప్రజ్ఞలు కూటికనుచు।
సతతమాత్మసమాధిలో సంచెఱింగి।
వాటమైయున్న బ్రహ్మంబు ఘాటగనును॥ వసుధ॥

గురుశిక్ష.

సీ. భక్తులరక్షించు పరమాత్మునెగనలేక
 భ్రష్టులై తిరిగిన ఫలములేదు।
దుర్బుద్ధులడచెడు దొరగురుగానక
 జపమాలత్రిప్పిన జాడగనరు।
సర్వజీవులయందు సాక్షినిగనలేక
 యుపవాసముండుట తపముగాదు।
యెందుజూచినగాని పొందియుండెడియాత్మ
 గురుశిక్షనందక కుదురబోదు।
భ్రాంతిజశరీర బంధంబు బాపిగురుడు।
నిరతిశయ బ్రహ్మ సూత్రమహా పరముజూపు॥ వసుధ॥

మాయగురు లక్షణము.

సీ. బూరుగ మానిపై జేరి యాసక్తిచే
 ఫలముగానని యట్టి చిలుకరీతి।

తనయిల్లునసతమని ద్వారముల్బంధించి
పోర్లుచుమృతిబొందు పురుషురీతి ।
యెండమావులుమంచి నీరనిభ్రాంతిచే
నమ్మిపరుగులుబారు నరునిరీతి ।
విషయాదిలోలుడై విరివిగావర్తించి
కడగానరానట్టి కలుషురీతి ।
మాయ గురుజేరినంతట మదిగలంగు ।
మోస పోవుట గురుభక్తి మొక్కచెడుట ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

ముక్తిలక్షణము.

సీ. చీకటితనువులో జీవాత్మమున్నాడు
వెదకిజూచినగాని వేద్యపడడు ।
అంధకారముజేరి యగచాట్లుపడరాదు
యెఱుకగుదీపంబు గురుతుబెట్టి ।
భ్రమలన్నితరిగియు భాటచక్కగజేసి
గురుకీలుమదినిల్పి కుదియబట్టి ।
యచటపరంజ్యోతి యానందభావంబు
పట్టపగటనుండు పట్టువిడక ।
నిశ్చలాత్మానురాగుడై నిలచిజూడ
ముక్తిసంయోగ పరతత్త్వ మూలమగును॥ వసుధ॥

తన్మయతత్త్వము.

సీ. జగమువిచిత్రమా సరణివర్ణింపంగ
హరిహరబ్రహ్మల కలవిగాదు ।
పలువిధ జన్మము ల్పలువిధరూపము
ల్పలువిధ నామము ల్బలుకరాదు ।

పలువిధవర్ణము ల్పలువిధశబ్దము
ల్పలువిధవృత్తము ల్గలయరాదు ।
పలువిధపక్షులు పలువిధమృగములు
బరికింపవేశ్వర దెలియరాదు ।
అలవిగానట్టి చిత్రము లాత్మయందె ।
గలసి తన్మయ తత్త్వమై యలరుచుండు॥ వసుధ॥

జీవవిచారణ.

సీ. తనువనుగుహయందు తగిజీవుడున్నాడు
మనసురాజై యుండు మహిమగనుము ।
నదులకడ్డముగట్టి నడిపించుచున్నాము
మనసును బంధించి మరలుపలేము ।
పర్వతంబులనెల్ల పడగూల్చుచున్నాము
మనసు పామ్యోడిపోక మార్చలేము ।
వనమృగావళులను వధియించుచున్నాము
మనసులోవృత్తులు మాన్పలేము ।
మనసు గురుకీలు మరపిన మాయయడగు ।
మాయ యడగిన తోడ్తోడ మహతియగును॥ వసుధ॥

జీవసంయోగము.

సీ. దేహరాజ్యముజేరి సోహం స్వరూపమై
పరిపాలనముజేయు ప్రభువుజీవి ।
తనువునగురుకీలు దలచినెమ్మదిసాక్షి
సాధనాతీతమా సాక్షిజీవి ।
కాలత్రయములందు గలసియన్నిటనిండి
విజయుడై మెలగెడు విభుడుజీవి ।
స్వాత్మానుసంధాన సారాంశమెఱుకచే
శోషించకనువెల్గు శివుడెజీవి ।

యంతరాత్మాను గతమఖిలాత్మజీవి ।
బ్రహ్మమందున సంయోగపరుఁజీవి ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

తత్త్వవేత్త.

సీ. సకలశాస్త్రంబులు చదివిచెప్పగవచ్చు
గురుకీలుమదిలోన గూర్చరాదు ।
దివ్యస్థలములెల్ల దిరుగాడగావచ్చు
పరిపూర్ణభావంబు బట్టరాదు ।
తీర్థయాత్రలుజేసి తిరిగిద్రిమ్మరవచ్చు
దేహాత్మవిభజన దెలియరాదు ।
అకలంకమూర్తిని ప్రకటింపగావచ్చు
అనుభవజ్ఞానంబు నందరాదు ।
గురుదయవలనాత్మైక్య గోప్యమంది ।
తన్నుతా దెలియుచునుండు తత్త్వవేత్త॥ వసుధ॥

అచలగురుడు.

సీ. ఆత్మలోగురిజూపి యానందమొనరించు
సచలప్రపూర్ణుడౌ నాత్మగురుడు ।
భద్రంబుగానిద్ర భరిమలచిన్ముద్రచే
బ్రహ్మమున్మనిజూపు భవ్యగురుడు ।
వాయురేచకమూని వరుసను పూరించి
కుంభకాత్మైక్యంబు గూర్చుగురుడు ।
మేరుశిఖరిపైని మెలగెడుజ్యోతిని
మిన్నకమదజూపి మెచ్చుగురుడు ।
ఆత్మసేవింప జూపు న యచలగురుడు ।
అనుభవాగమ్యుడై యుండు నమలగురుడు॥ వసుధ॥

నిరతిశయము.

సీ. తపముకై కొందరు తలక్రిందులై పోరి
  ముక్కులుబిగబట్టి మూర్తిగనరు।
దొంగలై గురులని బంగిదాగెడువారు
  వాయుకుంభకమూని వార్తగనరు।
మౌనముద్రలుబూని మాటలాడనివారు
  మదిలోని నిజరూపు మంతుగనరు।
పూరించి రేచించి పూర్తిగాబిగబట్టి
  కుంభించిగాలితో గుణముగనరు।
జననమరణంబు లొందని జాడగనరు।
నిరతిశయ బ్రహ్మభావంబు నెమ్మిగనరు॥ వసుధ॥

రేచకపూరక కుంభకములు.

సీ. పద్మాసనస్థుడై పట్టిరేచకమూని
  పూరకంబునవాయు పొందుపఱచి।
కుంభకజ్ఞప్తిలో కుదురుగానెలుకను
  గుర్తించిహంసను కుదురుపఱచి।
నిర్వికల్పసమాధి నేర్పునగురికంటి
  తన్మయబ్రహ్మంబు తెలపునుంచి।
గగనాదిభూతసంఘాతసమ్మోహము
  వహ్నియై బ్రహ్మ భావంబునొంది।
యున్నయోగి తన్మయుడై యొప్పుచుండు।
చిత్స్వరూపమునంటిన చిన్మయుండు॥ వసుధ॥

బ్రహ్మైక్యము.

సీ. ఎఱుకయను దీపంబు నెనలోన వెల్గింప
  నేదేదొ గురుకీలు యెంచనగును।

సుషిరమధ్యమునందు సూక్ష్మంబుపొడగాంచి
సారగితన్మయమంది సాక్షియగును ।
చంద్రకాంతినిజూచి చలపట్టిరేచించి
పూరించికుంభించి పొందనగును ।
ఆత్మానురాగుడై హంసయోగముపూని
అసిపదసంయోగ మందనగును ।
ముక్తిజీవికి బ్రహ్మైక్య మూలమగును
భక్తి బ్రహ్మైక్య సంధాన భావసరము ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

సర్వము బ్రహ్మమయము.

సీ. కామాదిరాగ సంకల్పవర్జనముగ
స్వాంతంబునెఱిగియు స్వస్థపఱిచి ।
యనిలమానసముల హంసనిర్ణయమూని
హృదయనభంబున హృద్యపఱిచి ।
సర్వదృశ్యములకు సాక్షియౌనెఱుకను
నేకాగ్రచిన్మింట పాకపఱిచి ।
రూపురేఖలులేని రూఢితత్త్వముజూచి
తానుదానైయుండు తలపుమఱిచి ।
భ్రాంతి దొలగించి సర్వంబు బ్రహ్మమనుచు ।
శ్రుతులుజెప్పెడి వృత్తిలో సాక్షియుండు॥ వసుధ॥

నిత్య సన్యాసము.

సీ. ద్వేషంబుమదిలోన తెగటార్చియోగులు
నిత్యసన్యాసులై నెగడువారు ।
సంసృతిబంధము ల్సమయించుయోగులు
నిత్యసన్యాసులై నెగడువారు ।

కాంక్షయించుకర్మైన గలుగనియోగులు
నిరుపమానందులై నెగడువారు।
బ్రహ్మచిత్తమునందు బరికించుయోగులు
నిజమన్మయుంబంది నెగడువారు।
తనువు నింద్రియ మానసాద్యములుజ్ఞాన।
వహ్నిలోగాల్చి బ్రహ్మ భావమునునంద్రు॥ వసుధ॥

జీవేశులకైక్యము.

సీ. జీవేశ్వరైక్యంబు భావించుయోగులు
సర్వేశుమననంబు సంజ్ఞవిడరు।
అట్టిసుజ్ఞానులు యనుభవాగమ్యులై
బాలురపోలిక బఱగుచుందు।
రొకచోటనాడుచు నొకచోటపాడుచు
నొకటమైమఱచితా మొదగియుందు।
రాత్మపరాత్మల నైక్యంబుగానెంచి
పరిపూర్ణభావంబు పట్టువిడరు।
హరిహరాదులకైనను నలవిగాని
బ్రహ్మతన్మయపరులగు బ్రహ్మవిదులు॥ వసుధ॥

తన్మయము.

సీ. అన్నియోగములకు నాధారమననంబు
దెలిసెడిదృక్కులో తెలివినీవు।
సర్వేంద్రియములకు సాక్షియైసుజ్ఞాన
మెఱుగుచున్నట్టియా యెఱుకనీవు।
పంచకోశములను పలుమారుచింతించి
గోచరించెడిదాని గూడుమీవు
వమ్ముదలుమది బరికించినిజజ్ఞప్తి
సాక్షియాతన్మయ సాక్షివీవు।

గురుతులన్ని యునెఱిగెడి గురుసీవు।
సర్వమందు నీవగు సత్యమీవు।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

చిత్సుకము.

సీ. సంయోగమందెను సదసద్వివేకంబు
సంపూర్ణచిత్సుఖ సాధనంబు।
శివజీవులేకమౌ చిన్మయసూత్రంబు
భవహరంబగునట్టి బ్రహ్మబోధ।
బ్రహ్మజ్ఞానమునను ప్రబలగాంచెను జ్ఞప్తి
నికరమ్మై వెల్గును నిరుపమంబు।
నికరమౌజ్ఞప్తిలో నిండియుండెడిజ్యోతి
సత్యస్వరూపమై నిత్యమగును।
నిత్యమౌరీతిని భావ్యాస నియతినిడక
పక్వమై మనంబడగును బ్రహ్మమందు॥ వసుధ॥

నాల్గు మహావాక్యములు. పంచరత్నములు.

సీ. మూడారుత్రోవలు మునుగాంచి మెచ్చి మహా
వాక్యములునాల్గు సర్ధమెఱిగి।
కుండలిభేదించి గురుసంజ్ఞలోనెంచి
బ్రహ్మోహమస్మియ న్యాపమంది।
ఆరుచక్రములకు నందనిపరమాత్మ
గోప్యమునందెను కుహరమంది।
ప్రజ్ఞానకళలందు భావించిచిన్మయ
మండితాకాశంబు మఱుగుజేరి।
హరిహరహిరణ్యగర్భుల కందరాని
సమరసజ్ఞాన సంయోగ సహితుడగుము॥ వసుధ॥

సీ. యోగసాధనజేసి బాగైనచిత్తంబు
    చపలత్వముడిగిన చక్కఁబడును।
చపలత్వముడిగి పిదపహరముఁ గంటి
    కేవలపరమాత్మ భావమమరు।
భావమున్మనిజేర్చి పరికించునీలోన
    వాక్యముల్నాలుగు వరుసగాను।
లక్ష్యలక్ష్యార్థంబు లక్ష్యమై శోధించి
    సర్వాత్మసంయోగ సరణిగాంచు।
నాల్గువాక్యార్థములసిద్ధి నంటిపొంది
సాధనంబేమియునులేక సాక్షినగును॥ వసుధ॥

సీ. వేదశాస్త్రపురాణ వేద్యమైసాధ్యమై
    బోధ్యమైయున్నట్టి భూతిగాంచి।
సకలచరాచర జంతుజాలములందు
    వెలసిప్రకాశించు వెల్గుగాంచి।
ద్వాదశాసారసమధ్య సదయుఁడై వెల్గెడు
    హృదయాంతరంగుని వెదకిచూచి।
దేహేంద్రియస్వాంత ధీచిత్తములకెల్ల
    గోచరించనిశుద్ధ గోప్యమూని।
జ్ఞాతమైయుండు నిష్కళభూతిగాంచు।
టదియె శైవోహమనియెంచు మాత్మయందు॥ వసుధ॥

సీ. లోకంబులెల్లను లోవెలిపూర్ణమై
    చైతన్యశూన్యమై చెలగునాత్మ।
అశివదాతీతమై యాదిపరంజ్యోతియై
    యకళంకమై యమరునాత్మ।
భవరోగశూన్యమై ప్రకృతిద్వయాంతమై
    బరగెడునాత్మయే ప్రత్యగాత్మ।

గురుభావకల్పంబు గుణరహితాంతంబు
గురుజ్ఞప్తి చిత్పర గోప్యమాత్మ।
నిరుపమానంద భావమే నిర్మలాత్మ।
నిష్కళానందపూర్ణమై నెగడునాత్మ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

సీ. తెలివిగురూక్తిచే తెరచాటుమించెడి
తెల్వితన్మయుతిచ్ఛ తేజమాత్మ।
తెల్వికన్పాపలో దెలిసెడిలోకంబు
తెలివిసాక్కడిజ్ఞప్తి తేజమాత్మ।
తెలివిరూపముగాంచ తెలియదుకంటికి
తెట్టతెఅగుబయ తేజమాత్మ।
తెలివిమాయలలోన తెందెప్పలై దోచు
తెల్వి తెల్వికిసాక్షి తేజమాత్మ।
తెల్విలోనున్న తెల్వికి తేజమాత్మ।
ధీజితాంతర పరమాత్మ తేజమాత్మ॥ వసుధ॥

చిద్బ్రహ్మము.

సీ. భానుకోటిప్రభా భాసితహృద్యమై
నిగమాంత వేద్యమై నిత్యమగుచు।
ఆదియంత్యములేక నమరిచిన్మింటను
యమలమైసత్యమై విమలమగుచు।
స్వప్రకాశాత్మయై స్వజ్యోతిరూపమై
సర్వాత్మమైబ్రహ్మ సాక్షియగుచు।
వేదాంతవేద్యమై విద్యోతపూర్ణమై
నిర్గుణానందమై నిజమునగుచు।
భావనాభావ్య శూన్యచిద్బ్రహ్మమగుచు।
నున్న పరమాత్మ సంయోగ మెన్నుచుండు॥ వసుధ॥

మౌనముద్ర.

సీ. తానుతానగునట్టి తలపుహృద్వీథిని
తన్మయపురిజేర్చి తాకుచుండు।
తనలోనిగురికీలు దలపోసితత్త్వంబు
నెత్రిగెడుదాని నీనెఱుగుచుండు।
మరణభయంబును మదిలోననుంచక
నిజసమాధిమనసు నిల్పుచుండు।
అంటియుండుమునిత్య మంతర్ముఖంబున
మౌనముద్రాత్ముడై మఱిగియుండు।
పరమపరిపూర్ణ సుస్థిత ప్రజ్ఞుడగుచు।
నీలతోయద విద్యుద్వ నియతకాంతి॥ సువధ॥

జీవన్ముక్తుడు.

సీ. ఎవనిభావనగివి నెనగుదీపముమాట్కి
దేహములోపల తేజరిల్లు।
హృదయపంకజవర్తి విదితతేజస్స్ఫూర్తి
సదమలగుణమూర్తి సత్యకీర్తి।
నెంచిసౌఖ్యమునోసి మించినయోగియై
యతినిర్మలుండైన యాత్మగురుడు।
బ్రహ్మమయుండైన పరిపూర్ణచిత్తుండు
ఆనందరూపుడై యలరుననెడు।
నట్టివాడె జీవన్ముక్తుడనగనొప్పు
బ్రహ్మవిద్వర్యుడనెడు సద్బ్రాహ్మణుండు। వసుధ॥

ఐక్యభావము.

సీ. పరిపూర్ణులమటంచు భ్రమపడిపల్కరు
పరిపూర్ణతత్త్వంబు బడయుటరుదు।

మనసు నిల్చెనటంచు మఱియులుబల్కెరు
మనసు నిల్చినతోడ మాయయరుదు ।
మాయదాటితిమంచు మంకులుబల్కెరు
బాగైన యమనస్క భావమరుదు ।
అమనస్కభావుల మనిజనుల్బల్కెరు
అమనస్కపరిపూర్ణ మందుటరుదు ।
అందిమచ్చయమానుట యరుదుసుమ్ము ।
అందిపొందెదు వారైక్యు లనగ జెల్లు ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

జాగ్రస్స్వప్న సుషుప్తులు యింద్రజాలము.

సీ. జలదర్పణాదుల చెలగెడిరూపము
లగుటలకుచిత్రమై యణగుచుండె ।
యింద్రజాలములందు సాంద్రమహాక్రియలన్ని
మాయకుమాయమై మహిమదోచు ।
స్వప్నంబులోపుత్ర సాంగత్యమునునుండి
మేల్కొన్నతోడనే మిణుకరించు ।
జాగ్రతలోపల జరిగినవార్తను
సుషుప్తిలోనిజముగా తృప్తిపడవు ।
రెండవదిలేని బ్రహ్మంబు నిండుమతిని ।
యుండగనుమింక నిచ్చలు నుండబోవు॥ **వసుధ॥**

ప్రత్యగాత్మానుభవము.

సీ. రాకపోకలులేని రాజయోగముపూని
పట్టుగానచలంబు మట్టుచుండు ।
నామరూపములేక నడయాడుతత్త్వంబు
భూతంబులైతోచు పుడమియందు ।

వెల్గులో హృద్వీధి వేద్యమాగురుసంజ్ఞ
యాద్యంతశూన్యమై యలరుచుండు।
మనసమం దైక్యంబు మజ్జగించిగురుసాజ్ఞ
మన్మయమగునాత్మ మరిగియుండు।
నట్టిచిచ్ఛక్తి జ్ఞప్తిలో ముట్టిపట్టి।
ప్రత్యగాత్మనుయెన్నుట నిత్యసుఖము॥ వసుధ॥

త్రిగుణ నిరసనము.

సీ. త్రిగుణంబులందున వృథమతిశోధించి
సాధువృత్తినిబూన సత్వమనుము।
రాజసగుణమంద రజ్జులాడించుము
తామసగుణమంద తమకమణ్చు।
నీమాటిలోపల నియమించి సాత్వీక
మోగమందినగాని బాగుగాదు।
రాజసతామస రహితుడౌ సుజ్ఞాని
తత్పరగురియుండె దగిలిజ్ఞప్తి।
తనరుసాత్వికరాజస తామసముల
బొందిపొందక నిర్గుణానందపరుడు॥ వసుధ॥

ఐక్యసంధానము.

సీ. అంతరాత్మజ్ఞాన మందగోరుచువిశ్వ
మయునినిరంజను మదినినిల్పి।
భావనాతీతుని దేవాదిదేవుని
స్వప్రకాశుని శివు శాశ్వతునజు।
నిఖిలాంతరాత్మను నిర్ణయప్రజ్ఞలో
నిజముగాధ్యానించి నిర్గుణంబు।
దాకితన్మయమందు తలపునైక్యముజేసి
పరిపూర్ణుడై యుండు భావమందు।

తాను దనలోన హంసను దనరజూచు ।
నట్టివానికిమరుజన్మ మవనిలేదు ।
వసుధ ముత్యాల వంశీ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

సీ. పాత్రలలోనీరు బరికించవేర్వేరు
  నీరుదానొక్కటై నిండియుండు ।
బంగారుసొమ్ములు శృంగారముల్వేర్వేరు
  బంగారమొక్కటై బరగుచుండు ।
దీపముల్వేర్వేరు దేదీప్యమైవెల్గు
  వెలుగుదానొక్కటై వెలయుచుండు ।
ఘటములువేర్వేరు గన్పించుచుండును
  మృత్తికయొక్కటా యుత్తమగును ।
దేహములుచూడ వేర్వేరు దేహియొకడు
ధ్యానమున జీవుడేకమై దనరుబ్రహ్మ॥ వసుధ॥

సీ. లేదులేదనిజూడ లేకపోవుజగంబు
  కద్దుకద్దనిజూడ గలుగుజగము ।
కలయందుచూచెడి గజతురగాదులు
  లేచిచూడ మతిదోచవయ్యె ।
మెలకువలోనున్న మేలైనసంపద
  ల్నిద్రలోనష్టమై నిలువవయ్యె ।
యీరెండవస్థలు యెవినిజమనిచూడ
  కలయెరెండును చెల్లవెచట ।
భ్రాంతిలేనట్టిపరమాత్మ భావమెఱిగి
భ్రాంతిశూన్యంబెఱుంగుటే బ్రహ్మమయము॥ వసుధ॥

యోగప్రభావము.

సీ. సుస్థిరప్రజ్ఞలో సారగుచుండెడిజ్ఞప్తి
 పాదుజూచినవాడె పరమయోగి।
బోధరూపములగు బుద్ధ్యాదులకుసాక్షి
 నియమించుహంసను నిత్యయోగి।
నేననుగురుకీలు గాంచంగరానిది
 తనకుతానై మించు తత్త్వయోగి।
అన్నిటిలోనుండి యెన్నకుమూలక
 రాణించుహృద్వీధి రాజయోగి।
మొదలుకొనలేక వెల్గును ముక్తయోగి।
బ్రహ్మమయమంద గోరును భవ్యయోగి॥ వసుధ॥

హంసజపము.

సీ. నిర్వికల్పసమాధి నిర్గుణధ్యానంబు
 నియతిదప్పనిజ్ఞప్తి నిజముగనుము।
బుద్ధిబుద్ధినిజేర్చి పూర్ణసమాధిలో
 నచలుడై యుంచు హంసజపము।
మాటలింకినతోడ మనస్సుయగురునిష్ఠ
 బ్రహ్మోహమస్మియ స్వరమపదము।
వెలివిషయమునాపి విజ్ఞానదృష్టిలో
 నిజమూర్తిగనుచుంట నిత్యతపము।
సర్వదృగ్దృశ్య ములకెల్ల సాక్షివగుము।
కొండవలెనిల్చి నచలుడై యుండగనుము॥ వసుధ॥

అవ్యయ బ్రహ్మము.

సీ. పరమైనబ్రహ్మంబు గురిదాటిచూడగా
 తరముగాకెదియుంచు స్థిరమదేను।

బోధరూపంబున బుద్ధ్యాదులకుసాక్షి
చిరకాలమొకరీతి స్థిరమదేను ।
నేనునేననుజ్ఞప్తి నెక్కొనియున్నది
తరచిచూడగరాని స్థిరమదేను ।
అన్నిరూపులయందు యమరియేయున్నది
నిరుపమంబైనట్టి స్థిరమదేను ।
పరమచిదచిద్విలాసమహా స్థిరమదేను ।
బ్రహ్మమద్వయమనిచెప్ప బలుకుశ్రుతులు ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

బ్రహ్మమేనీవనుభావము.

సీ. అనువారెవ్వరు పాడువారెవ్వరు
గూడువారెవ్వరో గుర్తుగనుము ।
జూచువారెవ్వరు బ్రోచువారెవ్వరు
వినెడువారెవ్వరో వెదకిగనుము ।
తిరుగువారెవ్వరు తినెడువారెవ్వరు
మెరుగువారెవ్వరో యెఱకగనుము ।
పలుకువారెవ్వరు పలికింతురెవ్వరు
స్వప్రకాశంబైన సాక్షిగనుము ।
ఏది సంతోషదుఃఖంబు లేకమగునో ।
యదియెబ్రహ్మంబునీవని యందిగనుము॥ వసుధ॥

తన్మయబ్రహ్మము.

సీ. సకలయోగీంద్రుల సన్మనోనిలయుని
సంచెతింగినజ్ఞాని సత్యసమును ।
జాతినీతులురోసి జన్మదుఃఖముబాసి
జటిలుడై తిరుగును జైత్రుడెపుడు

పంచవింశతితత్త్వ పరచిదాకాశంబు
ప్రతిభగాంచెనుమాని ప్రాజ్ఞుడతను।
యెప్పుడు పరిపూర్ణ మిరవుగానెంచెను
యెఱుకబుచ్చినవాడు ఏధిరేమును।
ఘనసభోజ్యోతి బెనగెను ఘనుడతంను।
తన్నుతాజూచి తన్మయం బెన్నుచుండు॥ వసుధ॥

అద్వయానందము.

సీ. దేహపంజరమందు ద్రిమ్మరైయొక్క
తత్త్వంబుమఱచితా నేనునుజీవి।
విమలబోధాకార వృత్తిచే కేవల
పరమాత్మసంయోగ పరుసజీవి।
భూ్రిమధ్యదేశ నభోవీధి చిక్కి
విశ్వరూపాత్ముడై వెలయుజీవి।
పరిపూర్ణ దృశ్యయ బ్రహ్మంబు వ్యాన్మధ్య
తన్మయానందుడై దనరుజీవి।
వివిధ విషయేంద్రియములకు విరతిజీవి।
యద్వయానంద పూర్ణుడై యలరుజీవి॥ వసుధ॥

హంసమహిమ.

సీ. లయమంత్రసాంఖ్యాది లక్షణంబులకంటె
నధికఫలంబిచ్చు హంసమహిమ।
శివవిష్ణుబ్రహ్మల చేరిమ్రొక్కుటకంటె
నధికఫలంబిచ్చు హంసమహిమ।
సకలతీర్థస్నాన సంకల్పములకంటె
నధికఫలంబిచ్చు హంసమహిమ।
తలక్రిందులై యుండి తపముజేయుటకంటె
నధికఫలంబిచ్చు హంసమహిమ।

ప్రజ్ఞలోవెలిపూర్ణమౌ బయలుహంస ।
భావనాతీత చిద్బ్రహ్మ పరమహంస ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

బ్రహ్మానందము.

సీ. ఉత్కృష్టమగువేద ముంభితజ్ఞానంబు
నరయబ్రహ్మానంద మందిపొందు ।
వుదితమై వేదము లుద్గాథముగజెప్ప
నాప్రజ్ఞనిలయమే నధిగమించు ।
స్వాత్మైక్యమననంబు సత్యవ్రతంబుగా
వెలియైజగమునకు వెలుగుపొందు ।
సర్వమునీలోన సాధించిబ్రహ్మాస్మదన్య
పరిపూర్ణచిద్బ్రహ్మ ప్రతిభనెంచు ।
నిన్నునీలోనగనిమెల్గు నిగ్గుమనసు
పోలియుతనయందె యింధనానలవుపగిది॥ వసుధ॥

పరిపూర్ణము.

సీ. నిర్మలాకారమౌ నిగమాంతవేద్యంబు
నిత్యసత్యజ్ఞాన నిర్ణయంబు ।
నిష్ప్రపంచజ్ఞాన నిష్క్రియాసంపూర్ణ
నిష్కారణంబైన నిర్గుణంబు ।
నిస్సంగనిర్మోహ నిష్కళాజ్ఞానంబు
నిగమాంతవేద్యమౌ నిరుపమంబు ।
నిర్మత్సరంబైన నిజగురుధ్యానంబు
నిర్వికల్పంబగు నిర్మలంబు ।
ఆత్మకైవల్యపరిపూర్ణ మనుభవంబు
గలసియొక్కటిగ్గయెమించు ఘుషియలోన॥ వసుధ॥

మహావాక్యవిచారణ.

సీ. నేను నీవనుజ్ఞప్తి నెమ్మినాలోచింప
నేను ప్రజ్ఞానంబు నీవుజడము।
నేననజీవాత్మ నీవనదేహంబు
నేను ఈశ్వరుడైతె నీవుమాయ।
నేనుపరబ్రహ్మ నీవుమాయాశక్తి
వద్వయద్వయముల నమరజాడ।
నేనులక్ష్యార్థంబు నీవువాచ్యార్థంబు
గనుమీమహావాక్య ఘటితసరణి।
నీవు నీవగువాచ్యార్థ నియతిమాని।
నేను నేనగు లక్ష్యార్థ నేతవగుము॥ వసుధ॥

సీ. తత్త్వమే నిత్యమా తాత్పర్య మరయంగ
సోహమస్మైక్యంబు సూత్రమయ్యె।
ప్రజ్ఞానమేబ్రహ్మ సంజ్ఞగాగొనిన జీ
వోహమస్మియన బ్రహ్మహమయ్యె।
అయమాత్మయనుబ్రహ్మ మంతరాత్మజ్ఞాన
మన్మయసంయోగ మహిమయయ్యె।
అహమస్మిబ్రహ్మ తదంతరాళముజాడ
కంటిమింటికిమధ్య ఘనమదయ్యె।
నిర్గుణానంద పరిపూర్ణ నిష్కళంక।
భావమందిన బ్రహ్మంబు బట్టబయలు॥ వసుధ॥

తన్మయ బ్రహ్మము.

సీ. గురుభావమెఱుకచే గుర్తించిమించిన
గురుశిష్యులకుమధ్య గుర్తులేదు।
గుర్తుగానిష్ఠలో గుణశూన్యమందిన
గుహ్యమేయచలంబు కోర్కెలేదు।

కోర్కెలంటెడుజ్ఞప్తి కుంభించిచూడగా
నిమిషమాత్రం జ్ఞప్తి నిలువలేదు।
నిలువనియెఱుకను నిర్ణించిసాక్షిన
కేవలపరమాత్మ కిట్టిముట్టు।
నిరవధి బ్రహ్మతన్మయ పరుడవగుచు
భోగపరవశుడై యుండు పూర్తిగాను।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

నిర్వికల్పము.

సీ. ఏయుపాధియులేక నెద్దానినంటక
లోకమందునజ్ఞాని లోలుడగుచు।
తిరుగుచుతన్మధ్య దృష్టిచేరగనిల్పి
పరగురుభావ నిష్పత్తివిడక।
తననీడతోడ్పాటు తాను బ్రహ్మమునంటి
నిర్గుణానందంబు నేర్పువిడక।
గడచిపోయినవన్ని గమనించకను సచ్చిదా
నందమొందు సత్యముగలోన।
నిర్వికల్పసమాధిలో నిగుడముట్టి।
బ్రహ్మతన్మయ మానును భవ్యయోగి॥ వసుధ॥

బ్రహ్మైక్యము.

సీ. ప్రత్యగాత్మనుజూచి పనుపడమదినిల్పి
ధ్యానసంయోగంబు బూనవలెను।
కనుపడునవియెల్ల కానుకానని వ టి
ఖం బ్రహ్మ మయమందె గాంచవలెను।
తత్త్వమసిన్సూత్రి తాత్పర్యమార్జించి
తన్మయానందుడై దనరవలెను।

ఆయుమాత్మ బ్రహ్మైక్య మనువుగాగూడెడి
హంసయోగంబులో నందవలెను।
బ్రహ్మమందునదోచెడి భ్రాంతులడచి।
శ్రుతియథార్థములోనెంచు ప్రతిభముక్తి॥ వసుధ॥

౮. బ్రహ్మసంయోగంబు బరికించుసుజ్ఞాని
యెక్కువసుఖమంది సొక్కియుండు।
పూరూరుతిరుగుచు నుపక్రియలందక
పరిపూర్ణుడై తాను బరగుచుండు।
నొకచోటజ్ఞానియై యొకచోటమత్తుడై
యొకచోటనాడుచు నొదిగియుండు।
సూర్యునినీడను చూడనిక్రియ తాను
స్థూలదేహమునంటి సారగియుండు
పరచిదానందనిలయుడై పఱగుచుండు।
నట్టిపరిపూర్ణుడవనిలో బుట్టుటరుదు॥ వసుధ॥

సర్వము బ్రహ్మము.

సీ. యోగియైనెమ్మది భోగసామ్రాజ్యంబు
ప్రజ్ఞలోగురుకీలు బలిమిగనుము।
తనువుదూష్యమటంచు తగుధ్యానమందుచు
మెప్పుగాగుణములు మెదపిగనుము।
నేనుజీవుడగాను నియమాత్మశివుడనే
నియతిదప్పనియుక్తి నేర్పుగనుము।
అంతరాత్మజ్ఞాన చింతనీలోనుంచి
నేనునేననువాడ నేనటన్చు।
భ్రాంతినిరసించి సర్వంబు బ్రహ్మమనుచు।
మంత్రతంత్రములడచి స్వతంత్రుడగుము।

వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాన ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

కేవల బ్రహ్మము.

సీ. అచలసమాధిలో నభ్యసించినజాలు
నఖిలముద్రలపైని యానలేల ।
కేవలబ్రహ్మంబు కీలుగాంచినచాలు
పలుమారుయోగము ల్బట్టనేల ।
ద్వాదశాక్షరిమంత్ర తత్త్వమందినచాలు
మంత్రతంత్రంబుల మచ్చికేల ।
గురుతుగాబ్రహ్మంబు గురినిల్పితేచాలు
యితరగుర్తులపైని యిచ్చయేల ।
పరచిదాకాశ బ్రహ్మంబు నెఱుగువెన్క ।
సకల సంశయములువీడి సమయునచట । వసుధ॥

ద్వాదశాక్షరి భావము.

సీ. అచల సంపూర్ణంబు నాత్మసమాధిలో
ద్వాదశాక్షరిబూని దలగకుండు ।
మూలమేమియులేని ముక్తికై గూర్చిడి
షోడశాక్షరిగుట్టు గూడియుండు ।
కలనుదోచినవన్ని కల్లదేహములని
పంచదశాక్షరి పమ్మిచుండు ।
కోరియీమంత్రము ల్కుదురుగామదినెంచి
పట్టువీడనియోగి పావనుండు ।
గానబ్రహ్మైక్య సంధాన మానబూను ।
నట్టియోగికి మరుజన్మ మవనిలేదు॥ వసుధ॥

సాక్షిత్వము.

సీ. సర్వజీవులయందు సంపూర్ణముగనిండి
సర్వేశుడున్నట్టి జాడజూచి।
నామరూపక్రియ లేమియులేనట్టి
యంతరాత్మజ్ఞాన మమరజూచి।
కర్మసంచయమందు కర్తవ్యమెంచక
గ్రాలుచున్నట్టియా ఘనముజూచి।
స్వప్నజాగ్రత్సుషుప్తి సంధుల మొదలక
కనుచూపుకందని కాంతిజూచి।
అందునిందన కనుబయ లందజూచి।
సర్వమందున నేకమౌ సాక్షియగును॥ వసుధ॥

జీవన్ముక్తుడు.

సీ. ఈపద్యములివన పాపముల్నశియించు
చదువువారాత్మైక్య పదవిగందు।
రాయురారోగ్య సర్వైశ్వర్యములగూర్చు
నద్వైతసంసిద్ధి యమరుచుండు।
ధనపుత్రపౌత్ర సంతతిబాంధవాదిగా
పశుగజతురగ సంపదలుగలుగు।
శాంతిధాంతిక్షమా సత్యధర్మోపేత
బలయశస్తేజముల్ ప్రాప్తమగును।
నిర్వికల్పక సమధిక నిత్యసత్య।
భవ్యపదమబ్బు తిరిగి యెప్పటికిరారు॥ వసుధ॥

సీ. ఈసీసపద్యము లవ్రాసిన చదివిన
పరమాత్మకైవల్య సంప్రాప్తిగలుగు।

దీనియందున్నట్టి దివ్యతత్త్వమునెంచ
సర్వదుఃఖంబులు సమయఁగల్గు ।
స్థిరమైన గురుభక్తి సిద్ధింపవొరకొని
క్రమముక్తిమార్గంబు కదియఁగల్గు ।
విశ్వరూపాకృతి వెలయంగమదిఁజూపి
ధ్యానశుద్ధబ్రహ్మ తత్త్వమమరు ।
దినకరశశాంక పావకాది ప్రభుతులు ।
నుంచు నందాక నీకృతి యుంచుభువిని ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

మంగళము.

సీ. పరమగురూక్తిలో ప్రణవాంతమగునట్టి
మననచిదాత్మకు మంగళంబు ।
సకల దృగ్మయరూప సారాంశమైయొప్పు
మన్మయబ్రహ్మకు మంగళంబు ।
నిత్యసత్యజ్ఞాన నిర్ణయమైనట్టి
మనమధ్యమాంసకు మంగళంబు ।
గురుశిష్యులకుమధ్య గుణరహితాత్మన
న్మాన్యతత్త్వమునకు మంగళంబు ।
మంగళాకార పరమాత్మ మంగళంబు ।
మహితమౌ కేవలాత్మకు మంగళంబు ।
వసుధ ముత్యాల వంశ పావనవికాస ।
చిత్కళాభోగి శ్రీనారసింహయోగి॥

చిత్కళాసంపత్తి సంపూర్ణము.

ఓం.

శ్రీగణేశాయనమః.

శ్రీ మహాభారతమునందలి శాంతిపర్వంబున
(భీష్ముండు ధర్మరాజునకు)
వార్ష్ణేయుండను మునీశ్వరునికిన్ని
ఆయనశిష్యునకున్ను జరిగిన సంవాదము.

3. అధ్యాత్మ విద్యాసంసిద్ధి.

శ్రీశారదాంబస్తోత్రము.

శ్లో॥ నమస్తే శారదాదేవి కాశ్మీరపురవాసిని ।
త్వామహం ప్రార్థయేనిత్యం విద్యాదానంచ దేహిమే॥

శ్రీగణాధిపతి స్తోత్రము.

వృత్తం॥ గణాధీశ సామ్రాజ్య సింహాసనస్థం ।
సమారాధ్య మబ్జాసనాద్యై సమస్తైః ।
ఫణాభృత్య మాబద్ధ తుండం ప్రసన్నం ।
భజే విఘ్నరాజం భవానీతనూజం॥

స్వగురుస్తోత్రము.

పంచపాది గీత పద్యములు.

పంచరత్నములు.

గీ॥ శరణుదైవశిఖామణి శరణు శరణు ।
శరణుశరణాగతత్రాణ శరణు శరణు ।
శరణు బ్రహ్మోపదేశిక శరణు శరణు ।
శరణు యస్మద్గురుప్రభో శరణు శరణు ।
ఆగమాంతర్య నరసింహ యోగివర్యా॥

గీ॥ స్వామిద్వైవ శిఖామణి స్వాంతమహిమ ।
నేమిజెప్పెదు దిగంబరు నిశ్చగింత ।
నెట్లువర్ణింతు మద్గురు నీళెతంబు ।
సన్మనో నిలయపూర్ణ మే సత్యమయ్యె ।
ఆగమాంతర్య నరసింహ యోగివర్యా॥

గీ॥ షోడశాక్షరి మననంబు జాడబట్టి ।
యందె అష్టాక్షరములలో ననువుమీర ।
ద్వాదశాక్షరి మంత్రంబు తలపునంటి ।
వేదచతురాక్షరానంద వేత్తనైతి ।
ఆగమాంతర్య నరసింహ యోగివర్యా॥

గీ॥ బ్రహ్మవిజ్ఞాన గురుతనూ భవులగలసి ।
బ్రహ్మగురుబోధ మననుడై భవమువిడది ।
బ్రహ్మ భూతాంతరాద్యంత పరమసత్య ।
బ్రహ్మమంద్వైక్య మగుటయే పరమపదవి ।
ఆగమాంతర్య నరసింహ యోగివర్యా॥

గీ॥ అచలబ్రహ్మబోధ ఆత్మసమాధిలో ।
దలచిదలచియోగ తల్పమందు ।
నచలితంబులేని సర్వసుఖానంద ।
పరవశత్వమంద బ్రహ్మమదియె ।
ఆగమాంతర్య నరసింహ యోగివర్యా॥

వ. ఓధర్మరాజా పార్ష్ణేయుండను పేరుగల మునీశ్వరుండు సుఖగోష్ఠిలో నున్నప్పుడు అతని శిష్యుం డొకడు వచ్చి ముకుళితహస్తుండై నమస్కరించి వినయములో నిట్లనియె.

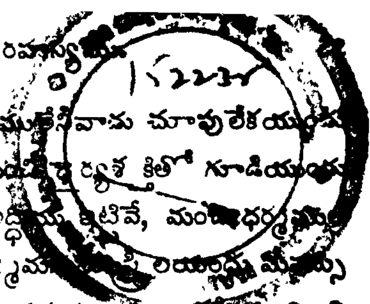
ఓ మహాత్మా? మోక్షమార్గము నాపై కృపగలిగి జెప్పమని పాదములమీదబడె ఆమహాదివ్యజ్ఞాని శిష్యునితో నిట్లనియె.

ఓశిష్యా? నీవునాయందు భక్తిగలిగియున్నావు జ్ఞానవంతుడవయ్యెదవు మోక్షమార్గమును ఉపదేశించుటకు నీవుయోగ్యుడవు. నేను జెప్పెడిమాటలను సావధానముగా చిత్తంబున నిలిపి వినుచుండుము ఈ కాలచక్రము పరిమితి లేనిది ఈ కాలమువలన సృష్టి పరిపాలనము ప్రళయపరంపరలును జరుగుచుండును జలప్రళయమైన పిమ్మట పరమాత్మను ప్రకృతినిబొంది మరియు భూతముల సృష్టించుచుండును అట్లు భూమిపైజనులు పుట్టినపుడు మునులు యేర్పడి వారలు ప్రళయమందుదాగిన అజ్ఞానియుండెడి సర్వవేదశాస్త్రములను తిరుగాయేర్పరచి సకలజనులకును బోధించి అనుష్ఠింపజేయుచుందురు సకలవేదశాస్త్రములును (బ్రహ్మజ్ఞానమును) దెల్పుటకుసాధనములై యున్నవి ఆబ్రహ్మస్వరూపమును దేవతలును మునులును తెలియజాలకుండిరి విష్ణుదేవుడు మాత్రము (అనంతబ్రహ్మమును) యెరిగియుండె ఆబ్రహ్మజ్ఞానము సకలదుఃఖములను పోగొట్టుటకు దివ్యౌషధ తుల్యమై యుండును ఆబ్రహ్మజ్ఞానమును అనాదిపురుషుడగు శ్రీవిష్ణుదేవుని కృపవలన మునులు దెలిసికొనిరి, ఆమునులవలనక్రమక్రమముగా జనులు దెలిసికొనిరి అంతట కేవలశుద్ధుండగు పరమాత్మయందు మొదట వొక (చైతన్యము) శక్తిబుట్టినది ఆశక్తివలన ప్రకృతిగలిగినది ప్రకృతివలన బుద్ధిగలిగినది (బుద్ధిని) మహాతత్త్వమని జెప్పుదురు ఆమహాతత్త్వమందు (అహంకారము) కలిగినది ఇవియన్నియు (చేతనశక్తిపొంది) చిత్తునందు కూడియున్నవి (అహంకారము) వలన ఆకాశముపుట్టె, ఆ ఆకాశమువలన వాయువుపుట్టె, ఆవాయువువలన అగ్నిపుట్టె, ఆఅగ్నివలన జలముపుట్టె, ఆజలమువలన పృథ్వి పుట్టె నివియన్నియు చేతనాంశముగలిగి సత్వరజస్తమోగుణ స్వరూపములై యున్నవి మరియు (మహత్తత్త్వము) మొదలుకొని భూమిపర్యంతముగల యేడును సప్తవికృతులనబడెను వీనివలన బుట్టిన జ్ఞానేంద్రియములైదును కర్మేంద్రియములైదును శబ్దస్పర్శాది విషయములైదును మనస్సువొకటియు కూడగా పదియారు అగుచున్నవి యివియే షోడశ

వికారమువలనంబడుచున్నవి యీపదియారింటికి (లింగశరీర) మనియు, (స్థూలశరీర) మనియు రెండుపేర్లుగలవు యీలింగశరీరము పరమాత్మను గోచనియ్యక దాచిపెట్టినదై నను కరుణారూపమైనపుడు ఆపరమాత్మను ఉపాసించునది యగును, మరియు ఓశిష్యా? తొమ్మిది ద్వారములుగల దేహమనెడి దివ్యపట్టణమందు చింతింపశక్యముగాక వ్యాపకుడై యుం డెడి (పరమాత్మ) నివసించియుండును ఈదేహమందుగల సకల భావ ములతో గూడియున్నందున (ఆపరమాత్మ) పురుషుడని చెప్పంబడును ఆపురుషుడు మృతిలేనివాడగును పరిమితిలేనివాడగును నిర్మలస్వరూపు డగును వృక్షమందగ్నియున్నట్లు పురుషుడనెడి (పరమాత్మ) దేహమం దుండును ఈపురుషుని బుద్ధిచేతతఱచి యెరుగవలయును మరియు ప్రకా శరూపమగు ఆ పురుషుడు యోగమధనముచేత బుద్ధికి తెలియబడును మధన మనగా (పెరుగు) నందు వెన్నతీయుటకు చిలికినట్లు, అనగా మన స్సులోనే మనన దృఢంబుచేత తెలియందగు ఆ పురుషుని స్వరూపము (బ్రహ్మ ఘన స్వరూపమైయుండును) అది సకల జీవులచేతను ఆశ్రయింప దగినదగును గనుక శ్రవణ మనన నిధిధ్యాసలచేత ఆ పురుషస్వరూపము తెలియంబడును సకల భూతములును (అవాఙ్మానస గోచరుండగు) పరమాత్మయందు బుట్టుచు వృద్ధిబొందుచు నశించుచున్నవి ఆపురు షుడు భూతముల ఉత్పత్తి మొదలగు కార్యములకు సాక్షియైయున్నాడు గాని (ఆపురుషునకు) వికారములు యేవియునులేదు. ఓశిష్యా? ఆత్మ చేత ఒకకాలచక్రము పట్టుకొనబడి కాలవశమువలన దిరుగుచుండును ఆచక్రమునకు మహత్తత్వములు మొదలగు యేడువికృతులకును అంచు లుగానున్నవి పదియారు వికారములును చక్రమునకు బొడ్డుచుట్టుగల ప్రదే శములోనున్నవి (మధ్యబొడ్డు తెలియంబడని) మాయాస్వరూపము గానున్నది నిశ్చలరూపము ఆచక్రమునకు ఆధారముగానున్నది ఈకాల చక్రమునందు సకలమగుజంగమస్థావరరూపప్రపంచమంతయు స్వాధీనము తప్పి కలబడుచున్నవి ఇట్లున్నవని తత్త్వజ్ఞానముచేత చూచుకొనవల

యును. ఓశిష్యా! దుమ్ముగవాయువు పొందినట్లుగా సత్వరజస్తమోగుణములు పరిశుద్ధుడగు (ప్రత్యగాత్మను) పొందుచుండును. (ఆత్మజ్ఞాన)ము కలిగిన పిమ్మట పండితుండగువాడు వివేకముచేత ఆ సత్వాదిగుణములు ఆత్మయగు (తనకు) పొందనివ్వడు లోకమందు వేదాంతవేత్త దుర్లభుడై యుండును జనులకు సాధారణముగా కర్మమును తెలిపెడి మార్గమందే శ్రద్ధగలిగియున్నదిగాని మోక్షమార్గ సౌఖ్యమందు బుద్ధిప్రవేసించుటలేదు మరికొందరు పెద్దలగువారలు కర్మలక్షణములగు కార్యములనుజేసి కీర్తికొరకు గ్రహింపదగిన విషయములయందు కామక్రోధాదులను విడువక ప్రవర్తించుచున్నారు. దేహమందభిమానముగలవానికెంత శాంతచిత్తముండినను కామక్రోధాదులు గలిగియున్నయెడల (బ్రహ్మజ్ఞానము) పుట్టనేరదు అందుచేత వేదాంతవేత్తయగువాడు ఏవిధముచేతనైనను దేహాభిమానము విడిపించెడి చూపును అభ్యసించియుండవలెను మరియు అడవికిపోయినవాడు అడవియందంతట తిరుగుచు నవ్వులాటగా వేడుకలకును అడవినిచూచుచున్నట్లే సంసారమనెడి అరణ్యమందు సంచరించెడివారి పద్ధతియు అటువలెనేయుండును. మరియు వ్యాధిగలవాడు తనవ్యాధిని పోగొట్టుకొనుటకై ఔషధమును తినునట్లు అజ్ఞానమువలన కలిగిన (సంసార) బంధమును పోగొట్టుకొనుటకు (సత్యముపరిశుద్ధము మనోనిగ్రహము ఇంద్రియ నిగ్రహము) వీటిని అభ్యసింపవలయును భూమిమొదలు అయిదుభూతములకును శ్రోత్రముమొదలు సకలేంద్రియములకును సాత్విక రాజస తామస గుణములకును సకల లోకములకును ఆలోకాధిపతికిని సర్వమునకు (అహంకారము) మూలకారణమగును పూర్వముచూచిన విషయమును స్మరించుటయు సంతోషించుటయు అనుగ్రహించుట మొదలగు నట్టిగుణములు సత్వమువలన బుట్టినవగును రాగము లోభము రోషము క్రోధము మొదలగునవి రాజస గుణమువలన బుట్టినవియగును గర్వము దుఃఖము మొదలగునవి తామస గుణమువలన బుట్టినవియగును యీ ముందుచెప్పబడిన స్వా

భావ గుణములన్నియు (జ్ఞానమునకు) భంగములై యుండును గనుక (బ్రహ్మజ్ఞానమును) కోరువాడు అధిక ధైర్యశక్తిగలిగి సాత్విక గుణమునుమాత్రము ఆశ్రయించి తక్కినగుణములను నిగ్రహించి విడువవలయును అట్లుసాత్వికగుణము మనస్సునందుధరించినయడల ఆసాత్వికగుణము అధికమైనప్పుడు అది బ్రహ్మజ్ఞానహేతువగును అహంకారమువలన కర్మము పుట్టగలుగును కర్మవలన దేహసంబంధమును విడువక ప్రవర్తింపవలసినప్పుడు ఈప్రకారమే అనేకజన్మపరంపరలు గలుగుచుండును శుక్లశోణితములతో జేరి పుట్టుచుండుట (జన్మమనంబడును) అట్లుశుక్లశోణితములతో జీవుడుకూడుకొని గర్భమందుగల మూత్రపురీషములలో వృద్ధినిబొందును స్త్రీయొక్క మర్మస్థానమునుంచి బయలుపడి సంసారమహాదుఃఖమునుపొంది మనుష్యుడు దుఃఖించుచుండును ఇట్టిసంసారము కలుగుటకు (ఆశయనెడి) తీగయే మూలకారణము ఆశయనెడితీగ ప్రాణివృద్ధిబొందుటకు స్త్రీ జననమే ఆధారమైయుండును వివేకియగువాడు పైవిషయములను దెలుసుకొని ఆశను విడిచి సంసారబంధ విముక్తుడగును జ్ఞానాజ్ఞానములకు (ఆత్మయే) ఆధారము బుద్ధికిని అహంకారమునకును సాక్షివిధముగనుండెడిదై ఇట్టిదట్టిదని చెప్పరానిదియుననగు బోధచే (జీవాత్ముడని) శ్రుతులుజెప్పుచున్నవి అట్టిజీవుడు పూర్వజన్మమందు చేయబడిన కర్మములచేత సంసారమందుండి సుఖదుఃఖములనుఅనుభవించుచు అజ్ఞానమందుమునిగియున్నాడు స్వప్నమందు మనుష్యుడు నమ్మినసుఖదుఃఖములను అనుభవించినట్లుగా (జీవుడు) యింద్రియములతో గూడుకొని సంసారమును అజ్ఞానభ్రాంతిచేతనమ్మి సుఖదుఃఖములను అనుభవించుచున్నాడు కామముచేతగలిగెడి యింద్రియభోగములనువిడిచి ఆత్మవిచారమువలన బ్రహ్మజ్ఞానమును సంపాదించినయెడల (పునర్జన్మదుఃఖము) గలుగనేరదు సకల జీవులయందు మనుష్యుడు శ్రేష్ఠుడు మనుజులలో బ్రాహ్మణుడు శ్రేష్ఠుడు ఆ బ్రాహ్మణులలో వేదార్థమెరిగినవాడు శ్రేష్ఠుడు వానికంటె ఆత్మజ్ఞానమెరిగినవాడు శ్రేష్ఠు



డు (జ్ఞానము) నేత్రమువంటిది (నేత్రములేనివాడు చూపులేకయుం
ను) కాబట్టి జ్ఞానమార్జించదగు. మ[illegible] శక్తితో గూడియుం
చిత్తమునకు ఓర్పును సత్యమును [illegible]శుద్ధి[illegible]టివే, మం[illegible]ధర్మ[illegible]
గును. బ్రహ్మచర్యము మిక్కిలిపరమధర్మమ[illegible] లయున్న[illegible]
చిక్కపర్చక జాగరూకతగలిగి యుండవలెను మరియు [illegible]ము నిలచి
యుండుటకు పదినాడులు మూలకారణమై యున్నవి ఇంద్రియములు సం
చరించుటకు అయిదునాడులు హేతువులై యున్నవి ఈ చెప్పబడిననా
డులలో పదిస్థూలములై యున్నవి అయిదు సూక్ష్మములై యున్నవి మరి
యొకనాడి మిక్కిలి పరమసూక్ష్మరూపముగానుండి హృదయముయొక్క
నడుమ వ్యాపించియున్నది అదిచూడగా (సర్వవ్యాపియగును) ఆసూ
క్ష్మనాడి మరిగినచిత్తము మరియొకస్థానమునకు పోజాలదు ఒకానొకప్పుడు
పోయినను త్రిప్పుకొనవచ్చును ప్రపంచసుఖముమరచి హృదయమందున
చిత్తమును నిలిపి (పరమాత్మను) చూడవచ్చును (శుక్లము) దర్శించిన
చిత్తమునిల్చును ఆశుక్లమనేబిందుదర్శనము చేయనివారికి (పరమాత్మ)
గోచరముకాదు శుక్లముయొక్క పొగరువలన కామముగలుగును కామ
మువలన సకలేంద్రియములకు పొగరుబుట్టును మనస్సంకల్పమువలన శు
క్లము చిక్కులోబడి చెడిపోవును పురుషబీజమగు (శుక్లము) యింద్రి
యమనియును (బిందువని) చెప్పంబడును సకల ధాతువులకు (శుక్లమే)
మూలమైనది శుక్లము మనస్సునకు సూక్ష్మమైనరూపమై దోచుచుండును
అట్టిమనోరూపము అపుటకు పరిపక్వమగుబుద్ధి సమర్థతయుండవలెను. య
వ్వనవంతులునువృద్ధులును అజ్ఞానముచేతదుర్బుద్ధిగలిగి తెలివిమాలి తమ
మనోవేగమునుఆపజాలరు శుక్లమునురక్షించుట దేహమునుండి వెలుపలికి
రాకుండెడి స్థితినిగలిగించుకోవలయును అట్లుచేయుటకై యమము నియ
మము మొదలగు యెనిమిదియోగములు సాధనములుగలిగి పూర్తిగానుక
ర్మమునుచేయుచు ఆయమనియమాదులు అభ్యసించుచు విషయ (సుఖ
కర్మములను) గోరక ప్రవర్తించవలయు విషయములవలనగలిగెడు దుఃఖ

ములకు అంతములేదు గోరినవారికి కీడేవచ్చుచుండును విషయాభిలాష వదలినవారికి (మోక్షము) నిస్సంశయముగా గలుగుచుండును జనన. మరణ నానావిధ దుఃఖములు జనులు పొందుచుండగా అట్టి జనులను పండితులగువారుచూచి భయపడి మోక్షమునకు ప్రోవజూపించుచుండుదగు మోక్షేచ్ఛ గోరెడువారు దేహపరిశుద్ధతయు వాక్పరిశుద్ధియు మనోపరిశుద్ధియు జేసికొని అహంకార స్వభావములేనివాడై నిర్మలబుద్ధిమంతుడై యేకోరికలేనివాడై సకల జంతువులయందును దయగలిగి మెలగిన యడల (జ్ఞానము) గలుగుచుండును ధైర్యవివేకములుగల బుద్ధినిపొంది బుద్ధిచేత మనస్సునణచి మనస్సుచేత యింద్రియముల నిగ్రహించి నిలిపి విషయములు విడచిపెట్టిన వారికి దేవతలు అనుగ్రహించెదరు నిర్మలమైన యోగమార్గము లభించును బుద్ధినిశ్చలమై నిలచును మోక్షస్థానమునిద్ధించును యోగియగువాడు జ్ఞానాభ్యాసముచేత సర్వదా జాగరూకుడై యుండవలెను ఒకానొకప్పుడు అజాగ్రత నిద్రలో స్వప్నమువలె వచ్చినను జ్ఞానాభ్యాస బలముచే జయించనగును జాగ్రదవస్థయందు అనుభవించిన విషయంబులు స్వప్నంబున దోచుటలేదు స్వప్నంబున దోచినవన్నియు జాగ్రతయందుదోచవు ఆత్మరెంటికి (సాక్షియై) యున్నాడు జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులనెడి మూడవస్థలు విడిపించుకొని తుర్యావస్థయందు యుండెడి యోగికి నీమూడవస్థలు గలుగంజాలవు (వ్యక్తము) (అవ్యక్తము) అనురెంటిని తెలియనివానికి (మోక్షమార్గము) లభించనేరదు వ్యక్తమనునది (మాయాకార్యములగు) వికారములును, అవ్యక్తమనునది (ఆత్మస్వరూపమగును) గనుకనే ప్రజ్ఞానందఘనుడగు స్వరూపవిష్ణుండు (వ్యక్తమనునది) మృత్యువనియును (అవ్యక్తమనునది) అమృతమనియును జెప్పియున్నాడు సత్యజ్ఞానానందాద్వితీయమగు పరమాత్మ (స్వరూపము) శ్రేష్టమైనదగును అట్టి తత్త్వమును బొందదగినదని వేదంబులు మొరపెట్టుచున్నవి గనుక శిష్యునికి నిర్గుణానంద పరిపూర్ణసుఖం బనుభవించుమని (పాక్షిణయుండనెను మునీశ్వ

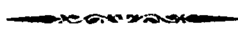
రుంను) అనేకవిధంబులుగా అధ్యాత్మ విద్యాసంసిద్ధిని బోధించి శిష్యుని కృతార్థునిజేసెనని భీష్ముండు ధర్మరాజునకుజెప్పి ఓ ధర్మరాజా యీాచె

ప్పబడిన వాక్యార్థములను నీవువిని మనస్సునం దుంచుకొంటివి
గదాయని అడిగిన నాధర్మరాజువిని సదానందభరితాం
తరంగుడనై ఆనందించితియనెను ఆగురుశిష్య
సంవాదంబును అధ్యాత్మ విద్యాసంసిద్ధి
సర్వంబును సంపూర్ణము.



చ॥ చదివినవారికెల్లగలుగు సంపదసౌఖ్యము లాయువృద్ధియున్ ।
కుదురును జ్ఞానయోగసుఖ గుప్తములిందున నిర్భయంబులై ।
పదిలపరాపరంబునకు బ్రాకెడు భావజితేంద్రియాత్మలో ।
విదిత విధిజ్ఞులై భువిని విచ్చలులై విహరింతురెప్పుడున్॥

వ. మోక్షాపేక్షులగువార లీగ్రంథము నందలి రహస్యములను సద్గురూపదేశంబునగ్రహించి బ్రహ్మానందసుఖమంద సదానందమందుచుం డెదరుగాత.







ఓం.

శ్రీగణేశాయనమః.

(వ్యాసభగవానులు శుకబ్రహ్మ కుపదేశించిన)

౮. పరబ్రహ్మ సంక్షేపము.

—— శ్రీ వినాయకస్తోత్రము. ——

క॥ శ్రీకరముగ నిర్విఘ్నము చేకొనియెద విఘ్నపతిని చింతిలిపిదవః।
ప్రాకటముగ సుజ్ఞానవివేకము ప్రచురింపబుద్ధి వితమరిన్నైతిః॥

—— శ్రీశారదాంబస్తోత్రము. ——

క॥ శ్రీవాణి నజునిరాణిని వావిరి వాగ్జృంభణంబు వరకవితోకృల్ ।
ప్రావీణ్యముగను బలికెడు త్రోవను వసిగొనుటకేను తొలుతనుతింతుః॥

—— స్వగురుస్తోత్రము. ——

క॥ పరుడై దిగంబరేశుడు పరతత్త్వము జాడజూపి పాలించిమత్రిః ।
స్థిరబుద్ధి నిలువజేసిన గురుమూర్తికి నతులొనర్తు కూరిమితోడః॥

శ్రీ మహాభారతమునందలి శాంతిపర్వములో వ్యాస మహాము నీంద్రునకున్నూ తనకొమారుడైన శుకబ్రహ్మకున్నూ జరిగిన (పరబ్రహ్మసంక్షేపమును) భీష్ములవారు ధర్మరాజునకు జెప్పినవిధంబెట్లనగా. ఓ తండ్రీ వ్యాసమునీంద్రా? పరబ్రహ్మప్రాప్తి యజ్ఞము వలనకలుగునో లేక ప్రజ్ఞాధిక్యతవల్లకలుగునో సాంఖ్యమువల్ల కలుగునో లేక యోగాభ్యాసమువల్ల కలుగునో ఆవివరమును నాకుచెప్పుమని వేడగా నావ్యాసమునీంద్రుండు ఓపుత్రుడా! శుకుడా! నీవుచెప్పినవన్నియు మేలునుకలిగించెడివగును. అయినను చెప్పెదవినుము. విశేషమగు తపస్సుతోగూడిన యింద్రియనిగ్రహముగలిగి, రాగలోభగుణములనువిడిపించి, దృఢజ్ఞానముగల పుణ్యపురుషుడు బ్రహ్మమును పొందగలడు. అందొకవిశేషముకలదు చెప్పెదవినుము. జ్ఞానేంద్రియములగు, శ్రోత్రత్వక్చక్షుర్జిహ్వాఘ్రాణములనెడిఅయిదును, పరమాత్మనుజూచెడి జ్ఞానమునకు అడ్డమై

యున్నవి. ఆయింద్రియములను మొదటజయించగా మనస్సుపరమా త్మనుజూచుటకు సమర్థమైనదగును. మరియుమోక్షమునకు ప్రయత్నించెడివారు, మొదటనే, మనస్సును యింద్రియములను గ్రహించి, శబ్ద స్పర్శాది విషయముల నుంచి మళ్ళించగా సకల సిద్ధులును కలుగుచున్నవి.

మరియు, ఓశుకుడా! ఆపరమాత్మ స్వరూపమందు శబ్దస్పర్శాది గుణములులేవు. ఇంద్రియములకు కనబడునదికాదు. నిర్మలమగుబుద్ధిచేత తెలియబడును. మరియు, పండితులగువారు జ్ఞానవైరాగ్యములుగల బ్రాహ్మణునియందును, గోవునందును, యేనుగునందును, కుక్కయందును, ఆకుక్కనుదినెడి మాలవానియందును, వుండెడి పరమాత్మను చూచుచు సమానదృష్టిగలిగియుందురు. మరియు, స్థావరములగువృక్షాదులయందును జంగమములగు మనుష్యాదులయందును పరమాత్మ యేకరూపముగా నుండును. ఆస్థావరజంగమములును పరమాత్మయందు స్వాభావికము గలిగియుండును. అట్టిపరమాత్మనుభావించుటవలన, ఆ పరమాత్మతోటి ఐక్యముకలుగును. మరియు, ప్రపంచమందుండెడి సకల దేహములలో, క్షరపురుషుడుండును. ఆత్మ, అక్షరపురుషుడనబడును. ఈరెండును ఆత్మకు రూపము లనబడును. క్షరమనునది మృతియనబడును. అక్షరమనునది నాశములేనిదగును. యీరెండు స్వరూపములను పండితుడు యెరిగియుండును. మరియు, యీసకలలోకములను కాలముమ్రింగుచున్నది. అట్టికాలమును ఆత్మమ్రింగుచున్నాడు. అట్టి ఆత్మ, మృతిలేనివాడును, ముదిమిలేనివాడును, సత్యస్వరూపుడునగును. మరియు, తొమ్మిది ద్వారములుగల దేహమనెడి పట్టణమందు పరమాత్మయనెడి ప్రభువు ప్రకాశింపుచుండును. ఆపరమాత్మను, నాశములేనివాడనియు, అమృతస్వరూపుడనియు మహాత్ములుచెప్పుదురు. అట్టిపరమాత్మను, జ్ఞానవైరాగ్యములను అభ్యసించిన పుణ్యాత్ముడు యెరుగగలడు. అనియిట్లుచెప్పి వ్యాసుడు మరలనిట్లనియె.

ఓశుకుడా! కామ క్రోధ భయ నిద్ర లోభములనెడి ఈయైదును యోగులకుకూడనివగును. గనుక, యీ యైదింటిని విడువవలయును. సంకల్పమును విడిచినయెడల కామమునశించును. సాత్వికగుణవిచారమువలన, నిద్రామోహములు నశించును. పెద్దల సాంగత్యమువలన లోభగుణము నశించును. మనోనిగ్రహమువలన క్రోధము నశించును. ధైర్యమనస్సుగలిగి జాగ్రతప్రవర్తనముచేత ప్రవర్తించిన యెడల భయమునశించును. మరియు, నిర్మలమగు జ్ఞానముచేత, వివేకియగువాడు, శిశ్నమును, కడుపును, కాళ్ళను, చేతులను, ధైర్యమును, కండ్లను, చెవులను, చెడువిషయములయందు ప్రవేశింపజేయక, పరిశుద్ధమనస్సుచేత, రక్షించుకొనును, మరియొకపద్ధతిని చెప్పెదవినుము. ఇంద్రియములలో నొకటైనను పట్టుపడకయుండెనేని, అట్టి ఇంద్రియద్వారా, ప్రజ్ఞనశించును. గనుక మనస్సును మొదటనిగ్రహించవలయును. అట్లుమనస్సును యింద్రియములను ఆత్మయగు తనయందునిలపగా, అందుచేతజ్ఞానము గలిగి, అట్టిజ్ఞానముచేత అవాఙ్మానసగోచరుండగు పరమాత్మను బొంది, "పొగ లేని అగ్ని హోత్రమువలె" ప్రకాశింపు చుండును. మరియు, సంసారదుఃఖమును పోగొట్టదలచికొనినవాడు, మనస్సునుయేకాగ్రమగునట్లుజేసి, పామరజనులుండు స్థలములనువిడిపించి, నదీపర్వతదేవాలయముమొదలగు స్థలములయందుండి, ధ్యానయోగము నభ్యసింపవలయును. అట్టివాడు, తనను పరులుసన్మానించినను, అపకారముచేసినను, సంతోషక్రోధములను పొందరాదు. రాళ్లునుబంగారమును సమానముగ చూచుచుండవలయును. అట్లు, ఆరుమాసముల పర్యంతము ధ్యానయోగముచేత సమాధిని అభ్యసించినయెడల శబ్దబ్రహ్మముస్ఫురించగలదు. శబ్దబ్రహ్మమనగా సగుణబ్రహ్మమని తెలియవలయును. అట్టి సగుణబ్రహ్మమందు వర్తించుచు సమాధినిష్ఠుడై యున్నయెడల, శీఘ్రముగా, పరమానందస్వరూపమగు నిర్గుణపరమాత్మను చూడగలడు. అని వేదవ్యాసమునీంద్రుండు జెప్పగా, శుకుండిట్లనియె.

ఓ మహాత్మా! తండ్రీ! వేదము, కర్మయోగమును సన్యాసయోగమును రెంటినిజెప్పుచున్నది. ఇదిచూడగా, పరస్పరవిరుద్ధమైయున్నట్లు దోచుచున్నది. గనుక అకర్మయోగ సన్యాసములలో, దేనికేయేఫలము కలుగుచుండునో అదిస్పష్టముగజెప్పుమని అడుగగా, వ్యాసుండిట్లనియె.

కర్మమార్గము, సంసారమందు ప్రవర్తింపజేయును. కర్మసన్యాసమార్గము, సంసారమునుంచి నివర్తింపజేయును. గనుక, జ్ఞానవంతులుకర్మములనుచేయుటకు యిష్టపడరు. ఓశుకుండా, కొందరుకర్మమార్గమును మెచ్చుకొందురు. అట్టివారికి జననమరణ రూపమగు సంసారమునందు ప్రవర్తనముకలుగుచుండును. కర్మమును సన్యసించిన జ్ఞానపరులగువారు, సంసారబంధమును విడిపించుకొని బ్రహ్మానందమునుపొందుచుందురు మరియుపుణ్యకర్మమువలన చిత్తశుద్ధికలుగును. అట్టిచిత్తశుద్ధియు, ఆత్మజ్ఞానాపేక్ష లేనివారికి అజ్ఞానరూపమే యగును. కర్మమును సన్యసించి. ఆత్మజ్ఞానవిచారణముచేసినయెడల, అదిపరమధర్మమగును. అట్టివిచారజ్ఞానము వలన మోక్షము కలుగుచున్నది. మరియు, గుమ్మడిపువ్వునందుండుతీపువలెను, తేనెయందుండు తీపువలెను, బావియందుప్రతిబింభించి యుండెడి చంద్రకాంతివలెను, కర్మఫలములు ఉంటున్నవి. జున్నువలెను, పూర్ణమగుయేటివలెను, సంపూర్ణచంద్రునివలెను, నిర్మలమగు జ్ఞానమగుచున్నది. అట్టిఆత్మవిచారణజ్ఞానము పరిపక్వమైనపుడు, అఖండమగు ఆత్మసుఖమునిచ్చుచున్నది. గనుక, కర్మమార్గముకంటె, సన్యాసమార్గము శ్రేష్ఠమగును. మరియు, (మోక్షము)కర్మములవలన కలుగనేరదు. ఆత్మతత్వజ్ఞానమువలన మోక్షముకలిగెడి విధము జెప్పెద వినుము. నీటియందు ప్రతిఫలించినచంద్రునివలె, అజ్ఞానమందు జీవుడుప్రతిఫలించి, మోహముచేత, తాను సంసారినని అభిమానించియున్నాడు. అట్టితనయొక్క అజ్ఞానముపోవుటచేత, ఆజీవుడే, పరిపూర్ణ సత్యజ్ఞానానంద పరమాత్మ స్వరూపు డగుచున్నాడు. గనుక, అజ్ఞాననాశనము, జ్ఞానమువలన కలుగునేగాని, కర్మమువలన కలుగనేరదు.

—{ బ్రహ్మచర్యము బ్రహ్మవిద్యాప్రాప్తికి ముఖ్యకారణమని చెప్పుట. }—

అనివ్యాసుడు చెప్పగా శుకుడువిని, యిట్లనియె. ఓతండ్రీ! వ్యాస మునీంద్రా! జ్ఞానము యెటువంటి జనులకు లభించునో, యెరిగింపుమని యడుగగా, అపుడు, వేదవ్యాసుండిట్లనియె. ఓశుకుడా! గొప్ప అరణ్యమునకువెళ్ళి, ఆయడవియందుండెడి మునులదగ్గిరనిలచి, బ్రహ్మచర్యవ్రతముతోగూడిన తపస్సునుచేయుచుండవలయును. అట్లుచేయుచు, తగిన సమయములయందు మునులపర్ణశాలలకువెళ్ళి భిక్షమెత్తుకొని భుజింపుచుండవలయును, మరియు, పరులు, తననుస్తుతించినను నమస్కరించినను గర్వించక, సుఖదుఃఖములనుబొందినపుడు, మనోవికారముజెందక, జనులున్న స్థలమందునిలువక, యుండినయెడల, అదిమంచివ్రతమే యగును. యీవ్రతము ఆత్మజ్ఞానమును కలుగజేయును. అనియిట్లుచెప్పగా, శుకుడిట్లనియె.

ఓతండ్రీ! వ్యాసమునీంద్రా! కొందరు వేదవేత్తలగువారు, కర్మమును నిశ్శేషముగా విడుచుటకు యెవ్వరికిని సాధ్యముగాదని చెప్పుదురు. అట్టిపెద్దలమాటను నమ్మతగదా! అనిఅడుగగా సర్వజ్ఞ... వేదవ్యాసుండిట్లనియె. ఓశుకుడా! కర్మమునువిడువకుండుటయు, విడ... టయుంగలదు. ఆవిశేషములను జెప్పెదవినుము. బ్రహ్మచారియు, గృ...స్థుడును, వానప్రస్థుడును, సన్యాసియు, వీరునలుగురును, తమతమ ఆశ్రమములకు విధించియుండెడి కర్మములనుచేయుచు, సిద్ధిబొందెదరు. యీనాలుగాశ్రమములచేత, అరువదినాలుగు విద్యలనెడినిచ్చెనతో, అంత్యమునకు యెక్కవచ్చును. ఇట్లు క్రమముగా నాలుగాశ్రమములనుపొందుట సులభమార్గమైయుండును. మరియు, బ్రహ్మచారియొక్క నడవడికను చెప్పెదవినుము. యిరువదియైదు సంవత్సరముల పర్యంతము బ్రహ్మచర్యవ్రతమందు బ్రాహ్మణుండుండవలయును. ఆబ్రహ్మచారి, గురువుదగ్గిర దాను నివసించుండి, సర్వదా, ఆగురువునకు యిష్టమగు పనులు చేయుచుండవల

యును. గురువు, భోజనము చేసినపిమ్మట, తాను భుజించవలయును. గురువు పండుకొనునపుడు, ఆగురుని పాదములను తనచేతులతో పిసుకుచు, గురువు నిద్రించినపిమ్మట, తానునిద్రించవలయును. మరియు, గంధము చందనము పుష్పములు మొదలగువానియందు బ్రహ్మచారికి యిష్టముక లుగరాదు. సమయముచూచి, గురునివలన వేదము చదువుచుండవల యును. ఇట్లు బ్రహ్మచారి ప్రవర్తించవలయును. యీ బ్రహ్మచారి, గృహ స్థాశ్రమమునందుండెడి విధమును జెప్పెదవినుము. అట్లు, యిరువై యైదు సంవత్సరములవయస్సువచ్చెడి పర్యంతము బ్రహ్మచర్య వ్రతమందుండి, పిమ్మట తనశక్తికొలది గురునకుదక్షిణయిచ్చి, ఆగురువనుగ్రహముపొంది, సమావర్తనమనెడి క్రియనుజేసికొని, వివాహమైన పిమ్మట, సత్యముగా మాటలాడుచు ధనములనుసంపాదించి దేవతలకు హవ్యకవ్యములిచ్చు చు, అతిథులను సంతోష పరచుచు, బంధువులను పోషించుచుండవల యును. అట్లుండి, తనభార్యయందు రమించుచు పుత్రులను కలిగించు కొని, పుత్రులను వృద్ధిబొందించుచు, యిట్లు యిరువదియైదు సంవత్సర ములు గృహస్థాశ్రమమందుండవలయు. అప్పటికి యేబదిసంవత్సరముల వయస్సు అగును. అట్లుగృహస్థ ధర్మమును నడిపి, అగ్నిహోత్రములను విడువకనే, అడవికిపోయియుండుట వానప్రస్థాశ్రమమనబడును. అట్లువా నప్రస్థాశ్రమమందుండి, అడవియందు ఫలించెడి ధాన్యములను, కంద మూలఫలములనుదెచ్చి, సన్యాసులగు యతులకుపెట్టి పూజించుచు, మిగిలినవి తానుభక్షించుచు, తపస్సుచేయుచుండుట, వానప్రస్థాశ్రమధ ర్మమగును. ఇట్లుయిరువదియైదుసంవత్సరములు వానప్రస్థాశ్రమమందుం డవలయును. అప్పటికి డెబ్బదియైదుసంవత్సరములవయస్సుఅగును. అట్టి వాడు, అప్పటికి శాంతచిత్తుడగును. గనుక, అట్లు వానప్రస్థధర్మమునుజ రిపి వెనుక, సన్యసింపవలయును. అట్లుసన్యాసాశ్రమమందుయిరువదియై దుసంవత్సరము లుండవలయును. ఇట్లుమనుష్యునకుగల ఆయుఃసంవత్స రములనూటిని, నాలుగు పాళ్లుచేసి ఒక్కొక్క భాగమునకు ఒక్కొక్క

ఆశ్రమమువంతున జరుపవలయును. ఇట్లు జరుపుట శ్రేష్ఠమగు ధర్మస్వ రూపమగును. ఇట్లుడెబ్బదియైదు సంవత్సరములపర్యంతము, బ్రహ్మచర్య గృహస్థ వానప్రస్థాశ్రమములు జరుపగా, అప్పటికి పరిపక్వచిత్తుడై, నాలు గవ ఆశ్రమమగు సన్న్యాసధర్మమును పొందుటవలన కృతార్థుడగును. ఆసన్న్యాస ఆశ్రమముయొక్క పద్ధతిని యెరిగించెదవినుము. సన్న్యాసియగువాడు, ఆత్మయందు అగ్నినికల్పించుకొని, మనోయజ్ఞమును చేయు చుండవలయు. ఇది, అంతర యజ్ఞమనబడును. మరియు, సన్న్యాసియగువాడు. పరులతోడి మైత్రికలహములు చేయక, పరులవలన యేమి యునీసికొనక, నివాసగృహములేనివాడై, వృక్షములక్రిందనివసించుచు, ఒంటరిగానుండవలయును. మరియు, కామక్రోధ దుఃఖములులేనివాడ గుచు, నిందాస్తుతులను తనమనస్సునందు చేరనివ్వక, తానుపరులతట్టు చూచిమాట్లాడక యుండవలయును. మరియు, తాను, ఆకాశము అం తటనునిండియుండినట్లు చూచుచుండవలయును. మరియు, తనకు, యేప దార్థము దొరకినను భక్షించుచు, యేదైనను కోరిక, యేదియైనను కట్టు కొని మానమును కాపాడుకొనుచు, యెక్కడైనను పడి నిద్రించుచుండ వలయును. ఇట్టి సన్న్యాసినే, బ్రాహ్మణుడని దేవతలు చెప్పుదురు. మరియు, అట్టిసన్న్యాసి, జనుల సాంగత్యమును "సర్పమువలె" దలచికొని మాని యుండును. స్త్రీనిచూచినయెడల "పీనుగవలె" తలచివుండును. విషయ సుఖములను "నరకమువలె" దలచివిడిచియుండును. మరియు, సకలజంతు వులపాదములును, యేనుగు పాదములో అణగియున్నట్లు అహింసయందు సకలధర్మములు నణగియుండును. సన్న్యాసికి, సకలభూతములయందును దయకలిగియుండుట పరమధర్మమైయున్నది. ఆభూతదయయే, అహింసా స్వరూపమగును. గనుక, సన్న్యాసియగువాడు, సకలజగత్తులకు సేవింప దగినవాడగుచు, అమృతములో తడపబడిన మనస్సుగలవాడై "ఆకాశ మువలె" కల్మషములేనివాడై, సర్వలోకపూజ్యుడై యుండవలయును. అని యిట్లు, వ్యాసమహాముని శుకునకు జెప్పి, మరల నిట్లనియె.

శ్లో॥ వందే మను దర్మవిభుం రామం తద్ధర్మపాలకం ।
వేదవిన్యాసకం వ్యాసం కృష్ణం వేదాంత బోధకమ్॥

జీవుడే బ్రహ్మమని యెరింగి భేదబుద్ధి విడిచి సకల జీవులను త నవలెనే సమముగానెంచుచు జీవకారుణ్యముగలిగి మనస్సన్యాసమును బొంది సదా ఆత్మానుసంధానపరుండై యుండుటే బ్రహ్మజ్ఞానము ఈవిష యము దెలియక కొందరువిష్ణువే సర్వేశ్వరుడనియును మఱికొందరు శివుడే సర్వేశ్వరుడనియును వొకరితోనొకరు వాదించుచు ఈర్ష్యాసూయలు గ లవారై ఒకరి నొకరు దూషించుకొనుచుందురు (జీవబ్రహ్మైక్యము) అద్వైతుల యభిప్రాయము తప్పనియు జీవుడు పరమాత్మకు దాసుం డనియు ఒకప్పుడున్నూ (జీవుడు) పరమాత్మలో సంయోగముకాడనిన్ని (ద్వైత) సిద్ధాంతులు తమశిష్యులకుబోధించియున్నారు అద్వైతుల నుద్వైతులు పరిహాసము జేయుచున్నారు గనుక ఈగ్రంథములోనిశ్రు తులనున్నూ పూర్వము ఋష్యాదులయేర్పాటులున్నూ భగవద్గీతలలో ని మర్మములున్నూ భారత భాగవతములలోని వ్యవహారములు చక్క గాగురువులవల్ల దెలిసికొనినవారలు ద్వైతమతాచార్యులబోధ నంగీ కరించుటలేదు శరీరమునెడి తోటలోనుండు ప్రాణాదివాయువులు శబ్దిం చుచుండును అట్లుశబ్దించుచుండు కాలమునందు శరీర మాద్యంతమును వ్యాపించియుండు ధనుంజయవాయువు మాత్రము యెప్పుడును శరీరము నందుండి తప్పించుకొని యధాస్థానమునకు పోదునాయని చింతించును గాని మనన్ను తననస్థానమునకే చేరును. అట్లే అద్వైతవిద్యావిశారదుం డగు జీవుండు బ్రహ్మములోనైక్యమగు సాధనస్థిరపడి పరబ్రహ్మమునందు కలియుస్థితిని బొందును.

గీ॥ ఆకసమువోట్కి చిత్తము నడ్డగించి ।
నిర్మలజ్ఞానపరిపూర్ణ నిలయమందు ।
నాత్మదర్శన పరతత్త్వమందవలెను ।
ఆగమాంతర్య నరసింహ యోగివర్యా॥

తా. ఆకసము యుండునట్లుగా చిత్తమును స్వాధీనముచేసుకొని ఆత్మదర్శన మందుచుండిన పరతత్త్వమందవచ్చును.

శ్రుతి॥ సోకామో నిష్కామో ఆప్తకామ ఆప్తకామో నతస్య ప్రాణా ఉత్క్రామంత్యత్రైవ సమవలీయంతే॥ బ్రహ్మైవసన్ బ్రహ్మాప్యేతి అశరీరో నిరింద్రియో అప్రాణోహ్య మనస్సచ్చిదానంద మాత్ర స్సస్వరాడ్భవతి॥

తా. బ్రహ్మమేఆత్మ ఆత్మయేబ్రహ్మమని అభేదఐక్యజ్ఞానముగలిగి ఆత్మధ్యానముచేయుచుండు బ్రహ్మజ్ఞాని మరణించినతోడనే శరీరము యింద్రియములు ప్రాణము మనస్సు మొదలయినవి లేనట్టివాడై కేవలనిరాకార సచ్చిదానందపరబ్రహ్మమునందు ఐక్యమగుచు ఆపరబ్రహ్మమే యగుచున్నాడని అద్వైతులు వేదోక్తులున్నూ అనుభవమున్నూ వొప్పుకొని దృఢచిత్తులై యుండెదరు.

శ్రుతి॥ పరజీవోపాధీ మాయావిద్యే విహాయ తత్త్వంపద లక్ష్యం ప్రత్యగ్భిన్నం బ్రహ్మ తత్త్వమసీతి॥

తా. మాయాప్రతిబింబమగు ఈశ్వరునికి అధిష్టానమైన సాక్షిగానుండు చైతన్యమే (పరమాత్మ) అంతఃకరణ ప్రతిబింబమగు జీవునకు అధిష్టానమై సాక్షిగానుండు చైతన్యమే (ప్రత్యగాత్మ) ఒక్క ఆకాశమే ఘటోపాధివలన ఘటాకాశమనియు మఠోపాధులవలన మఠాకాశమనియు గృహోపాధివలనగృహాకాశమనియు గోపురోపాధివలన గోపురాకాశమనియు నానావిధములుగా చెప్పంబడును (పరబ్రహ్మమగు ఆత్మ ఒక్కడే ఈ జీవజంతువుల శరీరములందు వసియించుటవలన ప్రత్యగాత్మయనియు బ్రహ్మరుద్రేంద్రాదుల శరీరములయందు వసించుటవలన (పరమాత్మ) యనియు చెప్పంబడును మహాకాశమే ఘటాకాశమైనట్లు ఘటాకాశమే మహాకాశమైనట్లుగా ప్రత్యగాత్మయే పరమాత్మగాను పరమాత్మయే ప్రత్యగాత్మగాను సమరసైక్యమును బొందుచుండును. ఈరెంటికిన్ని సత్యజ్ఞానానందలక్షణములు సహజములుగాన

ఇవిఏకమేగాని ఏమాత్రమున్ను భేదములేదు. అయితే మేఘజలమునందు ప్రతిభింబించిన ఆకాశమున్ను కల్పితంబగుటవలన నీటికి ఐక్యముగలుగం జాలదు యిట్లుమాయయందు ప్రతిఫలించిన ఈశ్వరుడున్ను అంతఃకరణ ములయందు ప్రతిఫలించినజీవుడున్ను ప్రతిబింబములగుచు మిథ్యాస్వ రూపములగుటవలన రెంటికి ఐక్యము గలుగజాలదు కాబట్టి జీవస్వరూ పంబుకల్పితంబు ఆత్మస్వరూపమే నీ నిజస్వరూపముగాన నీవు జీవుడను భ్రాంతినివిడిచిపెట్టి నీవుప్రత్యగాత్ముడవని నీవే పరమాత్మయని సమరసై క్యము పొందుచుండందగు. ఇదే సత్యముగా పరబ్రహ్మసంశ్లేషముగా నెఱుంగుము.

౮. సాధారణముగా ఎల్లవారికిగలుగు అవసానకాలము బ్రహ్మ వేత్తకు మృత్యువుగాజాలదు బ్రహ్మనిష్టయందు దేహము మఱచి యుం డుటే మృత్యువు తటాకజలమునందు పాచినియెంతదూరము పోగొట్టినను మరల వెంటనే ఆపాచి యథాప్రకారముగా ఆనీళ్లను కమ్ముకొనునట్లు ఎంతటి బ్రహ్మవేత్తైనను బ్రహ్మనిష్టాభ్యాసమునందు శ్రద్ధలేనివారికి సదా కుగానున్నప్పుడు మాయావరణ విక్షేపస్వరూపమునకు మాయ అప్పుడ ప్పుడు ఆవరించుచుండును అట్టిస్థితిలోనుండు బ్రహ్మజ్ఞానిని జన్మమరణము లకు దెచ్చుచుండునుగాన నీవు పొరపాటైనను బ్రహ్మనిష్టాభ్యాసము మఱవకుమని ఆశీర్వదించి (అహం బ్రహ్మాస్మి) అని ఆత్మానుసంధానము జేయుచు అభేద దృష్టిచేత వర్తించుచుండుమనెనుగదా యని శుకుల వారికి వ్యాసుండుపదేశించిన నీరహస్యమును ధర్మరాజునకు భీష్ముండు పర బ్రహ్మ సంశ్లేషము సంపూర్ణముగా దెలిపిరి.

క॥ ముక్తినిగోరితివేగద భక్తికిమూర్గంబుగురుని భావించుటయా ।
సక్తిని హృద్భూమణగురు భక్తిని సశరీరముక్తి బడెయగవచ్చున్॥
క॥ హితమతి నీకృతివ్రాసిన సతతము వినజదువజూడ సంపదలమరున్ ।
వెతలెల్లదీరు సతిసుత మతిసౌఖ్యము గల్గుభువిని మనుజులకెల్లన్॥



ఓం.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః.

౫. పరమాత్మ సంహితము.

సర్వేశ్వర ప్రార్థనము.

క॥ శ్రీమించుసదాశివునిఁ బ్రేమించెద శంకరునకు బ్రియభక్తుడనై ।
భూమిమధ్యభుజగభూష శ్రీమూర్తిని నిలిపికొలతు స్థిరమతితోడన్॥

సరస్వతిదేవి ప్రార్థనము.

క॥ ధీరస్తుతముల్ మంజు స్వారములై నాదువచన జాలములలరన్ ।
నారదపారదమూర్తిన్ శారదభజియింతునెమ్మి సంరంభుడనై ॥

గణేశ్వర ప్రార్థనము.

క॥ గజముఖునారాధించెద గజకర్ణుని విఘ్నపతిని గౌరీతనయున్ ।
త్రిజగత్పూజ్యునిస్కందాగ్రజు లంభోదరునిరంత రంబునుమదిలోన్॥

స్వగురుస్తోత్రము.

క॥ శ్రీగురుకరుణన్ తత్త్వము
బాగుగరచియింపబూని భయనయములనా ।
నాగమ వేద్యగురూక్తము
యోగులకిదిసులభమగు నుత్సాహముగాన్॥

క॥ మృదువచన రచననార్యులు విదితంబుగ దెల్పిరదియె వివరించెదనే ।
తుదిమొదలుగురుతు లేనిదిఇదెయదియనిభావపరమునిలభక్తులకున్॥

బ్రహ్మజ్ఞాని అసంగుడనుట.

శ్లో॥ జ్ఞాతామనోహం కృతివిక్రియాణాం దేహేంద్రియప్రాణకృతక్రియా
ణాం అయోగ్నివత్తా ననువర్తమానో నచేష్టతే నోవికరోతి కించన.

తా. ఇనుమునందు (అగ్ని) సమ్మంధించి ఆ యినుమువలెనే గుండ్రము నిడువు మొదలగు వికారములు గలిగినట్లు తోచుచున్నను యదార్థముగా ఆవికారములు (అగ్ని) కి లేనట్లున్ను మరియు కరముల

వాడు అయినుమును సుత్తితో గొట్టుచుండగా ఆదెబ్బలు దానికి తగు లునుగాని అందుసంబంధించియుండు (అగ్ని) కి కొంచమైనను తగలనట్టు న్ను అహంకారమునకే చంచలత్వ కర్తృత్వాదివికారములనియు ఆకలి దప్పులు ప్రాణవాయువుయొక్క ధర్మములనియు చూచుట వినుట స్పృ సించుట నడుచుట మాట్లాడుట ఇచ్చుట భోగించుట మలమూత్రము లువిసర్జించుట మొదలగుకార్యములు చేయక దేనితోడ సమ్మందించక కేవలసాక్షిగానున్నాడని తెలిసి తనలోతాను ఆనందించుజ్ఞాని ఆయహం కార ప్రాణదశేంద్రియములను అనుసరించి వాటి వికారములున్ను కార్య ములున్ను తాను చేయువానివలె తోచుచున్నను సదా తాను ఏవికార ములు లేక ఏకార్యముచేయక దేనినియనుభవించక అకర్తగా అభోక్త గా సాక్షిమాత్రుడై బ్రహ్మస్వరూపుడుగానె యుంటున్నాడు స్వదృష్టి వలన తన్నుదా జూచుచు బ్రహ్మానందస్వరూపుడై యుండును గాన (అన్యదృష్టికి) ఆత్మజ్ఞాని స్నానశౌచాదికార్యములు చేయువానివలె తో చుచున్నను అందు వలన అతనికి యేమి భాదలేదు అగ్నివలె యెఱ్ఱగా నుండుటవలన భ్రమించి దానిని అగ్నియని భావించి నప్పటికిన్ని దానికి అగ్నివలె దహించు శక్తిలేనట్లు లోకులకంటికి (ఆత్మజ్ఞాని) సకల వికార ములున్ను సంసారధర్మములున్ను కలవాడుగాదోచినను యధార్థముగా అతడు యేవికారములేక సంసారిగాక కేవల బ్రహ్మస్వరూపమునందే ఆనందించువాడగును.

పరమాత్మ ధ్యానము.

శ్లో॥ అంగుష్టమాత్ర మాత్మాన మధూమజ్యోతి రూపకమ్ ।
ప్రకాశయంత మంతస్థం ధ్యాయేత్కూటస్థ మవ్యయమ్॥

తా. అంగుష్టప్రమాణముగలవాడు పొగలేని జ్యోతిస్వరూపము గలవాడు, హృదయమునందుండి (సర్వమును) ప్రకాశింప జేయువాడు ను, నాశములేనివాడును, అగు ఆత్మయైన (కూటస్థుని) ధ్యానముచే యుచుండవలయును.

౬. పరమాత్మను హృదయ కమలమునందు భావింపవలయును ఇదే పరమాత్మస్థానము. (కూటస్థుడనగా) నిర్వికారస్వరూపుడు (అసంగుడు) అంగుష్టప్రమాణమనియును జీవుడు అణుమాత్రుడుగాను హృదయ మధ్యంబున నిలిపి సదాధ్యానము చేయుచుండందగు శబ్దార్థ జ్ఞానముల జ్ఞాపకము మరచి ధ్యాన వస్తువును మాత్రము అభిముఖమై యుండునట్లు నిర్వికల్ప సమాధిలో ధ్యానించందగు (అధ్యాత్మ) ప్రసాధమగును లోకములో నిదివరకు జరిగియున్న సకలవ్యాపారములు ఒక్కమాఱుగా తనలో (ఆత్మలో స్ఫురించును) క్రమేణచిత్తము దృఢమైన స్థిరత్వమున కొచ్చును బుద్ధినిర్మలమైనదో వికల్పము నొందదు సత్యముతో గూడిన ప్రజ్ఞ గలిగియుండును ఆత్మప్రజ్ఞ కలవాడు నిజస్వరూపమును చక్కగా తెలుసుకొనువాడై యోగమునందు ఆయత్తమైన స్థితిని పొందును చిన్మాత్రుడైన పురుషునియొక్క విశిష్ట స్వరూపము ప్రత్యక్షముగా తెలియును బహిర్ముఖ జ్ఞానమును నిరోధించవలెను చిత్తము చలించుటవలన సంసారము గలుగుచుండును నిర్మలమైన (మోక్షమే) యగుచుండును శరీరములోని రోగము నివర్తిచుకొఱకు ఔషధ మెట్లవశ్యమో అట్లు గురువైన వైద్యుని వెదకి యోగామృతరసమనెడి ఔషధమును భుజించి (మోక్షమును) అనగా (పరబ్రహ్మానందసుఖమును) అనుభవించవలెను.

తా. పరమాత్మ ఆకారముకలదికాదు యెవ్వడు రాగద్వేషాదులువదలుచున్నాడో వాడే (కేవలుడు మంగళాకారుడు) అగు (పరమాత్మ అనగా జీవాత్మపరమాత్మలకు) భేదములేదని యెరుగుచుండందగు.

శ్లో॥ సర్వం జగద్విద్ధి నిరాకృతీదం సర్వం జగద్విద్ధి వికారహీనం।
సర్వం జగద్విద్ధి విశుద్ధదేహం సర్వం జగద్విద్ధి శివైకరూపం॥

తా. ఈసమస్తము ఆకారములేనిది పరబ్రహ్మము గానెరుగుము ప్రపంచము వికారములు మాయ గనుక అనిత్యము శరీరములేని (పరమాత్మ) నిత్యము కేవలుండును మంగళాకారుడును అయివున్నాడు గను

కే సదానిశ్చలసమాధిలో బ్రహ్మతన్మయ ఇచ్ఛగలిగిన నీవే (పరమాత్మ) సందేహము లేదనిభావము.

తే॥ బ్రహ్మవిజ్ఞాన సమదృష్టి భవహరంబు ।
బ్రహ్మభూతాంతి సాధ్యంతె పరవశంబు ।
బ్రహ్మమందైక్య మగునాత్మ పరవశంబు ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

తా. బ్రహ్మమందు ఆత్మైక్యమగుట విశేషానందము భవహరంబుగా నెరుంగవలెను.

శ్లో॥ కేవలతత్త్వనిరంతరసర్వం యోగావియోగౌ కథమిహసర్వం
ఏవం పరమనిరంతరసర్వం ఏవం కథమిహ సారాసారమ్॥

తా. సమస్తస్వరూపుడుగు తాను అద్వితీయుడును తత్త్వస్వరూపుడును నిత్యుడును సమస్తస్వరూపుడునగు పరమాత్మయని తెలిసికొనునట్లయితే సుయోగదుర్యోగము లెక్కడివి, జ్ఞానాజ్ఞానము లెక్కడివి, తాను ఉత్కృష్టమయినదియు నిత్యమయినదియు సమస్తమయినదగు (పరమాత్మ) అని తెలిసికొనునట్లయితే సవిరసములు లెక్కడివి అని భావము.

గీ॥ సత్యసౌభాగ్యమును గోరి సద్విజుండు ।
నిత్యనిరతిశయానంద నిపుణుడగుచు ।
సత్యసమమగు జ్ఞప్తికి సాక్షియగును ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ తనకుదా స్వప్రకాశమై దనరుబయలు ।
మఱిగియుండుము నిత్యమా మార్గమిదియె ।
సత్యమానందపరిపూర్ణ ప్రత్యగాత్మ ।
రమ్యగుణభోగినరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ ఆత్మ పరిపూర్ణభోలుడై యుంటెబ్రహ్మ ।
ముండియాడెను నిజరూప మూనిబట్టి ।

పంచువెన్నెల బయలందె ప్రాకసగును।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥
గీ॥ బ్రహ్మమయమందె విశ్వంబు బ్రహ్మమందె।
లయముగావించి మఱినిలిపి లక్షణముగ।
చింతజేయుచు నుండుచో చిన్మయంబు।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥
గీ॥ రాజయోగీంద్రు డెప్పుడు రమ్యముగను।
యాత్మభావము తనలోన నైక్యమొనర।
జెంది పరవశుడై భువి జెలగుచుండు।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥
గీ॥ అచలయోగంబు నందాత్మ రుచిరముగను।
నిలిపి నిర్గుణపూర్ణుడై నిష్కళంక।
బ్రహ్మనిర్వాణ పదవిలో ప్రబలుచుండు।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥
గీ॥ సర్వపరిపూర్ణ చిత్కళా సారమాని।
సన్మయబ్రహ్మ మందెను శక్తిబూని।
సర్వమందును నచలుడై సన్నసించు।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥
గీ॥ సకలదృశ్యంబు నెల్లను సమయజూచి।
నీవు పరిపూర్ణమాగురి నెఱయజూడు।
లింగజీవైక్య సంధి ప్రసంగమదియె।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥
గీ॥ తానునేనను మానాభి మానముడిగి।
బూని మదమత్సరాబ్ధిలో బొనగనీతి।
స్వానుభవతీర నిర్గుణ సారమాను।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ శ్రీసదానందమగునట్టి చిదానందక।
నిత్య నిర్గుణబయలందు నేర్పుతోడ।
సత్యమగు తేజమందుచే శాశ్వతంబు।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ చిత్రదీపమున నతమను చెడనిమాట్కి।
చిత్రదీపంబు వలెనిల్పి చెనకయాత్మ।
నిష్ఠతోజూచు దృఢమైన దృష్టిబూని।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

శ్లో॥ సాకార మనృతం విద్ధి నిరాకారంతు నిశ్చలం।
ఏత త్తత్త్వోపదేశేన పునర్భవసంభవః॥

తా. రూపముతోగూడిన ప్రపంచమంతయు సమస్తపదార్థములు అబద్ధము, ఆకారములేనట్టి పరబ్రహ్మ మొక్కటియే స్థిరమైనదను జ్ఞానోపదేశమువల్ల పునర్జన్మరహిత మగుచున్నది అనగా (జీవన్ముక్తి) యని యెరుంగనగు.

వి. ఆత్మసమాధి అనాత్మసమాధి విశిష్టసమాధి ఇవియన్నియు తెలియుట దృఢచిత్త మమరువరకె పిమ్మట అవశ్యములేదని సమస్త ప్రపంచకోటి నొక్కటియేయను నిశ్చయించునట్టులయిన (ముక్తిస్వరూపమగు సాక్షాత్కారము) (తానే) యనుభవించుచుండును శరీరములేనిదియు ఉత్పత్తిలేనిదియు నాశములేనిదియు ఖేదములేనిదియు నగు (జ్ఞానస్వరూపము) నీవే యగుచుండగా (కేవలపరమాత్మనునెఱుగుదుననియు) నెఱుంగననియు తలంచుచుంట భ్రమలోచేరునుగదా తత్త్వమసి అహమస్మి సర్వం ఖల్విదంబ్రహ్మ అహంబ్రహ్మాస్మి ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ మొదలగుమహావాక్యములు జీవాత్మయేపరమాత్మయనిచెప్పంబడుచుండగానిట్టిఅభేదజ్ఞానము అనిత్యమైనశరీరము నేనుగానని వేదంబులు మొరవెట్టుచున్నవి.

శ్లో॥ సాకారాంచ నిరాకారం నేతినేతిచసర్వదా।
భేదభేద వినిర్ముక్తో వర్తతే కేవలశ్శివమ్॥

వి. తాను కేవలుమును తత్త్వస్వరూపుమును నిరంజన స్వరూపుమును సర్వాత్మకుండునైన (పరమాత్మ) (ఆకాసముబోలి) సంగాసంగము లేనట్లు అనురాగ విరాగములు లేనట్లు (సమాధిలోగాని నిర్గుణప్రజ్ఞలోగాని) తన్మయమందుచుండి నట్టులయి నిగమగోచర (పరమాత్మ) యే యగుచుండును అట్టి సుఖానుభవసిద్ధిగలవారి మనస్సుచే గల్పింపబడిన సహజానందము శుద్ధజ్ఞాన సమస్వరూపంబగు సుఖానుభవమందే లయమందునని భావము.

గీ॥ ఆదిమధ్యాంతమనగాని దచల స్ఫూర్తి ।
లేదు లేదనిమదిదోచె లేనిజగము ।
పాదుకొనిపూర్ణమొయుండు నాదమేల ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ అద్వితీయోహమనగ సనాతనంబు ।
నిత్యశుద్ధోహమనునది నిర్మలంబు ।
స్వప్రకాశ శివోహమే శాశ్వతంబు ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ ఏకమేవా ద్వయోబ్రహ్మ మితిఘటించి ।
ఖల్విదం బ్రహ్మసర్వంబు గాస్మరించి ।
సర్వసమమగు గురిచేసి శాశ్వతంబు ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

జీవన్ముక్తి.

శ్రు॥ ప్రజ్ఞాన ఘన ఏవై తేభ్యో భూతేభ్యస్సముత్థాయ తాన్యే వాను ప్రవిశ్యతి నప్రేత్య సంజ్ఞాస్తి॥ అవినాశివా రేయమాత్మాను చ్ఛిత్తి ధర్మేతి॥ మాత్రా సంసర్గ స్త్వస్య భవతి॥

తా. ప్రారబ్ధకర్మము నశించినతోడనే దేహేంద్రియాదులు నశించును అప్పుడు ఆత్మ తనకు గలిగిన జీవత్వాభిమానమునశించి తాను నిత్యముక్త పరబ్రహ్మస్వరూపముగానే యగుచున్నాడు అట్టిమోక్షదశ

యందు (అంతఃకరణప్రతిబింబమగు చిదాభాసుడను జీవుండు నశించిపోవుచున్నాడు) అనగా బ్రహ్మమునందు లయించిపోవుచున్నాడు. కర్తృత్వభోక్తృత్వ వికారములు లేక సాక్షిమాత్రముగా నుండు టదియే జీవన్ముక్తి యనబడుచుండును. ప్రారబ్ధకర్మము నశించినతోడనే దేహేంద్రియాదులున్నూ చిదాభాస జీవుడున్నూ నశించి ఘటము పగిలినతోడనే ఘటాకాశము మహాకాశములో గలసినట్లు ఆత్మ పరబ్రహ్మమునందు గలిసి అభేదబ్రహ్మస్వరూపమగుటచే (విదేహముక్తియనియు, విదేహకైవల్యమనియు,) చెప్పంబడుచుండును. కాబట్టి వ్యవహారికమందు సత్యముగా ఒక్కొక్క మనుష్యుడున్ను తాను మోక్షము జెందుటకుగాను గురుభక్తి దేవతాభక్తి జీవకారుణ్యము వైరాగ్యము వేదాంత శ్రవణమననాదులు చేయుటవలన పరమాత్మ సంసిద్ధి గలుగుచుండును.

గీ॥ మానజపవృత్తిలోనైన మరుగుజేరి ।
నిరతమాత్మ చిదానంద నిలయమందు ।
భోగపరవశుడై యుండు పూర్తిగాను ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ జూచు నెడ బ్రహ్మమయముగా జూడనగును ।
వినికి నిశ్శబ్దపరిపూర్ణ నిలయమందు ।
తలపు సర్వత్ర బ్రహ్మమై దనరజూడు ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ కుంభగతదీపశోభాని కుంభలీల ।
త్రిపుటిపై మూటగట్టి నిల్పుచు దృఢముగాను ।
మిన్నకుండుమునీలోన నిన్ను దెలసి
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

శ్లో॥ యత్రతత్ర మృతో జ్ఞానీ యేనవా కేన మృత్యునా ।
యథాసర్వగతం వ్యోమ తత్రతత్ర లయంగతః ।
ఘటాకాశ మివాత్మానం విలయం వేత్తి తత్త్వతః॥

తా. జ్ఞానియైనవాఁడు ఏస్థలములయందైన యేవిధముగా మృతి నొందినను, సర్వత్ర వ్యాపించియుండు ఆకాశమువలె, ఆస్థలమునందే లయమొందుచున్నాఁడు. వాస్తవముగా (మహాకాశమునందు కలిసిపోవు నట్లు) ఆత్మపరమాత్మలో లయమొందును. శుద్ధముగా బ్రహ్మోపాసనము చేయువాఁడు ఎచ్చటకుఁబోవుటలేదు, ఆబ్రహ్మజ్ఞానియొక్క జీవముఅనగా ప్రాణము జలమునందు వుప్పు గలిసినట్లు పరమాత్మయందె గలిసిపోవు చుండును.

గీ॥ నీదు మదిక్షేత్రమౌప్రజ్ఞ పొదుగనుము।
కష్టమగుయోగసంసిద్ధి తుష్టిపరచి।
పరమహంసను గీలించి ప్రాజ్ఞుడగుము!
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ సలికి పలుకను తానైన బ్రహ్మవేత్త।
జూచిచూడను తనలోని చోద్యములను।
వినియు విననట్లు వేద్యుడై వెలయుచుండు।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ వేదవిద్యావిధిజ్ఞుఁడు యోగి విధమెఱింగి।
కోరి ప్రాణాదివాయువుల్ గుదయబట్టి।
మిన్నకుండుము పీలోన నిల్పి దెలసి
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

క॥ ఇదిమోక్షపదవిజూపును। చెదరనిహితమతినివ్రాయ చేకురుపుణ్యం।
బిదివినజదివినవారికి। బదిలంబుగ యోగసిద్ధి ఫలమగుచుండున్॥

పరమాత్మ సంహితము సర్వము సంపూర్ణము.

ఓమ్.

శ్రీరామచంద్ర గురు పరబ్రహ్మణేనమః.

౬. కైవల్య సంభోగము.

సర్వేశ్వర ప్రార్థనము.

క॥ శ్రీమించుసదాశివునిన్ । ప్రేమించెదశంకరుని ప్రియభక్తుడనై ।
భ్రూమధ్యభుజగభూష । శ్రీమూర్తినిలిపితలతు స్థిరచిత్తమునన్॥

సరస్వతీదేవి ప్రార్థనము.

క॥ వాణిన్ వీణాపుస్తకపాణిన్ బూన్మేల్పురాణి బాలిక భక్తశ్రేణిన్ ।
మాద్యద్భ్రమరీ వేణిన్ వినుతింతుమునని వచ్చలవిడిగాన్॥

గణపతి స్తోత్రము.

క॥ శ్రీగణనాథుగజానను యోగిజనధ్యానగమ్యు నూర్జితకరుణా ।
సాగరుమ్రొక్కెదగావ్యము బాగుగ నెరవేరియిలను ప్రాగ్భారముగన్॥

క॥ గురుపాదమందు భక్తిని సరిగాగురినిల్పి యోగసౌఖ్యముగంటిన్ ।
గురుడద్వైతశిఖామణి దరిజూపు దిగంబరుండు తథ్యముగాగన్॥

జీవన్ముక్తి లక్షణము.

శ్లో॥ క్రియానాశాద్భవేత్ చింతానాశో స్మాద్వాసనా క్షయః వాసనా ప్రక్షయో మోక్షః సజీవన్ముక్తి రిష్యతే॥

తా. సకల వ్యాపారములు నశించినయెడల చింతలేకుండును, చింతలేకుండుటవలన వాసనాత్రయము నశించును, అట్లునశించుటే జీవన్ముక్తియనబడును.

వి. బ్రహ్మమునందు లీనమైన బ్రహ్మవేత్త నిర్వికారుడుగాను నిష్క్రియుడుగానుండును. బ్రహ్మమేఆత్మయనియు, ఆత్మయే బ్రహ్మమనియు, తత్త్వవిచారణచేత దెలిసి సమరసైక్యభావమునొంది సకలసంకల్ప

ములునశించి సకలమున్మఱచి తానుతానై కేవలసాక్షిమాత్రమైయుండు వృత్తియే (ప్రజ్ఞయనంబడు) అట్టిప్రజ్ఞగలవాడే జీవన్ముక్తుడు, బ్రహ్మ మనుకునన్నూ ఆత్మయనన్నూ భేదమొకప్పుడైనను కలుగనేరాలదు. బ్రహ్మ మేఆత్మ,ఆత్మయేబ్రహ్మము, అనియెవడుజ్ఞానముచేత మెలగుచున్నాడో వాడేముక్తుడు, దూషణ భూషణ లేనివాడై సర్వత్ర సమబుద్ధిగలవాడే జీవన్ముక్తుడు.

శ్రుతి॥ పురుషస్య సుఖదుఃఖాది లక్షణ చిత్తధర్మః క్లేశరూపత్వాత్ బంధో భవతి తన్నిరోధనం జీవన్ముక్తిః॥

తా. నేనుయజమానుడను సర్వము నావల్ల జరుగుచున్నది యనెడు (అహంకారము) గలిగిచేయుట (కర్తృత్వ)మనంబడును. ఆఫలము ననుభవించుట (భోక్తృత్వ)మనంబడును. మనస్సుచేతనే నానావిధసుఖదుఃఖము లనుభవించబడుచున్నవి గాన నేను యేదిచేయుట అనుభవించుటలేదని సాక్షిమాత్రుడనని మనోవికారములనాశముచేసి కేవలసాక్షిమాత్రుడై చిన్మాత్ర బ్రహ్మముగా నుండుటే జీవన్ముక్తి యనంబడును.

వి. వ్యాపార శూన్యముగానున్న జీవన్ముక్తుడు గానేరడు.

శ్రుతి॥ ప్రారబ్ధకర్మ పర్యంతం మహీ నిర్మోకవత్ వ్యవహరతి చంద్రవచ్చరతే దేహీసముక్త శ్చానికేతనః॥

తా. ప్రారబ్ధకర్మము నశించువరకును ఎట్టివారికిని దేహమునశించదు గాన జ్ఞానిప్రారబ్ధమునశించువరకు దేహధారియైయుండును. కోసిన పైరు మరల మొలవకుండా యున్నట్లు జ్ఞానాగ్నివలన యికను పునర్జన్మమురాకుండాజేసుకొని పున్నమచంద్రునితీరుగా నిష్కళంకుడై కుమ్మరపురుగురీతిగా బురదనంటనియట్లుసంసారమునంటక వశీకృతమాన సేంద్రియుడై సుఖదుఃఖములువచ్చినను సంతోషమున్నూ చింతయులేనివాడై ప్రాప్తించినవాటితో సంతోషించుచు సదా బ్రహ్మైకధ్యానుసంధానుడై యుండు నతడే జీవన్ముక్తుడని జెప్పంబడును.

వి. సర్వలోకస్థులచేత స్తుతించబడ్డవాడై యథేచ్ఛగా నిర్భయముగాబట్టబయలైన (బ్రహ్మైవాహం బ్రహ్మమే) నేననిబుద్ధినిలిపిసర్వము తానని సహజామస్కయోగనిద్రాపరుడై అఖండానందస్ఫూర్తిలో నుండు జ్ఞానియే (జీవన్ముక్తుడు) సర్వముగానున్న పరిపూర్ణుని యందైక్యమగుచున్నాడు. జ్ఞానాజ్ఞచేతగ్ధమైన శరీరమును విడిచినయెడల అట్టిశరీరమునకు కర్మక్రియలు చేయరాదు సమాధిక్రియలు చేయవలయును అట్టిజ్ఞానులు మరణించిన శరీరము శుద్ధనిర్గుణ నిరాకార పరిపూర్ణ బ్రహ్మమునందు కలిసి అఖండముగా యేకమైపోవును. ఇదియే (విదేహముక్తి) విదేహకైవల్యమనంబడును.

శ్రుతి. విశోకా వా జ్యోతిష్మతీ. ఇదియే కైవల్యమ్ ।

తా. అ (విశోకా) నామకసిద్ధియందు వైరాగ్యము కలుగుట వలన రాగాదిక్లేశములను కారణమైన అవిద్యానాశనమైనముక్తికలుగును.

వి. (విశోకా) సిద్ధియందు వైరాగ్యముచే క్లేశాదులు బీజమైన అజ్ఞానము క్షీణమైనందువలన నిరతిశయానంద స్వరూపమైన కైవల్యముసిద్ధించుచున్నది. వశిష్టులవారు (శ్రీరామమూర్తికి) దెల్పిన శాంబరికోపాఖ్యానంబున చపలమనస్సు నశించుటే కైవల్యమునకు మార్గమని దెల్పియున్నారెట్లనగా భూమియందు నూరామడలుగల ప్రదేశము ఒక గోవుపాదముకొలదియగు ప్రదేశముగాను గోష్పాదముభూమి శతయోజనముల నిడుపుగలదిగానగును మనోవిలాసమునందు కల్పములయొక్క సమూహము క్షణకాలమై తోచుచుండునదనుట అనగా జాగ్రదవస్థయందుగలిగిన (అరఘడియకాలము) స్వప్నావస్థయందు (యాభైయరువై సంవత్సరములు) జీవించియున్నట్టు (అనేక కార్యములుజేసినట్టున్నా) (జాగ్రదవస్థయందు) స్వల్పకాలమగుచుండును కాబట్టి (జాగ్రస్స్వప్నములు) మనఃకార్యములని నిగ్రహించమని బోధించియున్నాడు మనోజాలములనుగురించి (హరిశ్చంద్రమహారాజు) వంశంబున (లవణ మహారాజు) కథను (శ్రీరాములవారికి) వశిష్టుండు బోధించినదెట్లనగా ఒక

నాడు (లవణమహారాజు) సింహాసనముమీదయుండి నిండుపేరోలగం బున ఆకాశమందు పౌర్ణమచంద్రునివలె ప్రకాశించుచుండెను. అట్టికా లమందు (శాంబరికుండొకడు) ఆరాజసభకు (జయము కలుగుగాక యనుచు) వచ్చిరాజుమొదటనిలిచి (ఓరాజా) నేనొకచమత్కారమును జూపించెద జాగ్రతతోజూచిన జనులు భళీభళీయని మెచ్చుచుందురు. గాన అట్టి విచిత్రమును తమకే జూపెదనని పలికి తనచేతనున్న (నెమిలి కుంచను) రాజుతలపై ద్రిప్పెను. ద్రిప్పినతోడనే సూర్యకాంతికి సమము గావెల్గుచున్న నొకగుఱ్ఱపువాడు గుఱ్ఱముతోకూడా రాజుకంటికి గోచ రుండాయెను. ఆకనుపడిన గుఱ్ఱపువాడు రాజునుజూచి ఓరాజా స్వర్గమం దలి (ఉచ్చైశ్రవమునకు సమానమైన యీగుఱ్ఱమును) నన్ను రక్షించు నట్టిరాజు నీకుయిచ్చిరమ్మనెను కాబట్టి దీనిపరిగ్రహింపుమనగా రాజు సం తసించి ఈగుఱ్ఱమువల్ల గలుగు మహిమను జెప్పుమనగా యీగుఱ్ఱము నెక్కినతోడనే లోకమంతయు సంచరింతువు తలచినచోటికి చేర్చును. అనిపల్కినతోడనే (ఆలవణమహారాజు) అశ్వమును స్వప్నప్రాయము లో భ్రమావస్థయందు దేహవ్యాపారముమాని ధ్యానమందు రెండు మూడు నిమిషములు మూర్ఛిల్లినుచుండెను. ఆయింద్రజాలకుని మొక మందు (లవణమహారాజు) రెప్పవేయనిచూపుచేత మైమరచియుండుట సభవారెల్లరింగి నిశ్శబ్దులై సమర్థతలేనివారై యుండిరి. యిట్లు రెండు ముహూర్తములవరకు సింహాసనమున రాజు వ్యాకులచిత్తుడై మొకంబు గానుండి భ్రమనుజెంది మేల్కొని అంతలో తానుగన్న ఆశ్చర్యమును సభవారికి దెలియజెప్పె. ఓసభికులారా! ఆనందామృతముతో గూడిన స్థిరచిత్తులరై ఆకర్ణింపుడు. ఈక్షణమందు నేజెప్పబోయెడి నీయింద్రజా లమహిమను నేను మైకముజెందినతోడనే మహాచిత్రమయిన గుఱ్ఱము వచ్చె. దానిచూచినతోడనేనేనుయెక్కితి. నేయెక్కినతోడనే వేటాడుట కుబుద్ధిపుట్టె. ఆగుఱ్ఱము అతివేగముగా పరుగెత్తి దూరముగా తీసుకొని పోయె. పదునాల్గులోకములుత్రిప్పె పక్షివృక్షసమూహశూన్యమైన బ్ర

హిమ్మండముజేర్చె. అక్కడమంచుతోగూడిన అడవిగాదోచె నిర్జలప్రదేశమైయుండె అస్తమానమునకు ఆగుఱ్ఱముయొక్కడనిలువక పోవుచునేయుండగా నేను బహుబడలికెనుజెంది తెల్విదప్పి బహు దుఃఖముతోనుంటిని. ఆత్మజ్ఞానముగల బ్రహ్మవేత్తచేత దాటబడిన సంసారార్ణవమువలె గొప్ప భయంకరమైన అడవినిదాటితిని అట్టిగుఱ్ఱము మీద నుండి జూచిన మహదారణ్యమును నేనువర్ణించి జెప్పజాలకయున్నాను గుఱ్ఱము పొయ్యెడి లఘువున పైననిలునలేక దుఃఖించుచు నొక నిమ్మచెట్టు తీగెలతో నిండియుండు దానినికని ఆతీగెలను హస్తములతో పట్టుకొని గుఱ్ఱమును వదిలినాడను ఆగుఱ్ఱము ప్రవాహమునబడి కొట్టుకొనిపోవు దానివలె నన్ను విడిచివెళ్లిపోయినది తీగెనుజారి భూమిమీదపడితి నన్నాదరించువారులేక భ్రమపడి బ్రహ్మకల్పమైనట్టు ఆ రాత్రియంతయుగడిపితి యిఖను జరిగిన ఆశ్చర్యమును బహుశ్రద్ధతో నాలకించుడని చెప్పందొడంగె (నేనుజలకమాడుట దేవపూజభోజనముచేయుట) లేకపోయినను ఆయడవిమృగములలోచిక్కి(జచ్చుటయు) లేకరాత్రియంతయుజీవించితి గాఢాంధకారములో ఎడతెగని చలివల్ల! వణకుచుంటిని సూర్యోదయమయినతోడనే నలుప్రక్కలకుపోయిచూడగా నాగొప్పఅరణ్యమందు పక్షులశబ్దము వినవచ్చుచుండెనుగాని కంటికెగోచరించలేదు అట్లుండగా రాత్రిఅయ్యె ఆరాత్రి కాలంబున వారికంటె చూపుగల (నొకస్త్రీని) జూచితి ఆస్త్రీచేత అన్నముయుండెను నేనుదానిని నీచేతయున్న అన్నమును నాకుయివ్వమనిన్ని నాకు మరణస్థితి గల్గుచున్నదనిన్ని విశేషముగావేడుకొనగా (శ్రీదేవి) పాపాత్ములకు (ధనమొసంగనిరీతిగా) అది యివ్వకవెళ్లుచుండె నేనున్నూ దానివెంబడిపోవుచుంటిని అదినన్ను ఓడివ్యాభరణములుగల చిన్నవాడా నావెంట యేలవచ్చెదవు నే (చండాలస్త్రీని) కాబట్టియీఅన్నమును నీకుయివ్వతగదనిపోపొమ్మనిబిగ్గరచెప్పెను నాకుఆశబుట్టించునట్లు అనేక వైయ్యారమునడకనడుచుచూ సాయంకాలమువరకు నామనస్సు మిక్కటముగా కల్తనొందునట్లు జేసినది.

ఆఅన్నము నాతండ్రికితెచ్చితాను నీవు నాకు భర్తవైన యెడల నీకుసగ ము అన్నమిచ్చెదను శీఘ్రముగా చెప్పుమ్మనెను నేనుఒప్పుకొని యీక్ష ణమందే నీకు భర్తనయ్యెదనని చెప్పి సగము అన్నమునుతీసుకొని భు జించితిని సొరకాయలోనున్న నీళ్లుత్రాగి నేరేడిపండ్లరసమును పానము చేసి బడలికదీర్చుకొంటిని నన్నుతనచేత పట్టుకొని తనతండ్రివద్దకి పోయె ను. వానిచూచినతోడనే(యమునివలెతోచెను) వానికినన్నుజూపి యిది మొదలు యితనునామభర్తయని తండ్రితోజెప్పెను. నేనుఆచండాలస్త్రీ యనుబోయపల్లెకుచేరితిమి ఆపల్లెయందుండెనుబాలురచేత మాంసఖండ ములు అసహ్యముగాయుండె ఆఖండములు యీగలు దోమలు ముసరి యుండె అవిచూచి అసహ్యపడి వ్యాకులచిత్తుడనై యుండగా పచ్చపం దిలిమొదలగు అలంకారము ఆబోయవానియింటివద్దతయారు చేయబడి యుండె మామిడాకులతోరణములుగట్టియుండు అత్తగారియిల్లు ప్రవేశిం చితిని వొకరక్తకంఠముగలస్త్రీ నన్నుజూచి యిదుగోఅల్లుడు వచ్చెననెను. అత్తనన్నుజూచి సమ్మతించెను ఆపెండ్లికివచ్చినస్త్రీలు నల్లగాయుండిరి. పాపియగువానికి (యమపురంబుక) గల్గుచందంబుగ నాకుదోచుచుండె ఆచిన్నదాన్ని నాకుకన్యాదానమొసంగిరి ఆపల్లెలోనిబోయవారు విశేష ముగాబొబ్బలుపెట్టిఅరచిరి. నాకు పెండ్లిఅయినదిమొదలు లెనిమిదినెలలు వారియింట్లోనేయుంటిని.ఆస్త్రీకిగర్భమైనది ఆడుపిల్లపుట్టెను. అట్లుమూ డుసంవత్సరములైనది తిరుగామారునికనెను. ఆయడవియందు దారా పుత్రాదులు యెట్లుజీవింపగలరోయనెడి వ్యాకులముతో దినములుజెం దుచున్న నాకు ఆశవృద్ధిఅయ్యె ఆపల్లెయందె ముసలివాడను అయితిని అప్పటికి కరువుసంభవించె అక్కడ అన్నోదకములుగాని పర్ణములుగాని తినుటకుచిక్కకపోయెను జీవించవలెనను చాపల్యతననుసరించిఅక్కడి వారు వింధ్యపర్వతమువద్ద జలమున్నట్లు తెలుసుకొని అక్కడికి వెళ్లిరి. దావాగ్నితోగూడినగాలికొట్టివర్షములేక గడ్డియునులేకపోయినిప్పుతగు ల్కొనిఆయడవిమండుటజూచిభయపడి సంకటములోనుండునవుడుకొం

దరుఘోషించి కొందరుఆనిప్పులోకాలి కొందరుసహించకూడనిఅరుపుల చిచ్చుమంటజూచితి ప్రళయకాలమనిదోచె నాభార్యాయిలాకా నారి కుటుంభమువారుమాత్రము బ్రతుకుటకై యెచ్చటికోపోయిరి నేనునాబిడ్డలిద్దరిని బుజముపై నెక్కించుకొని భార్యతోగూడి నేదోనొకదేశమునకు పోదామనిపోవుచుండగా నొకతాటిచెట్టువద్దబిడ్డలదించి (నరకమందుండి తప్పించుకొనినవానివలె) నాచెట్టుక్రింద చల్లగాపండుకొనినిద్రపోయినాడను నాభార్యాబిడ్డలు నిద్రించి శ్యాతిజెందిరి నాబిడ్డలకు ఆకలి దప్పులచే ప్రాణాంతమగుననిదోచె. యిట్టిదురవస్థలు పడుటకంటే జచ్చుటమేలని తలంచి (కట్టెలచితిపేర్చితిని) అదితగులబెట్టితిని అదిఅగ్నిజ్వాలల ప్రకాశమై ఆయగ్నిమధ్యంబుననుండి నేనుకండ్లుతెరచిచూడగా మీయెదుట యీసింహాసనము మీద నున్నాను. ఇట్టి మూఢత్త్వమును యింద్రజాలకునివల్ల నాకుజరిగి భ్రమచే అజ్ఞానాకర్షణమున యిట్టివిచిత్రము పొందితిననెను కాబట్టి ఓ రామచంద్రా ఈకనబడెడు నామరూప ప్రపంచము అంతఃఖరణ కార్యమే గనుక మనస్సు యెల్లెట్లో వ్యాపించును. ఆవిధముగా ప్రపంచములుయేర్పడి క్షణకాలంబున అనేకవృత్తులుగల్పించును. విశేషార్థము (మనస్సే) ముసుచుకొనుటకు విప్పుకొనుటకుగాను న్నవి ముసుచుకొనుట (చాపు నిద్ర మరుపు) విప్పుకొనుట మెళకువ జన్మములనియును, గ్రహించందగు (మనస్సే) మాయా (మాయయే) మనస్సనియు, ఊహించనగును.

గీ॥ సత్తుచిత్తైక్య మచల హంసప్రకాశ ।
వశముకొందక తన్మనో యశము లేదు ।
గాన యమనస్కయోగము న్బూనవలెను ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ నీవెనిర్గుణపరమైన నీతిదెలసి ।
విశ్వమెల్లను సగుణమై వెలయజూచి ।
గన్నవాటెనిగణుతించి మిన్నకుండు ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

గీ॥ సత్యగుణమందు స్వరూప సత్యమబ్బి ।
భక్తియుతముగ చిత్తంబు పరిణమించి ।
యుక్తి బయలునజేర్చుట ముక్తిరవు ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

రామశబ్దార్థము.

(రమతీతి రామః) అనగా జ్ఞానుల హృదయమందు రమించువాడు రాముడు.

శ్రుతి॥ అన్యోన్యా తత్పదార్థస్యాత్ మకార స్త్వంపదార్థవాక్, తయోస్సంయోజన మసీత్యర్థే తత్వవిదో విదుః అనగా (రా) తత్పదలక్ష్యార్థమైన నిరాకారబ్రహ్మము (మ) త్వంపదలక్ష్యార్థమైన (ప్రత్యగాత్మ) కాబట్టి (రామ) అనగా నిరాకార (పరబ్రహ్మమే) ఒక్కొక్క జీవజంతువులందు సాక్షిమాత్రుడుగా ఆత్మరూపముగా నున్నాడు. బ్రహ్మాత్మ అభేదఐక్యము అర్థమగుచున్నది. కాబట్టి దేహత్రయసాక్షిగా నుండు ఆత్మయే రాముడని యెరుంగనగును.

శ్రు॥ రమంతే యోగినోనంతే నిత్యానందే చిదాత్మని ।
ఇతిరామ పదేనాసౌ పరబ్రహ్మాభిధీయతే ।
చిన్మయస్యా ద్వితీయస్య నిష్కళస్యా శరీరిణః॥

అనగా కేవల సత్యజ్ఞానానంద నిత్యనిర్మల నిరాకార పరబ్రహ్మస్వరూపమును బ్రహ్మజ్ఞానులు తమయొక్క ఆత్మస్వరూపంబుగా నెఱింగి సదా అట్టి నిజస్వరూపమగు (రామ) శబ్ద బ్రహ్మమును ఆత్మయందే రమించుచున్నారుగాన (రామ) అనెడు పేరుగలిగెనని యెంచందగును.

బ్రహ్మలక్షణము.

౧. ఏకమేవా ద్వితీయం బ్రహ్మ, అద్వితీయమే బ్రహ్మము.
౨. సత్యం జ్ఞాన మనంతం బ్రహ్మ, సత్యజ్ఞానానందమే బ్రహ్మము.
3. చైతన్యం బ్రహ్మ, నిర్విశేష శుద్ధజ్ఞానమే బ్రహ్మము.
౪. విజ్ఞానమానందంబ్రహ్మ, కేవలజ్ఞానానందస్వరూపమేబ్రహ్మము.

ఇట్లనేక ప్రమాణములుండుటేగాక ౪ మహావాక్యములు బ్రహ్మమేఆత్మయని దృఢముగా జెప్పుచున్నవి. (ఆపరబ్రహ్మ) పరిపూర్ణము ఆదిమధ్యాంతములులేనిది అప్రమేయమైనది నిత్యమైనది ఆనందమైనది నాశములేనిది ప్రత్యగాత్మగా నున్నది అఖండజ్ఞాన స్వరూపమైనది అంతములేనిది సర్వపరిపూర్ణమైనది సర్వోత్కృష్టమైనది నిరాధారమైనది శుద్ధనిర్గుణమైనది నిర్వ్యాపారమైనది అతిసూక్ష్మమైనది నిరంజనమైనది చిద్రూపమైనది తనకుతానేయుండునది పరిశుద్ధమైనది ఒక్కటియైనది తనకంటెరెండవపదార్థములేనిది వాక్కు మనస్సునకందరానిది యిన్నిపేర్లచేత (పరబ్రహ్మమను నామమును) ఉపచారవార్తలుగా జెప్పంబడియున్నది.

౨. అట్టి పరబ్రహ్మమునందు లీనమైన బ్రహ్మవేత్త నిర్వికారుడుగాను నిష్క్రియుడుగాను బ్రహ్మమే ఆత్మయనియు ఆత్మయేబ్రహ్మమనియు తత్త్వవిచారణచేత దెలిసి సమరసైక్యభావమునొంది సకలసంకల్పములునశించి సకలముమరచి తానే తానై కేవలసాక్షిమాత్రుడై యుండు వృత్తియే (ప్రజ్ఞ) యనంబడును. అట్టి ప్రజ్ఞగలపురుషుడే జీవన్ముక్తుడగును.) అట్టిజ్ఞాని కాశీరామేశ్వరములందైనను పుణ్యతీర్థములయందైనను అడవి గుహమొదలగు స్థానములయందైనను మాలవాని యింటనైనను ప్రారబ్ధము నశించినతోడనే శరీరమునువిడిచి పరబ్రహ్మైక్యమునుజెందునుగాన యెచ్చోటజీవమును విడచినా (ఆబ్రహ్మజ్ఞానికి) యేదోషము గలుగంజాలదు. గంగానదులుప్రవహించి సముద్రముజేరునట్లుగా సముద్రముజేరిననదులు నామరూపములువిడిచి సముద్రస్వరూపమైనట్లు (బ్రహ్మజ్ఞాని) పరమాత్మస్వరూపమందే లయమగుచుండును.

ఇట్లు వసిష్టమహామునీంద్రుండు శ్రీరాములవారికి జ్ఞానవాసిష్టమందు పదేశించిన చిత్తోపాఖ్యానములో మనస్సునందేయున్నట్టు అదివినావేరేమియు యదార్థమైనదిలేదు. పరమాత్మయందునిష్కల్మషమును నాశరహితమును వేరొకటియునులేదు. అన్నిసామర్థ్యములు మనస్సునకే గలి

గియున్నది ఆమనస్సువల్ల, పరమాత్మను సాక్షాత్కరించుకొనుచు సంకల్ప వికల్పములులేక నీవు యోచించి ఆమనస్సును పరబ్రహ్మమునందు, లీనపరుచుచు కైవల్యోపాయమును సాధించి, నిర్మలమైన బుద్ధి యుంచుము. అని బ్రహ్మదేవుడు నాపై కరుణించి నిర్మలమబుద్ధితో నాకుపదేశించిన దానిని, నీకు దెలియపరచెదను. (యోజన శతంబుల దెచ్చట నొక్కమూలకుర్) అనుట యందు, లెక్కలేని సంకల్పములను, లెక్కలేని జాగ్రదాద్యవస్థలును సృష్టి మొదలుకొని వచ్చిన జన్మములును, అన్నియు, దశదిక్కులలోని, వ్యాపారములే యగుట, వీని నన్నిటిని అతిక్రమించిన స్థానమే, (గజేంద్రమోక్షమందు చెప్పబడిన లోకంబులు లోకేశులు లోకస్థులు, తెగినతుది నలోకంబగు, పెంజీకటిననెడిస్థానము, ఒకమూలకుం అనుటయందు దానియందొకమూలను, హెచ్చించుటకును, తగ్గించుటకును నలవిగాని భయంకరమైన చీకటిఅరణ్యమొకటిగలదు. చూడచూడ అనగా బ్రహ్మవేత్తలచేత, విచారణ చేయచేయ యద్భుతము అట్టి మనోదృష్టిలో (సహస్రశీర్షాపురుష సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్, అను మొదలు సహస్రశీర్షం దేవం) అను నారాయణోపనిషదర్థమున్ను, పరబ్రహ్మతటస్థలక్షణమని గ్రహించ తగ్గది (పురుషుడనగా) పురుషము (శరీరము) దానియందునివసించియున్నాడు. గనుక (పురుషుడని) పేరుగలిగె అట్టి పురుషుని వృత్తులే హస్తములు, అట్టి పురుషుడు మనస్సును తానే చెఱుచుకొని ప్రతిశరీరమునందు వొక నిమిషమైనను నిలవక నేను నాది యనుకొనుచు పరుగులిడుచున్నాడు. యిట్టి మనోరూపమైన (చిత్తమును) అట్టి చిత్తమును ముడుచుకొనుట యేకైవల్యమువికశించుటయే ఉత్పత్తిస్థితులుకాబట్టిమనోనిగ్రహమును బొంది నిర్వికల్పసమాధిని పొందుచుండుటయే కైవల్యమందిచ్చుమార్గమని శ్రీరాములవారికి వసిష్ఠమునీంద్రుండు చిత్తోపాఖ్యానంబున దెల్పిన రహస్యమును సంగ్రహముగా దెలిపి యున్నాడను.

రాజయోగము అభ్యాసింపబూనెడువాడు జనక మహారాజువలె

భార్యాబిడ్డలతో సంసారముచేయుచున్నను ఇంద్రియములను వశపరుచు కొని నిష్కాముండై దానధర్మముల యజ్ఞశ్రార్ధాది సత్కర్మములను చేయుచు బ్రహ్మానందపరుండై యుండనగు కాబట్టి మనస్సన్యాసముబొం దినవారికి గృహమే తపోవనముగానుండును ఎట్లనగా పూర్వము మిథిలా నగరములో జనక మహారాజు రాజ్యముచేయుచుండగా అతనిచిత్తము నుశోధించుటకు సులభయనెడి నొకస్త్రీ తనయోగబలముచేత అతియ వ్వన సుందరరూపముదాల్చి ఆరాజ సభకు వచ్చి ఓరాజేంద్రా? నీవుమ హాజ్ఞానసంపన్నుడవని వినబడి నిన్ను దర్శించవచ్చితిని నేనొక యోగిని స్త్రీని మనమిద్దరమున్ను జ్ఞానమార్గమునందే యున్నాము గాన నీతోడి సాంగత్యమే నాకు తగునుగాని పామరసాంగత్యము నాకుతగదు. నీయం దే నామనస్సు లయించియున్నది. కాబట్టి నాప్రార్థనచేకొని నాతోడ భోగించి నాకుతృప్తిచేయుమనిచెప్పగా నతను (రామరామయని) చెవు లుమూసికొని చింతాక్రాంతుడై ఓతరుణీ నీవేల్ల యిట్లు వెఱ్ఱి వెఱ్ఱిగా మాట్లాడుచున్నావు.

శ్లో॥ మాతృవత్పరదారేషు పరద్రవ్యేషు లోష్టవత్ ।
ఆత్మవత్సర్వభూతేషు యఃపశ్యతి సపండితః॥

అనునట్లునేను పరస్త్రీలనుకన్న తల్లివలెను, పరులధనమును మట్టి గెడ్డవలెను, సకలజంతువులనునావలెను సమముగా నెంచువాడను, సత్య ముదప్పనివాడను, నీవు బ్రాహ్మణివి, పరస్త్రీవి, నీవాడుమాటలు ధర్మవి రుద్ధములు. అనగా నా (సులభ) కామవికారమును గల్గించునట్టి అనేక శృంగారచేష్టలుచేయుచు, చిరునవ్వునవ్వుచు, చమత్కారముతో జెప్పి నది యేమనగా, ఓరాజేంద్రా! నీవు ఆరూఢజ్ఞానివని వినివచ్చినందుకు నీ భావము బహుచక్కగానున్నది. (ఏకమేవాద్వియం బ్రహ్మ సోహ మస్మి అహమేవ సర్వం సమస్తః పరమన్యం) అనునట్లు తనకు రెండ వదిలేక యేకమై వెల్గునట్టి పరబ్రహ్మమేనేను, నాకన్యమేదియులేదు, సర్వ మునేనేఅని అద్వైతభావమందుండు నీవునన్ను పరస్త్రీయనియు, నాతో

భోగించుట దోషమనియు, చెప్పవచ్చునా? (శ్లో. ఇంద్రియాణీంద్రియార్థేషు వర్తంతఇతిధారయన్, నైవకించి త్కరోమీతి యుక్తోమన్యేత తత్త్వవిత్.) అయా ఇంద్రియములు దానిదాని కార్యములుచేయుచున్నవి. ఆత్మ యేమియు్ను చేయుటలేదు, ఏదియునను భవించుటలేదు, ఆత్మ అభోక్త, అకర్త, సాక్షిమాత్రుడు నిర్వికల్పుడుగా నున్నాడు. అట్టి ఆత్మస్వరూపుడవగు నీకు కామమున్ను, పుణ్యపాపములున్ను, గలదా? (నిస్త్రైగుణ్యే పథి విచరతాం కోవిధిః కోనిషేధః॥) త్రిగుణశూన్యమైన శుద్ధనిర్గుణ బ్రహ్మస్వరూపుడగు నీవు యిది చెప్పవచ్చును చెప్పరాదని విధినిషేదములు గలదా? (శ్లో. యథా సర్వగతం సౌక్ష్మ్యా దాకాశం నోపలిప్యతే, సర్వత్రావ స్థితో దేహే తథాత్మా నోపలిప్యతే.) అను భగద్వాక్యరీతిని ఆకాశము సర్వత్ర వ్యాపించియున్నను దేని నంటకుండునట్లు ఆత్మ సర్వత్ర వ్యాపించియుండై దేని నంటకయుండునుగదా? మరియు కుండ తోడకుండ ఒకటొకటి ఒరసికొనుచుండగా ఆకుండలోని బయలుకు నేయుపాదిలేక యుండునుగదా? అట్లునీదేహము నాదేహము యొరసికొని భోగించిన మన ఆత్మస్వరూపము నిర్వికారముగా నిర్దోషముగా నిశ్చలముగా నుండునుగదా? ఇంకనైనను ఇట్టిభ్రమలువిడిచి నిర్వికార పరబ్రహ్మమే నీవని భావించి నిర్భయముగా నాతో భోగించి తృప్తిచేయుమనగా, నతడు చిరునవ్వునవ్వుచు ఓతరుణీ? నీవాడుమాటలెల్లా సత్యమే నాకట్టి భ్రమలులేవు నాకు భోగింపవలెనని యిచ్ఛలేదు. నీవు భోగించుటకు రమ్మని పిలుచుచున్నావు. యిట్టి భేదబుద్ధులు నాకు నేర్పుచున్నావు, ఛీఛీ యిట్టి భ్రమను విడిచి నీలో నిన్ను దెలిసి సుఖమందుమనెను. ఆమాటవిని ఓరాజా నీవు నీలో నిన్ను దెలసి సుఖమందుచు నీభార్యతో భోగించుటలేదా, అనగా నతడు ఓచిన్నదానా రోగికి ఔషధము రుచించకపోయినను దాని భుజించునట్లు నిజభార్యకు ద్రోహము చేయకుండా దాని యిష్టమును దీర్చెదనేగాని కామవికారేచ్ఛలు నాకు లేవనగా నాసులభ సంతోషచిత్తురాలై లోకంబున శుష్కవేదాంతులు

నేనే బ్రహ్మము, అంతా నేనేయని యేమిచేసినను దోషములేదని వాచా జ్ఞానము మాట్లాడుచు కామాతురులై అహంకరించి పరస్త్రీగమనము మొదలగు అనేక పాపకార్యములు చేయుచుందురు. ఆత్మజ్ఞానములేక అక్రమమున ప్రవేసించు మూఢులు నరకప్రాప్తిజెందుదురని శ్రీశంకరాచార్యులు చెప్పియున్నారుగదా? ఆశను విడిచిపెట్టిన మహాత్ముడే సకల కర్మముల నశియింపజేసె ముక్తుడగును సుమా? (శ్రుతి॥ అదివిద్యాయామంతరే వర్తమానాః స్వయం ధీరాః పండితం మన్యమానాః దంద్రమ్యమాణాః పరియాంతి మూఢాః॥ అంధేనైవ నీయమానాః యథాంధాః॥) అనగా కొందరు అజ్ఞానమునకనుసరించి అనేకపాశములలో దగులుకొని బ్రహ్మజ్ఞానులమని యందురేగాని ముక్తిని బొందంజాలరు. గుడ్డివాడు గుడ్డివానికి తోడైనట్టు ఫలము బొందం జాలరు. గనుక నీవు మహానుభావుడవు నీచిత్తము శోధించుటకై వచ్చితినేగాని యితరము తలచకుము నేను బహువృద్ధురాలను (సులభ) అనెడు బ్రాహ్మణ స్త్రీని అని దాని నిజరూపు జనక మహారాజునకుజూపి అతనిని బహువిధముల కీర్తించి యథేచ్ఛం జనిమె. కాబట్టి బ్రహ్మజ్ఞాని నిర్వికార పరబ్రహ్మస్వరూప చింతనయందు దృఢముగానుండి తాను జేయు సత్కర్మములను బ్రహ్మార్పణముజేయుచు కర్మఫలమును గోరక దామరాకునందు జలంబుపగిది కేవల బ్రహ్మానందపరవశుండై మనస్సన్యాసిగా నుండం దగును.

శ్రుతి॥ దీర్ఘం వాపి మనోరాజ్యం సంసారం దుఃఖసాగరం, చిత్తే చలతిసంసారో నిశ్చలం మోక్ష ఉచ్యతే॥

అనగా చపలమనో రాజ్యమేదో అదే దుఃఖసాగరము, భార్యాపుత్రాదులు సంసారముగాదు, కాబట్టి మనోనాశమే బ్రహ్మానందము, అదే నిజమైన సన్యాసము, బ్రహ్మమువినా వేరే రెండవ వస్తువు లేదని ప్రపంచ మవిద్యగా తానే బ్రహ్మమని నిష్ఠజెందుటే శివజీవైక్యభావము. యోగియైనను భోగియైనను భార్యాపుత్రులు మొదలగు జనగోష్ఠిలో

నుండిన వాడైనను సంగవర్జితుడైనాసరె ఎట్టివాడైనను జీవబ్రహ్మై
క్యానుసంధానము చేయుచుండిన అట్టియోగి నిత్యానందమగు మోక్ష
మును జెందును. ఈ జనకసులభ సంవాదముగాగల మనోవాంఛలనెల్ల
తుదముట్టం జదివి కర్ణకుహరంబులచేత గ్రహించి నిస్తరంగవార్ధి సమ
ధైర్య కైవల్యసంభోగ బ్రహ్మానంద సుఖమనుభవించగాదగు. ఇదియు
నుంగాక. యింకొక దృష్టాంతముగలదు. శ్రీమహాభారత శాంతిపర్వం
బున శ్వేతద్వీపవాసియగు (నారాయణుండు) నారదునకు ఉపదేశించిన
తత్త్వమార్గంబెట్లన. ఓనారదా? ఏకాంత భక్తిదప్ప యితరమార్గము
లతో నన్నుదర్శింపం జాలరు. నీవు యేకాంత భక్తిచేతనే నన్ను జూడం
గలిగితివి అహంకారములేనందున నాదర్శనమబ్బె నని నారాయణుండు
జెప్పి నీవు కోరెడు వరమును గోరుము యిచ్చెదననెను. నారదుండు ఓ
దేవా మీదర్శనమునకంటె నాకు వేరే కోర్కెలేదనెను. ఆ నారదమహా
ముని అభిప్రాయము నెరింగి నారాయణుండు (ఆత్మ) ఆకాశాది పంచ
భూతములు నశించిననునశించదు. యింద్రియములకగుపడదు. మూడు
గుణములలో సాత్వికములో గూడియుండును. సకలమునకు ఆధారమై
నదియగును. మరియు (ఆత్మ) సర్వసాక్షిగా పుట్టుకలేనిదిగా నిష్క
ళంకముగాయుండి క్షేత్రజ్ఞ డనిపించుకొనుటచే (వాసుదేవుండనంబడు
ను) బుద్ధిప్రతిఫలిత జీవుండు సంకర్షణుం డనంబడును. మనస్సు ప్రద్యు
మ్నుం డనబడును. అహంకారము అనిరుద్ధుం డనంబడును. ఈచెప్పం
బడు స్వరూపములన్నియు నామయములై యున్నవి. యిరువదినాల్గు
తత్త్వములకు అధిపతియగు నిరువదియైదవవాడు క్షేత్రజ్ఞుండు ఆక్షేత్ర
జ్ఞుడను నేనేనని తెలిసికొనుము నాకంటెఅన్యమైనది కొంచమైననులేదు.
ఏకాంతభక్తిచే నేయాత్మను నెరుగునో నాయాత్మయగు వాసుదేవుడను
నేనేయని యెరుగుటచే మేలుగల్గుచుండును. పంచభూతస్వరూప రక్తాది
సప్తధాతువులకంటె అన్యముగా దేహములేదు. అట్టి సప్తధాతు మయ
మగు దేహమందు జీవుడుండనియడల యేవిషయములయందు దేహము

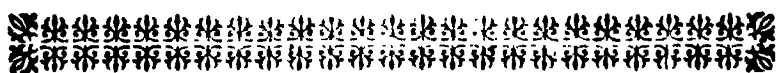
ప్రవేసించం జాలదు. జీవుడు శరీరమును భిన్నముగా జూడందగు. అట్లు జూచువానికి నా స్వరూపదర్శనమగును. భక్తిచేత నన్నాశ్రయించినవాడు నన్నే పొందంగలడు. అట్టివానికి మోక్షమిచ్చెదను. మరియు ఓనారదా? సూర్యుడును వాయువును వహ్నియును రుద్ర బ్రహ్మ మొదలగు దేవతలును నాల్గువేదములును యిత్యాదులన్నియు నాస్వరూపములే యగును ఆయావిభూతిచేత గౌరవములను బొందు చుండెదరు. బ్రహ్మను సృష్టించి సకల వ్యవహారములు ఆధీనపరచి నిర్వికారుడనై యున్నాను. జనులకుమోక్షసిద్ధికిని సాక్షినై ఒక్కొక్కకాలమందు జగత్తుకు మేలుకై జన్మములెత్తి భూభారమును మాన్పుచుందును. నేను పూర్వము నరనారాయణులను రెండురూపములు ఋషిస్వభావములోనున్నా కృష్ణావతారుడనై కేళివిలాసుండుగాను, కంసుడు కాలయవనుడు నరక భాణుండు మొదలగు దుర్మార్గులనుంజంపితి. భాణాసురునిరక్షించుటకై శివుండు సేనాసమేతుడై వచ్చిన జయించితి. భాణాసురునవమానించితి యింతకు ముందు మత్స్యకూర్మ వరాహరూపుండనై అన్ని వేదముల దేవతలకై మేలుజేసియున్నాను. నాచరిత్రము వినగోరెదవేని అద్భుతమై యుండును. కాబట్టి నీవునాయందు (మానసభక్తిపూర్వకంబుగా) ఏకాంతమున నన్నే ధ్యానించిజూచుచుండిన ప్రత్యక్షమగుచుందునని జెప్పి శ్వేతద్వీపపురుషులను నారదునకుజూపి ఓనారదా? ఈపురుషులు ఏకాంతికులనబడును. వీరునాస్వరూపము (ధ్యానము)జేయుచుందురు యిఖనునీవిక్కడనుండరాదు. గనుక నీవు (బదరికాశ్రమమునకు) వెళ్లుమని సెలవిచ్చె నంతట నా నారదమునీంద్రుండు పరమానందభరితుండై బదరికాశ్రమునకువెళ్లి, నరనారాయణ ఋషులనుజూచి నమస్కరించె ఆఋషులను సేవించి నారద మునీంద్రుండు సకల మునులకు (శ్రీమన్నారాయణమూర్తి) దెలిపిన సాంఖ్యరూపమగువాక్యామృతములంజెప్పి అందరినికృతార్థులుగా జేయుచుండె. కాబట్టి భక్తిపూర్వకముగా శ్రీమన్నారాయణమూర్తిని సదా ధ్యానమం దుంచుకొని విష్ణుసాయుజ్య మందుచుండమని భీష్ములవారు

ధర్మరాజుకు దెలిపిరి.. కాబట్టి యీరహస్యమైన నారాయణోపదేశము: వినినను చదివినను అట్టివారికి దీర్ఘాయుష్షు. లక్ష్మియు సంపదయు ఆరోగ్యమును గల్గుచుంటయే గాక సదా మనోన్మయ బ్రహ్మానంద సుఖ మనుభవించెదరు గావున.



క॥ ఇది మోక్ష పదవిజూపును ।
చెవులని హింసమతి నిబ్రాయ చేసరుపుణ్యాం ।
వినినం జదివిన వారికి ।
బలిలంబుగ యోగసిద్ధి ఫలమగుచుండున్॥





ఓం.

శ్రీశారదాంబాయైనమః.

౧. జీవేశ్వర సంయోగము.

—— సర్వేశ్వర ప్రార్థనము. ——

క॥ శ్రీకాంతు నిర్గుణాత్మకమె, శ్రీకరమని వేదశాస్త్ర సిద్ధాంతంబై ।
లోకమున వెలయుగావున, నేకాలతుండే హృదయమందు నెప్పుగ నెంతుక్ ॥

—— సరస్వతిదేవి ప్రార్థనము. ——

క॥ వాణీ వీణాపుస్తకపాణీ, బరమేష్టిరాణి బాలితభక్తశ్రేణీ ।
మాద్యద్భ్రమరీవేణీ, వినుతింతుమదిని విబుధనిజ్ఞప్తీ ॥

—— గణపతి ప్రార్థనము. ——

క॥ శ్రీగణనాథ శుభాంగుని, యోగిజనధ్యానగమ్యు నూర్జితకరుణా ।
సాగరు మ్రొక్కెదగావ్యము, బాగుగ నెరవేరుయిలను బ్రబలుటకొరకై ॥

క॥ పదివేలవందనంబులు, కుదురుగ నేసలిపిగురున కొసగితికరుణా ।
హృదయముకుగైకొని, యదలించక దెలుపగంటి నచలంబెదలోన్ ॥

క॥ జీవసమష్టితనుత్రితత, యూవస్థాత్రితయములకు నఖిలాత్మకమా ।
యావిప్రాణవిరాట్పురు, షావళికిసాక్షియై పరమాత్ముండొప్పున్ ॥

తా. ఈశ్వరునియొక్క స్థూల సూక్ష్మకారణ దేహములకును, వ్యష్టిస్థూల దేహాభిమానులయిన యనేక విశ్వులుగూడి (విరాట్టు) వ్యష్టిసూక్ష్మ దేహాభిమానులయిన యనేక తైజసులుగూడి (హిరణ్యగర్భుడు) వ్యష్టికారణ దేహాభిమానులగు ప్రాజ్ఞులు అనేకులుగూడి అవ్యాకృతుడుగాన వీనికిని (పరబ్రహ్మము) సాక్షియై ప్రకాశించుచుండును.

కందార్థము.

జీవుడవిద్యకులోబడి సేవకులై యింద్రియముల చేష్టకులోనై ।
భావింపక సేవింపక కావరముకిల్బిషంబు గావించునయ్యా॥ యున్మత్తుడై

జీవించుచునయ్యా॥ భావాభావములందు భావింపరానియా కేవలమూర్తిని గీర్తించజేస్తుడు దేవగురుడని తెలియజాలక దేహీ దేహముశాశ్వతంబను భావపరమగు బ్రహ్మమెఱుగక పామరుండై పుట్టుచావులు గావించు నయ్యా॥ యున్మత్తుడై జీవించునయ్యా॥

తా. జీవుడు కావరమువల్ల యింద్రియములకులోబడి పాపపుకార్యములు చేయుచుండును. దేహము శాశ్వతంబని పరబ్రహ్మమును మదియందుదలచి (పరిపూర్ణమందక) యున్మత్తుడై చెడిపోవుచున్నాడు.

కందార్థము.

నీరక్షీరములైక్యత జేరెడు క్రియనెరిగినీవు జీవేశ్వరులన్ । వేరని యెంచకమదిలో నారాధనజేయవోడరు మవసానమందు॥ చిన్మాత్రుడై శివమూనిపొందు॥ మవిరతజ్ఞప్తిలో నంతరంగముజేరి చవిగొని బయలందు చలినెలుంగునజేరు పవన రేచక పూరకములను బట్టినొక్కడు కుంభకంబున గలియుచుండును హంసమదిలో. కాంతయజ్ఞము బ్రహ్మమయమగు నవసానమందు॥ చిన్మాత్రుడై శివమూనిపొందు॥

తా. నీరునపాలుగలియురీతిగా జీవేశ్వరులను అంతరంగంబున వేర్వేరజూచి యేకమగునట్లు ధ్యానించి వాయువు చెదరక యుండునట్లు బంధించిన గలియుచుండును. అట్టినిలకడ అవసానమందు గలసినట్లుచేయుట మనస్సులయించును. అట్టిలయమే శివజీవులకైక్యంబని చెప్పంబడును.

క॥ పరిపూర్ణహంసరూపులు, మరిమరిపరశివునిగూడి మనమునశింపన్।
ధరజనులచెంతజేరక, స్థిరరూపముగలియుచుంద్రు స్వేచ్ఛగనెపుడున్॥

తా. శివునిలో జీవునిజేర్చెడి యోగులు సదామనస్సును శివునియందుజేర్చి లోకమునుమరుచుట సాధారణముగా అభ్యాసింతురు.

వి. సత్పురుషులైనయోగులు జీవేశ్వరుల స్థూలసూక్ష్మకారణ శరీరములనున్నూ కారణ కార్యోపాధులగు మాయయను అవిద్యనువరిత్యజింపగానె జీవుడును ఈశ్వరుడును ప్రకాశింపకపోవుటచేత బ్రహ్మ

చైతన్యము ముఖ్యమైనదిగానున్నూ భాగింపరానిదిగానున్నూ తనకంటె యితరములేనిదై సంయోగము పొందుచుండును.

క॥ భావాభావములోనగు, భావమె హంసత్వమరయ బడయుమువడిని।
భావములో వెలికుంభక, జీవనమగు నిత్యసుఖము జెందగవచ్చున్॥

తా. భావాభావములను హంసధ్యానముచే కుంభించి నిత్యసుఖమును అందవచ్చునని తాత్పర్యము.

వి. పరమశివుడు (పంచభూతములు) జ్ఞానేంద్రియములు కర్మేంద్రియములు మనోహంకారబుద్ధి ప్రకృతులు శబ్దాది పంచకము ఇచ్ఛాద్వేషసుఖదుఃఖములు చేరెడికూటముకు (ద్రష్టయై) నశించనివాడై మాయాజీవులకు అంటక సచ్చిదానందచైతన్య (హంసరూపమై) ప్రకాశించుట కుంభకములోనందనగును. అజ్ఞానులకుఆకాశమునల్లగాను, త్రాడు పాముగాను, దారువుపురుషునుగాను, ఎండమావులుపుదకముగాను, ముత్యపుచిప్పలు వెండిగాను, తోచెడిరీతి చక్కగా పరిశీలించిన భ్రాంతిచేత గల్పింపబడినవి. అబద్ధములై దోచునట్లు (ప్రత్యగాత్మ) పరబ్రహ్మమయ్యును జీవరూపముగా దోచునట్టిది జ్ఞానము తెలిసికొనిన యోగీంద్రులకు జీవరూపమైక్యమై పరిపూర్ణస్వరూప పరబ్రహ్మమై ప్రకాశించుచుండును.

క॥ జీవేశ్వరులొకటేయని, భావించిగురూపదేశ బంధురమగుయా।
నావను వహించినిర్గుణ, భావమున భవాబ్ధిదాట భద్రతగల్గున్॥

తా. గురూపదేశమను నావచే నిర్గుణభావమును పొందిన జననమరణ ప్రవాహమను సముద్రముదాటుటకు భద్రముగా నిర్గుణభావమందుచుండును.

క॥ అంగము జీవునికిరవగు, లింగము జీవాంశమెరుక లెక్కించినచో।
లింగాంగంబులు రెండును, సంగంబగుబయలునంతు సమముగనెదలోన్॥

తా. జీవునికీదేహము యిరవుగానున్నది. లింగముపరమాత్మతోజీవాంశమెరుకయై యుండుట ధ్యానమున రెండుచేరిపోయి బయలగుటయే శివజీవులకైక్యంబని మదిలో నెఱుంగనగును.

కందార్థము.

సగుణంబులోన జగములు యగణితముగ బెరుగుచుండు యావరణంబై । సగుణం బమరుటజీవుని దగులును లోకంబులెలమి తలపోయుమయ్యా॥ నిర్గుణచర్య నిలద్రొక్కుమయ్యా॥ యెలమితోడుత నీవు యేకాంతమమరగ తలకొనిపూర్ణమా తావరమందుము తొలుతనేర్చిన విద్య మర్మములొంగలించుము నిన్ను మరతువు వలివెలుంగున జేరియుండెడి వర్తమానమగోచరంబని తలపోయుమయ్యా॥ నిర్గుణచర్య నిలద్రొక్కుమయ్యా॥

తా. సగుణమందు జీవునికి లోకావరణము దగులుచుండును. నిర్గుణధ్యానమందు పరిపూర్ణమై చంద్రకాంతిలో తన్మయమంది సాక్కుట జీవేశ్వరైక్యము అట్టి యనుభవమును అట్టిదిట్టిదని చెప్పరానిదై యుండునని భావము.

— { శ్రీ మహాభారతంబున శాంతిపర్వంబున
భీష్ముండు ధర్మరాజుకు జెప్పిన కథాసంగ్రహము.
జాజిలి తులాధారుల సంవాదము. } —

ఓధర్మరాజా! జాజిలియనెడు ముని చలించని తపోనిష్టయందు కూర్చొనియుండె అట్లుండగా జాజిలి శిరస్సుమీద పిచ్చికలు గూడుపెట్టుకొని వసించుచుండె. కొన్నాళ్లకు ఆడు పిచ్చుక గ్రుడ్లుపెట్టి పిల్లలు చేసె. కుటుంభము వృద్ధియాయె అవి ఆహారార్థము బయిట సంచరించుచు వచ్చుచుండె. అట్టి పిచ్చికల సంతానమునందు ఆజాజిలి కృపగలవాడై ఆపిచ్చికల వెళ్లగొట్టక తన నెత్తినయుండు గూడును భంగపరచక వర్తించుచుండె. యిట్లుండి తానొకనాడు తనలో తాను యుండు నట్టి నియమమును దలంచి తానె మెచ్చుకొనుచు ఆనందంబుగానుండె అట్టి సమయంబున ఆకాశవాణి ఓజాజిలి నీలో నియమమును మెచ్చుకొనుచున్నావుగదా, తులాధారుడను కోమటివాడు నీయంతటి వాడగును. గనుకనిన్ను నీవే మెచ్చుకొనరాదని ఆకాశవాణి అద్భుతముగబలికె

ఆపలుకు జాజలి విని భయపడి ఆతులాధారుని చూడదలచె ఆతులాధారుడు కాశీపట్టణ మందున్నాడని ముని ఆకాశవాణిపలికె అంతట జాజలి మునీశ్వరుండు మాన్యగుణముగలిగి ఆ కాశీపట్టణముజేరి వ్యాపారముజేయుచుండు కోమటియగు తులాధారుని జూచె, ఆతులాదారుడు జాజలిమునీశ్వరునకు తగుమర్యాదచేసి యిట్లనియె. ఓమహాత్మా! నీశిరస్సునందు పిచ్చుకలుగూడుబెట్టి నివసించి యుండగా నీవు మనోవికారములేక యెట్లుతపస్సుచేసితివో అట్టిమహిమను వర్ణించుటకు సాధ్యముగాదు. అనుచుండగా నాజాజలిముని ఆశ్చర్యపడి తులాదారునితో నిట్లనియె. ఓతులాదారుడా నీవు వ్యాపారము చేయుచుండి యేధర్మముచేత నీకట్టి దివ్యబోధగలిగినదో చెప్పుమని యడుగగా తులాధారుం డిట్లనియె. ఓజాజలిమునీంద్రా నేను పదార్థములనుకొనుచు అమ్ముచు వంచనలేక ప్రవర్తించుచున్నాను. మోసముచేయక వచ్చెడి లాభమును అనుభవించుచుందును. నాకు లాభము సిద్ధించినను సిద్ధించకపోయినను మనోవికారములేక ప్రవర్తించెదను. నామనస్సు మట్టియందును బంగారమందును నిందాస్తుతులు కలుగునప్పుడును సమముగా నుంచుదును. ప్రాణులను కష్టపెట్టుటయును నే నన్నుపొగడుకొనుటయునులేదు. సకల భూతములయందును దయగలిగియుందును. పరులకు భయము కలిగించను. నేనుపరులవలన భయపడక సమర్థుడనై యుండెదను. సాత్వికగుణముచేత మనోయజ్ఞము చేయుచుందును. విషయభోగములును కీర్తియు కలుగవలెనని అపేక్షించక యుందును. యెవరికైనను మేలుచేసిన యెడల యింతమేలుచేసితినని బుద్ధితోదలచకయుందును. నాకుచూచెడి వస్తువును కావలెనని కోరను దేహేంద్రియములు నావని అభిమానము పడను. వస్తువులపై కోరికెనుగాని అవివద్దనిగాని నా మనస్సున యెప్పటికిని భ్రమయుంచను. యీచెప్పినవిషయములన్నియు నిశ్చయము నేను జగత్తును విచిత్రముగా జూచుచుందును. గనుక మనస్సు యేవిషయములలోచిక్కుపడ్డుటలేదు. అను తులాదారునుమాటలువిని జాజలిమునీం

డ్రుండిట్లనియె. ఓతులాదారుడా! యజ్ఞతపస్సులు పరమధర్మంబులు అని శాస్త్రాగమములలో చెప్పబడియున్నవి అట్టివినీవువొకటైనను జెప్పలేదు. అవి యేమనియనుగగాముసీంద్రుపకుతులాదారుండిట్లని జెప్పందొడంగె. ఓజాజిలి మునీంద్రా! అహంకారముతో గూడుకొని అపేక్షచేత తపస్సు చేసినయడల నాతపస్సునందు లోభగుణము స్వాభావికమై యుండును. ఫలాపేక్షచేత జేయుచుండెడి యజ్ఞములయందును లోభగుణముకద్దు. అట్టితపోయజ్ఞములు దేవతలుమెచ్చుకొనరు. అట్టితపస్సును యజ్ఞములు చేసినవారలు ఇహాపరలోకములు దిరుగుచుందురు. అట్లు తిరుగుట కీడే యగును మేలులేదు. సర్వదా తృప్తి గలిగియుండెడి జ్ఞానయజ్ఞమువలన దేవతలు తృప్తిజెందుదురు. వారు తృప్తులైన నాశములేదు. ఆనందముగ ల్గును. అని తులాదారుండు చెప్పినవిని జాజిలిమునీంద్రుం డిట్లనియె. ఓతు లాదారుడా! నీవు కర్మను విడుచుటకు కారణము చెప్పుమనగా ఓ బ్రాహ్మణమునీంద్రా! జాజిలీ కర్మములయందాశక్తిగలిగి ధర్మమునకు స్నేహితుడై యున్నను ధర్మఫలముయిష్టములేని నిష్టచేత కర్మఫలము బొందక నిర్మలుడై క్రియాశూన్య రూపమగు (శివజీవైక్య) బ్రహ్మానంద సిద్ధిపొందవచ్చు ఆత్మయనెడి పుణ్యతీర్థమును యెరిగిన పుణ్యాత్ముడు తీర్థయాత్రలు పుణ్యపర్వతములు పుణ్యనదులు తనయందే గలిగియుండును. అట్టి సుజ్ఞాని (జీవేశ్వరైక్యముపొంది) తిరుగా జన్మమునకురాడు. అని చెప్పి నేను పెద్దలవలనవినిన ప్రకారమంతయు జెప్పితి యీమార్గము మంచిదో మంచిదికాదో మనమిద్దరము పెద్దలవల్ల తెల్చుకొని అనుమానము పోగొట్టుకొందము అనిచెప్పి తిరుగాతులాధారుండు జాజిలి మునీంద్రుని తోనిట్లనియె. ఓ మునీంద్రా నీశిరస్సునందు గూడు పెట్టుకొని నివసించి యుండెడి పిచ్చికలకు నీవుతండ్రివలె కాపాడుచుంటివిగదా అట్టిపిచ్చికలు యిప్పుడునీవెంటవచ్చి ఆకాశమందున్నవి. ఆపిచ్చికలనుజూచి పిలువుమనగా ఆపిచ్చికలుదగ్గరకురాక ఆకాశమందేనిలచియుండి ఆమునీంద్రునితో నిట్లనియె. ఓబ్రాహ్మణుడా! జాజిలీ మేము ధర్మదేవతదెగ్గిరయుండెడి భటుల

లము ఆధర్మదేవత పంపించగా నిన్ను పరీక్షించుటకువచ్చి నీమనస్సునందు గూడుపెట్టుకొని నివసించియుంటిమి. మాత్సర్యముగల నీమనస్సునందు విరోధస్వభావము వికారముగల బుద్ధియు పుట్టును. అట్టిదుర్గుణములు హింసించుటకు వారిజూపును. గనుక తపస్సంపన్నులగువారు మాత్సర్య గుణమును విడచినయెడల మేలుగలుగును. మాత్సర్యగుణము ధర్మము నకు హానిదెచ్చును. ధర్మమునశించిన కీడుతోడ్పడును నేర్పరులగువారలు మాత్సర్యమును విడువవలయును. శ్రద్ధతో సాత్వికగుణ మవలంభించిన జ్ఞానముగలిగి శుభము గలిగించును. శ్రద్ధతోచేయని తపోయజ్ఞములు దేవతలు నిరాకరింతురు. శ్రద్ధతోజేసిన నంగీకరింతురు. శ్రద్ధయనెడి ధన సంపద మంచివాక్కుయొక్క మాధుర్యతయు, మంచి మనస్సును కలుగ జేయును. శ్రద్ధ జీవాత్మ పరమాత్మలకు సంయోగమొనరించును. అని పిచ్చికలు చెప్పగా తులాధారుండు జాజిలిమునితో నిట్లనియె.

ఓబ్రాహ్మణుడా! జాజిలిమునీంద్రా? బ్రహ్మగీతలను వాక్యములు గలవు, అవి చెప్పెదవినుము. యజ్ఞము చేయునపుడు శ్రద్ధగలిగియుండి పరిశుద్ధిలేకయున్నను పరిశుద్ధిగలిగి శ్రద్ధలేకయున్నను రెండు సమానమే యగును(శ్రద్ధగలవాడు గొప్పవాండ్రలో శ్రేష్టుడు) అతనియన్నము ముఖ్య ముగా భుజించవలెనని సకలదేవతలువినుచుండగా బ్రహ్మజెప్పె మరియు ధనము వడ్డికియిచ్చి ఆధనమును భుజించుచు దానము చేయని లోభియ గువాడుసారహీనుడగును (వేదవేత్తతో) సమానముగాడని దేవతలుజెప్పి రి. అప్పుడు యజ్ఞమందు దానముచేసెడివాడు శ్రేష్టుడని చెప్పిరి. దానగు ణము శ్రద్ధలేనివానికికలుగదు. యిట్లు బ్రహ్మదేవతలకుజెప్పియున్నాడు. కాబట్టి నీవు శ్రద్ధగలిగి నిర్మలుడగు పుణ్యాత్ముండవుగమ్ము. నే జెప్పిన మాటలునమ్ము పాము తనదేహము కుసుమరూపముచేత విడిపించుటకు నేర్చియున్నట్లు శ్రద్ధగలవాడు తనపాపమును విడుచుటకు సమర్థుడగును. గనుక శ్రద్ధధరించినవాడవుగమ్ము ఓమహాత్మా! జాజిలీ శ్రద్ధయను గుణ ముగల మనస్సునందు మాత్సర్యము కుచ్ఛితగుణములు బుట్టవు అనగా

జాజలి తెలివిదెచ్చుకొని తులాధారునితో నిట్లనియె. నేను మునులవల్ల వేదాంతమార్గము వినినందున నామనస్సున నైశ్వర్యగుణములు శాంతముకలుగకపోయె యిప్పుడు నీవాక్యములవల్ల తెలియవచ్చినది యిఖ నుశాంతిమరిగియుండెదననగా తులాదారుండు సంతోషించి యిట్లనియె.

ఓబ్రాహ్మణుడా! జాజలి (మునీంద్ర) తమతమవర్ణాశ్రమ ధర్మములను సరిగా కర్మలు చేయుచుండిన మేలుకలుగును. కర్మసన్యాసయోగముచేయుచు శ్రద్ధగలిగియుండవలెను. అనిచెప్పగా (జాజలి) విని సంతోషచిత్తుడై వెళ్లెదనని చెప్పి వెళ్లె. తులాధారుడును తన కులధర్మమగు వర్తకము చేసుకొనుచు యిహపరసౌఖ్యములుబొంది అభివృద్ధిగలిగి తన బ్రహ్మజ్ఞాన గురుభక్తిగలిగి జీవబ్రహ్మల (ఐక్యము) శ్రద్ధతోజేసి పరమాత్మస్వరూప దర్శనమందు నోలలాడుచుండెనని భీష్ముండుజెప్పిన ధర్మరాజువిని సంతోషించె యీజాజలి తులాధారులకథను వినగోరెడి వారలు సదాబ్రహ్మ విజ్ఞాన చిత్స్వరసాధను వృత్తిలో శ్రద్ధగలిగి సదానందమందుచుండెదరుగాక.

శ్లో॥ జీవన్ముక్తి స్తుతీ ద్వద్వార్ద్ర పూర్వోపాధి గుణాం స్త్యజేత్ ।
ససచ్చిదాది ధర్మత్వా ద్భేజే ద్భ్రిమరకీటవత్ ॥

తా॥ స్థూల సూక్ష్మాది శరీరములు సత్వాది గుణములును పరిత్యజించిన సుజ్ఞానమే జీవబ్రహ్మలకు ఆనందలీలావిలాసంబగు సంయోగ మందించుచుండు.

కందార్థము.

సకల చరాచరమంతయు ప్రకటితముగ మిధ్య జేసి పదపడినీలో ।
వికటంబు లేక మెలగుము సకలేశుని గాంచుటదియే సాయుజ్యముగురా॥ గజిబిజిలేని ధ్యేయముగదరా॥ మాయకు వెలియైన మహానియ్య తేజము బాయనిచూట్కిలో బయలందిపొందుట। కాయమనియెడుపంజరంబున ఖం బ్రహ్మం పక్షిగన్గొని వాయు వశమగు కుంభకంబున వాలలాడుచు బయలుజేరుట । సాయుజ్యముగురా॥ గజిబిజిలేని ధ్యేయముగదరా॥

తా. చరాచరమంతయు తనలో మఱచి యీశ్వరసంయోగియగుటె సాయుజ్యము, దేహపంజరములోనున్న హంసనుకుంభించి తన్మయమందుటే సాయుజ్యముగా నెఱుంగనగును.

శ్రుతి॥ క్రియా నాశాద్భవేత్ చింతానాశో స్యాద్వాసనా క్షయః వాసనాపః క్షయోమోక్ష స్సజీవన్ముక్తి రిష్యతే॥

తా. సకల వ్యాపారములు నశించిన యెడల చింతలేకుండును. చింతలేకుండుటవలన వాసనాత్రయము నశించును. అట్లునశించుటే జీవన్ముక్తి యనఁబడును.

క॥ ఇది శివజీవులకైక్యం, బిది చిత్సుఖ సాధనంబు నిహపరమిచ్చున్ ।
గుదురుగ చిత్కళలంటును, పదిలంబుగశివునియందుపనుపడజేసున్॥

గీ॥ సర్వగీతార్థ తత్త్వ ప్రసంగమిదియు ।
విన్న వ్రాసిన జదివిన విగతపాప ।
కర్తలై నిత్యమగుముక్తి గాంతురెపుడు ।
రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

ఈ జీవేశ్వర సంయోగ రహస్యమును నిమ్మళ్గా మనస్సులో గమనించి సంయోగమంది అఖండానంద సుఖమునందు చుండెదరుగాత.

క॥ ఆనందోజ్వలయున్మని, నేనై సంగతులువిడచి నెగడుమనెంచున్ ।
నేనన్నే యెడనేఱుగక, నేనిన్నెఱిగినిదెప్రజ్ఞ సలప్రౌక్కవలెన్॥

క॥ రాదదికలలోగన్నది, లేదది దృశ్యంబుయెఱక లేనిజగంబుల్ ।
కాదది యెఱిగినబయలై, పోదదిప్రజ్ఞానమయము పొందినతోడన్॥

క॥ బయలందెచావుపుట్టుక, బయలందెపెరిగితఱుగు భావములెల్లన్ ।
బయలందెజగజ్జాలము, బయలునగను నిమ్మళంకభానంబెపుడున్॥



ఓం.

శ్రీగణేశాయనమః.

---

౮. అనుభవసాక్షాత్కారము.

— సర్వేశ్వరుని ప్రార్థనము. —

క॥ శ్రీకుండాదిగ దేవత, లాశన్ వినుతించు శివు విలాసముమదిలో।
నాశించిసుధాంబుధిసం, కాశుండగునట్టియభవుఁ గాంచెదనెపుడున్॥

— శ్రీ వినాయక స్తోత్రము. —

క॥ శ్రీకరముగ నిర్విఘ్నము, చేకొనియెద విఘ్నపతిని చింతిలిపిదపన్।
ప్రాకటముగ సుజ్ఞానవి, వేకము ప్రచురింపబుద్ధి వితమరినై తిన్॥

— శ్రీ సరస్వతి స్తోత్రము. —

క॥ శ్రీవాణి నజునిరాణిని, వావిరి వాగ్గుంభణంబు వరకవితోక్తుల్।
పావీణ్యమూనిబలికెడు, శ్రోవను వసిగొనుటకేను లోలుతనుతింతున్॥

క॥ శ్రీమద్దిగంబ రేశగురు, స్వామికి వందనముచేసి చర్చితజ్ఞానం।
బాముష్మిక శివజీవుల, కోమగునైక్యంబుజెప్పి నొలయగజేతున్॥

శ్రీ మహాభారతంబునంగల శాంతిపర్వంబున భీష్ముండు ధర్మరాజునకు శుకబ్రహ్మ పుట్టుకను తెలియం జేయుట.

ఓధర్మరాజా! మేరుపర్వతమునందు కర్ణికారమనెడి ఒకవనమున పార్వతీ పరమేశ్వరులు కేళీ విలాసంబుగా ప్రథమగణములతో గూడి యున్నప్పుడు వేదవ్యాసమునీంద్రుండు పుత్రసంతానముకై ఆవనమునకు వెళ్లి యోగబలముచే తపస్సుజేసి శివునిమెప్పించి ప్రత్యక్షమైన శివునికి నమస్కరించి (పృథివి జలమగ్ని వాయురాకాశముల) తో సమానమగుపుత్రుని నాకివ్వమని యడిగెను. అట్లే యిచ్చినానని శివుడు వాగ్దానమొసఁగి అదృశ్యుండయ్యె. పిమ్మట వ్యాసుండు అగ్నిహోత్రునికొరకు

అడవిలోపుడకలుజేర్చుకొనుచుండగా (ఘృతాచి) అనునొక అప్సరస్త్రీ వ్యాసునకుకనంబడె. దానిజూచినతోడనే (కామముగలిగె) ఆఘృతాచి వ్యాసులవారిఅభిప్రాయమెరింగి కపటముగా (చిలుక)రూపంబై యుండె. ఆస్త్రీ కనుపడక పోయినప్పుడు ధైర్యముగా విరహముతోనుండి పుడకలు జేర్చుకొనుచుండె నావ్యాసుండు కామవిరహాగ్ని బాధితుండై నందున ఆమోహపాశంబుచే యింద్రియస్ఖలనమై ఆపుడకలపై జారె అంతటవ్యాసుండు నిర్వికారమగు చిత్తముచే సమిదలుచేర్చి ఆశుకముమీద జ్ఞప్తియుండుటవలన వ్యాసునితో సమానుడగు (శుకుండు) ఆసమిధలలో అగ్నిహోత్రునినలె ప్రకాశించుచుండె నంత ఆకాశమున గంగాదేవి స్త్రీరూపధారియైవచ్చి ఆశుకునకు మంగళ స్నానము చేయించినతోడనే ఆకాశమునుండి శుకునిముందర కృష్ణాజినమున్నూ కఱ్ఱయుక్రిందపడె ,దేవతలు వాద్యములు ప్రయోగించిరి. దేవతాస్త్రీలు సంగీతనృత్యములు జేసిరి. హాశ్చర్యముగా పుష్పవర్షములుగురిసె ఇంద్రాది దేవతలు అక్కడికివచ్చిరి పార్వతీ పరమేశ్వరులున్ను వచ్చిరి. శుకునకు ఉపనయనము శివుడు చేయించె దేవేంద్రుండు ప్రకాశమానంబగు కమండలం బొసంగె యెప్పటికి నశింపని వస్త్రములు దేవతులొసంగిరి శుకుడుపుట్టినతోడనే వేదంబులు శుకుని బుద్ధియందు ప్రవేసించియుండె ఆశుకుండు బృహస్పతిని ఆచార్యునిగాగోరె క్రమేణ బృహస్పతి చదివించగా సకలవేదములు తర్కవ్యాకరణాది వేదాంగములు ధర్మశాస్త్రములు రాజనీతి మొదలగునవి సకలవిద్యలు అభ్యసింపుచు వ్రతచర్యలు నడుపుకొనుచు స్వర్గమందుండెడి దేవతలు పూజించువాడై ప్రకాశింపుచు (శుకుడు) బాలులతో నాట్లాడుకొనుచు ఆత్మవిచారణ జేయంబూనక స్నేహితులతో నాడుచుండె అట్టి తన కొమారుని వ్యాసమునీంద్రుండుజూచి సాంఖ్యయోగ శాస్త్రములుపదేశించి అహంకారమమకారములంబోగొట్టె గనుక శుకునకు జ్ఞానోదయమాయె బ్రహ్మచర్య వానప్రస్థ గృహస్థములనెడి మూడాశ్రమములయందు యిష్టములేనివాడై మోక్షమార్గమును దెలుపుమని

వ్యాసులవారినియడిగెను. వ్యాసులవారు ఓ పుత్రా? మోక్షము నెరిగిన విదేహదేశంబున (జనకమహారాజు) గల డతని వద్దికి సేవతివినయ గౌరవ ములతో వెళ్లి దెల్సుకోవలెననెను. నీవు ఆకాశమార్గమున వెళ్లకూడదు. పాదచారివై మిథిలాపురపట్టణమునకు వెళ్లి మునులచే పొగడబడుచుండు జనకమహారాజునువేడిన నతండు (మోక్షమార్గమును) నీకుమెరింగించగ లడు. (ఆ జనకజమహారాజు) దేవతలచేత పొగడంబడువాడగును అని చెప్పి కొమారుని ప్రయాణముచేసె నాశుకుండు మేరుపర్వతము మొద లగు అనేక నదులు వనములు నానావిధ దేశములు దాటి కష్టముతో మిథిలానగరపు ప్రాకార ద్వారప్రదేశముజేరె అచ్చటి ద్వారపాలకులు లోపలికి వెళ్లుటకు అడ్డగించిరి. అడ్డగించినను శాంతచిత్తముతో మాట లాడక నిలచియుండె ఆ ద్వారపాలకులు మౌనముగానుండు శుకులవారి నిజూచి భయకంపితులై జనకమహారాజునకు జెప్పిరి. వారిమాటలు జనకుండు నమ్మక తనమంత్రినిపంపె ఆమంత్రి (నిశ్చలుడై) యుంటజూచి రాజుగారికి దెలిపిన నతండు భక్తివినయములతో సకలమంత్రి పండితు లతో తానే నెత్తిమీద నీటిపాత్రనుంచుకొని తెచ్చి శుకులవారినిజూచి అతిప్రీతితో పూజించి భక్తితో తనగృహమునకు పిలుచకపోయి బంగా రునవరత్నఖచితమైన పీఠంబున కూర్చుండం బెట్టి తాను మంత్రివర్గా రా లందరును నేలగూర్చుండి అప్సరస్త్రీలవంటివేశ్యలు నాటక పాటక శృం గారములతో నాటలాడుచుంట శుకులవారుజూచి చలించకయుండె పిమ్మ ట అన్నపానములు చక్కగా జరిపించి ఆదినము నాల్గుజాములు శుకుల వారివద్దనేయుండిరి మృదుమధుర రసోక్తులచే మాటలాడుచుండిరి. ఆది నమంతా యిట్లుగడపి మరునాడు వుదయమున స్నానసంధ్యా వందనా దులగు కార్యములు తీర్చుకొని జనకమహారాజు అతివినయంబున శుకు లవారితో ఓమహాత్మా? మీరు యిక్కడికి రాకారణం బేమియని యడి గె. శుకుండు ఓ మహాత్మా? మా తండ్రియగు వ్యాసులవారు మోక్ష మార్గమును మీవద్ద గ్రహించమని, పంపగా వచ్చితిని గాన బ్రాహ్మ

కుంను చేయదగిన దెద్దియో దేనివలన మోక్షము పొందవచ్చునో తెలుపవేయనగా నాజనకమహారాజు మిక్కిలిసంతోషచిత్తుండై మోక్ష మార్గముపదేశించ దొడంగె నెట్లన. ఓ మహాత్మా? శుకమునీంద్రా? బ్రాహ్మణుండు ఉపనయనము చేసికొని బ్రహ్మచర్యా శ్రమమందుండి వేదాభ్యాసముజేసి వివాహము జేసికొనందగు పిమ్మటసంతానము గలి గినతోడ యజ్ఞముజేసి దేవపితృ అతిథుల పూజించి అగ్నిహోత్రము తోగూడా వానప్రస్థాశ్రమమును జరిపి సన్యసించి కాషాయము మొద లగు సన్యాస చిహ్నములు ధరించి అగ్నిహోత్రమును ఆత్మయందే గల్పించుకొని సకల కామక్రోధాదులను విడిచి పరమశాంతుడై బ్రహ్మ జ్ఞానమువలన పరబ్రహ్మ ప్రాప్తిని బొందిన సర్వలోక పూజ్యుండగునని చెప్పగా నాశుకమహామునివిని ఓరాజేంద్రా? జ్ఞానముపుట్టినపైన మూ డాశ్రమములు జరుపవలెనా, బ్రహ్మ తత్త్వజ్ఞానముగలిగినను పైఆశ్ర ములుజరుపవలెనో జరుపకూడదోయనెడు సంగతి వేదములలోవున్నదో లేదో ఆవిషయముల జెప్పి మోక్షమార్గమును దెలిపి నాకు గల సంశయ ములను దీర్చుమని యడుగగా నా జనకమహారాజు శుకమునీంద్రునితో జెప్పందొడంగె. ఓ శుకమునీంద్రా? శాస్త్రముయొక్క అర్థము తెలుసు కొనుట. (పరోక్షజ్ఞానము) అట్టి జ్ఞానమువలన విచారణజేసి బ్రహ్మము నేనేయని యెరుగుట (అపరోక్షజ్ఞానము) ఈ యపరోక్షజ్ఞానమే విజ్ఞానమ నంబడును. యీరెండును మోక్షమునకు సాధనములు యివిగురునివలన నంపాదించుకొని మోక్షమార్గమునుజూచిననాడు సాధనముల విడిపించు కొనును. పూర్వము మునులు లోకము చెడునేతలంపుచే పుణ్యకర్మలు నశించకుండునట్లు నాల్గుఆశ్రమములను దృఢపఱచి యివిచక్కగాపూర్తి ఐతే మోక్షమునకు మార్గమనిచెప్పియున్నారు. ఒకానొక పుణ్యాత్మునకు అనేక జన్మసంస్కారములలో పరిపక్వమైనట్టి పుణ్యాత్మునకు ప్రారంభా శ్రమందే జ్ఞానోదయమగును. సాత్వికగుణనిష్టచే తమోగుణ రజోగుణ ముల స్వాధీనమును మాన్పుకొనవలయును. అట్టి సాత్విక నిష్ఠగలవాడు

ఆత్మస్వరూపమును చూడంగలరు. అట్టితనఆత్మను తానేచూచుటయే మోక్షముపొందుట. ఓశుకుడా? యయాతి వాక్యములుగలవు చెప్పెద వినుము. ఆత్మయందు ప్రకాశమగు జ్యోతియున్నది. (అజ్యోతిని) సమాధినిష్ఠుడగు ముని జూపంగలడు. తన వలన పరులకు భయముగలిగించనియోగి మోక్షమును చూడంగలడు. నిరాపేక్షుడైన యోగియగువాడు పరబ్రహ్మమునుపొందును. మనోవికారములు లేక యుండెడువాడు చూడంగలడు. తాబేలుచందంబున యేసంకటములు వచ్చినను తనలో తానై యుండెడువాడు మోక్షమును బొందం గలడని యయాతి చెప్పియున్నాడు. ఓ శుకమహామునిశ్రేష్ఠా? ఈ చెప్పబడిన జ్ఞాన వివేకమార్గములన్నియు, నీయందుగలిగియున్నవి మీతండ్రియొక్క కృపవల్ల నాకు సిద్ధించిన జ్ఞానమును నేజెప్పియున్న యీ విషయములకంటె అధికమయిన నివృత్తిపంచక జ్ఞానము నీయందధికముగా వెల్గుచుండుట నేనుగనుచున్నాడను నీకుబాల్యదశయందే సిద్ధించుటచూడగా నీకు జ్ఞానవిజ్ఞానములు రెండును, సమగ్రముగా, నుండుటయే మోక్షము నీకుగల దృఢజ్ఞానమువల్ల పరోక్షఅపరోక్షములు యికను అభ్యసింపుము. మరియును నీవు మోక్షమునుపొందుటకు తగినదివ్యజ్ఞానివై యున్నావు. యేవిధమయిన లోపములు నీయందుగానను కాబట్టి సకలసంశయములు, విడిపించుము, నీవుచూచిన స్థానము, శాశ్వతమగు పరమాత్మ పదమగును, ఇట్లు శుకులవారు జనకమహారాజుగారివద్ద మోక్షమార్గమును తెలుసుకొని సంశయములు విడిచి పరమశాంతుడై తనలో తానే చూచుకొనుచు ఆకాశమార్గమందున హిమవత్పర్వతమువద్ద యుండెడి తనతండ్రివద్దికివెళ్లెను, అక్కడివారందరు సంతోషించిరి. (అట్టి హిమవత్పర్వతంమున) శివుండు ఒంటికాలితో అనేక సంవత్సరములు తపస్సుచేసె, పుత్రసంతానముకొరకు శ్రీకృష్ణుండు తపస్సుచేసె, మరియు కుమారస్వామితపస్సుచేసి అధిక తేజస్సుపొందె, అనేక దేవతలు తపోయాగాదిక్రియలుచేసి మెప్పువడిసిరి. ఆహిమవంతునికూతురగు పార్వతీదేవిని, శివుండు

•వివాహము చేసికొనియె, అట్టి మహాద్భుత క్రియలుగల పర్వతమున వ్యాసమునీంద్రుండని ఆశ్రమమున తనరూపము సూర్యునివలె ప్రకాశమై యుండునప్పుడు, తన శిష్యులు చుట్టూ వేదపారాయణులై యుండునప్పుడు శుకుల వారు తండ్రిపాదములపై బడి, నమస్కరించినతోడనే వ్యాసమునీంద్రుండు సంతసమంది, దూరదేశముపోయివచ్చిన కొమారుని జూచి, పరమానందంబున జనకమహారాజునకును కొమారునికిని జరిగిన వృత్తాంతంబడిగె. ఆసంగతులు యావత్తును కొడుకువల్ల వినిన పిమ్మట తన శిష్యులతోకూడా వేదములు చదువుచుండునట్లు శుకునకు జెప్పె. అట్లే శుకుండు వేదముచదువుచుండెను. ఒకశిష్యుండు వ్యాసులవారితో ఓ దేవా! శుకుడు మొదలగు మా అయిదుగురికంటె నితరులకు మాతో సమానవిద్యను జెప్పకుండవలెనని మాకు వరంబొసంగ మనగా పక్షపాతములేని వ్యాసమునీంద్రుండు ఓ శిష్యులారా? భక్తిగల బ్రాహ్మణులకు వేదము లన్నియు చెప్పిన యడల నట్టి ఉపాధ్యాయునకు బ్రహ్మలోకము అరిచేత యున్నదనెడి వాక్యము మీరు చదివివినలేదా యనగా వారు నొకరి మొకమొకరు జూచుకొని నవ్వియిట్లనిరి. ఓ దేవా! మాయిష్ట ప్రకారము మీరు ఆవరమివ్వని యెడల యీపర్వతముదిగి మేము వెళ్లము తమ కృపారసమును భూమియందుతిరిగ యజ్ఞములుచేయుంచము అనిరి. అందుకు వ్యాసులవారు మీరు నావద్దికి వచ్చినప్పుడే యీమాట చెప్పకపోతిరి యిప్పుడు మిమ్ములయిక్కడనుంచి పోనివ్వను మీకు అనేకకోరికెలు గలిగియున్నవి. గాన మీఅభిప్రాయముకు తగిన వరమడిగితిరి. యిట్టిపోకలు వదలమనగానే శిష్యులు నలుగురు పాదములమీదంబడిరి. వారినిలేవనెత్తి ఓశిష్యులారా? మీరాయిష్టప్రకారము నే కార్యముచేసినను పొరబాటులేక చేయుచుండుమనెను. యీనాలుగులోకములయందు మీయిష్టమైన చోటున యుండుడనెను. దేశదేశములు తిరుగుచు యజ్ఞములుచేయించుచు శిష్యులతో తానుఆశ్రమమందుండు నప్పుడు (నారదమహాముని) ఆశ్రమమునకువచ్చి వ్యాసునితో నిట్లనియె.

ఓ వ్యాసమునీంద్రా? మీయాశ్రమమునందు (వేదఘోషము) వినబడలేదని యడిగెను. అందుకు శిష్యులు యిక్కడ లేరని చెప్పగా నీకొమారుడు న్ను నీవారున్ను వేదము చదువగూడదా యనగా వారిద్దరు వేదములు చదువ నారంభించిరి. ఆఘోషము గొప్ప భయంకరమైదోచె అప్పుడు అధ్యయనముచేయు కాలముకాదని చాలించిరి. అప్పుడు కొట్టుచుండెడు గాలిని శుకుండుజూచి తండ్రితో యీగొప్పగాలి యెక్కడిదని అడుగగా వ్యాసుండు జెప్పందొడంగె. ఓ శుకా? యేనుగురు (అదితిదేవికి) పుట్టిన వారు సమాన ప్రపంచ వాయువు దేవులు వారిచేత వర్షము కురియును కురువకుండుటయును గలుగును. వొకానొకనాడు విష్ణుని శ్వాసము వేగముచే ఆయేడు వాయువులు అపరిమితమగు వెసగాలిపుట్టును అట్టివేగమైనగాలి పర్వతమం దిప్పుడున్నది. యీగాలిలో చదివిన కీడువచ్చును. అని చెప్పుచుండగా గాలి శాంతించె గనుక వేదముచదువుమని వ్యాసుండు కొమారునిని ఒప్ప గంగాస్నానమునకు వెళ్లె. అంతట శుకుండు వేదము చదువుచుండగా నారదమహాముని వచ్చి నీవు మేలు చేసెదవని నీ యిష్టమేదియో చెప్పుమనగా నాశుకుండిట్లనెను. ఓమహాత్మా? మనుష్య లోకంబున మేలు గలిగించు విషయమును చెప్పుమనెను అందుకు నారద మునీంద్రుండు పూర్వము (సనత్కుమారుడు) తనకు చెప్పిన వాక్యములు కొన్ని చెప్పదివినుమని చెప్పందొడంగె. ఓ శుకమునీంద్రా! తపస్సు కంటెను సాత్విక గుణముకంటెను (జ్ఞానమే) సుఖము అట్టిజ్ఞానమే మోక్షమునిచ్చును. ఆత్మను ధ్యానించవలెను. మనోవికారములడంచవలెను అనగా ఓ నారదమునీంద్రా? మీరు చెప్పిన వాక్యామృతమువలన నా మనోవ్యాధి నశించి కృతార్థుడనైతిని అట్టి యోగసిద్ధిని పొంది మీదయచే అనుగ్రహము పొంది సకల సంకల్పమును దిగద్రొంగెదను. అని నమస్కరించి తండ్రివద్దకివెళ్లి నమస్కరించి తననిశ్చయ తలంపును జెప్ప. నాశుకుని విజ్ఞానమునకు ఆశ్చర్యపడి పరమానందమును బొంది యుండు తండ్రినిజూచి ప్రదక్షిణము తిరిగి వెళ్లుటకు ఉత్సాహముగలిగి

రయుండె. అట్టి శుకుని వ్యాసుడుచూచి ఓ పుత్రా? నీవు నానేత్రములకు సంతోషము కలిగించుచుంటివి. అయ్యో మోనెల్లవద్దు నిలువుము అనగా తండ్రియందు స్నేహముంచక సంశయము లేనివాడై నిర్మలబుద్ధితో వెళ్లె. సిద్ధులు యోగాభ్యాసముచేయుటకు దగిన కైలాసపర్వత శిఖరమునకువెళ్లి తూర్పుముఖముగా కూర్చుండి షుమయోగముచేసి పాదములు మొదలగు శరీరముయొక్క అవయవములను క్రమక్రమముగా ఆత్మధారణముజేసె. అంతట సూర్యుడుదయించగా కాళ్లు చేతులును విడిచిన తపస్సుచేత సూర్యుని ఆశ్రయించి విషయరహితమగు సర్వాత్మస్వరూపమగు పరబ్రహ్మమును స్మరించి శ్రేష్టమగు యోగక్రమమునుబొందె అక్కడికి నారదుండురాగా నీకృపవలన యోగసిద్ధినిపొంది మోక్షమునుజూచితి వెళ్లెదనని చెప్పి నిర్మలమగు యోగమహిమవల్ల గరుత్మంతునివలె ఆకాశమున కెగసిపోయె అట్లు పొయ్యెడి శుకునిజూచి సిద్ధసాధ్యులు మునులును జూచి ఆశ్చర్యమునొందిరి. యింత బాల్యదశలో. యీశుకున కిట్టి యోగసిద్ధి పొందెనుగదా యనిరి. యీసంగతి వ్యాసుండువిని శుకుని వెన్నంటిరాగా శుకుండు యోగబలముచే నదృశ్యుండై ఆయరణ్యమందు కనుపడెడి మృగ పక్షి పర్వతాదులంజూచి మీరునాతండ్రియగు వ్యాసమునీంద్రుడు నాపేరుపెట్టి పిలుచునప్పుడు ఓహోయని పలుకవలయును సుమీ. అనగా, అవి అట్లే పలుకుదమని చెప్పినవి అంతట శుకులవారు సత్వరజస్తమోగుణముల క్రమింసి ఉత్తర దిక్కునకువెళ్లుచుండగా నొకమహాపర్వతముయొక్క రెండుశృంగములు శుకునకు అడ్డపడినవి. శుకుండు యోగబలిమిని వెళ్లుచుండగా అతనిదేహము తగిలి తునకలై విరిగిపోయినవి. అది దేవతలుజూచి పుష్పవర్షము గురిపించిరి. అనేకవిధముల ఆశుకమహామునిని దేవతలుస్తుతించిరి. అట్టి సమయమునందు ఆకాశగంగలో స్నానము జేయుచుండు అప్సరస్త్రీలు దిసమొలలతో స్నానముజేయుచుండిరి. శుకునిజూచి సిగ్గుపడక నిర్వికారులై యుండి కొమారుని కొరకు వ్యాసమునీంద్రుండు తనయోగ

ఓ వ్యాసమునీంద్రా? మీ ఆశ్రమమునందు (వేదఘోషము) వినబడలేదని యడిగెను. అందుకు శిష్యులు యిక్కడ లేరని చెప్పగా నీకొమారుడును న్ను నీవారున్ను వేదము చదువగూడదా యనగా వారిద్దరు వేదములు చదువ నారంభించిరి. ఆఘోషము గొప్ప భయంకరమైదోచె అప్పుడు అధ్యయనము చేయు కాలముకాదని చాలించిరి. అప్పుడు కొట్టుచుండెడు గాలిని శుకుండుజూచి తండ్రితో యీగొప్పగాలి యెక్కడిదని అడుగగా వ్యాసుండు జెప్పందొడంగె. ఓ శుకా? యేడుగురు (అదితిదేవికి) పుట్టిన వారు సమాన ప్రపంచ వాయువు దేవులు వారిచేత వర్షము కురియును కురువ కుండుటయును గలుగును. వారు కానోకనాడు విష్ణుని శ్వాసము వేగముచే ఆయేడు వాయువులు అపరిమితమగు చెడుగాలిపుట్టును అట్టివేగమైనగాలి పర్వశమం దిప్పుడున్నది. యీగాలిలో చదివిన కీడువచ్చును. అని చెప్పుచుండగా గాలి శాంతించె గనుక వేదముచదువుమని వ్యాసుండు సోమవారమునందు గంగాస్నానమునకు వెళ్లె. అంతట శుకుండు వేదము చదువుచుండగా నారదమహాముని వచ్చి నీకు మేలు చేసెదనని నీ యిష్టమేదియో చెప్పుమనగా నాశుకుండిట్లనియె. ఓ మహాత్మా? మనుష్య లోకంబున మేలు గలిగించు విషయమును జెప్పుమనెను అందుకు నారద మునీంద్రుండు పూర్వము (సనత్కుమారుడు) తనకు చెప్పిన వాక్యములు కొన్ని చెప్పదలచితినని చెప్పందొడంగె. ఓ శుకమునీంద్రా! తపస్సు కంటెను సాత్విక గుణముకంటెను (జ్ఞానమే) సుఖము అట్టిజ్ఞానమే మోక్షమునిచ్చును. ఆత్మను ధ్యానించవలెను. మనోవికారములడంచవలెను అనగా ఓ నారదమునీంద్ర? మీరు చెప్పిన వాక్యామృతమువలన నా మనోవ్యథ నశించి కృతార్థుడనైతిని అట్టి యోగసిద్ధిని పొంది మీదయని అనుగ్రహము పొంది సకల సంకల్పమును దిగమ్రింగెదను. అని నమస్కరించి తండ్రివద్దకివెళ్లి నమస్కరించి తననిశ్చయ తలంపును జెప్పె. నాశుకుని విజ్ఞానమునకు ఆశ్చర్యపడి పరమానందమును బొంది యుండు తండ్రినిజూచి ప్రదక్షిణము తిరిగి వెళ్లుటకు ఉత్సాహముగలిగి

రియుండె. అట్టి శుకుని వ్యాసుడుచూచి ఓ పుత్రా? నీవు నానేత్రములకు సంతోషముకలిగించుచుంటివి. అయ్యో యెచటికి వెళ్లెదవు నిలువుము అనగా తండ్రియందు స్నేహముంచక సంశయము లేనివాడై నిర్మలబుద్ధితో వెళ్లె. సిద్ధులు యోగాభ్యాసముచేయుటకు దగిన కైలాసపర్వత శిఖరమునకువెళ్లి తూర్పుముఖముగా కూర్చుండి పరమయోగముచేసి పాదములు మొదలగు శరీరముయొక్క అవయవములను క్రమక్రమముగా ఆత్మధారణముజేసె. అంతట సూర్యుడుదయించగా కాళ్లు చేతులును విడిచిన తపస్సుచేత సూర్యుని అతిక్రమించి విషయరహితమగు సర్వాత్మస్వరూపమగు పరబ్రహ్మమును స్మరించి శ్రేష్టమగు యోగక్రమమును బొందె అక్కడికి నారదుండురాగా నీకృపవలన యోగసిద్ధిని పొంది మోక్షమునుజూచితి వెళ్లెదనని చెప్పి నిర్మలమగు యోగమహిమవల్ల గరుత్మంతునివలె ఆకాశమున కెగసిపోయె అట్లు పొయ్యెడి శుకునిజూచి సిద్ధసాధ్యులు మునులును జూచి ఆశ్చర్యమునొందిరి. యింత బాల్యదశలో యీశుకుడు కట్టి యోగసిద్ధి పొందెనుగదా యనిరి. యీసంగతి వ్యాసుండువిని శుకుని వెన్నంటిరాగా శుకుండు యోగబలముచే నదృశ్యుండై ఆయరణ్యమందు కనుపడెడి మృగ పక్షి పర్వతాదులంజూచి మీరునాతండ్రియగు వ్యాసమునీంద్రుండు నా పేరుపెట్టి పిలుచునప్పుడు ఓహోయని పలుకవలయును సుమీ. అనగా, అవి అట్లే పలుకుదమని చెప్పినవి అంతట శుకులవారు సత్వరజస్తమోగుణముల క్రమింగి ఉత్తర దిక్కునకువెళ్లుచుండగా నొకమహాపర్వతముయొక్క రెండుశృంగములు శుకునకు అడ్డపడినవి. శుకుండు యోగబలిమిని వెళ్లుచుండగా అతనిదేహము తగిలి తునకలై విరిగిపోయినవి. అది దేవతలుజూచి పుష్పవర్షము గురిపించిరి. అనేకవిధముల ఆశుకమహామునిని దేవతలుస్తుతించిరి. అట్టి సమయమునందు ఆకాశగంగలో స్నానము జేయుచుండు అప్సరస్త్రీలు దిసమొలలతో స్నానముజేయుచుండిరి. శుకునిజూచి సిగ్గుపడక నిర్వికారులై యుండి కొమారుని కొరకు వ్యాసమునీంద్రుండు తనయోగ

బలంబున కొమారుని వెదుకుచువచ్చె శుకుండు వాయుమార్గమునదాటి పోయె (సర్వాత్మస్వరూపుడాయె) ఆవ్యాసులవారినిచూచి ఆవస్త్రము లులేని అప్సరస్త్రీలు సిగ్గుచేనున్నారని వ్యాసుండు దివ్యదృష్టిచే కను గొని శుకుని ముక్తదశకు తన అభిమానదశకు సంతోషలజ్జగలవాడై యుండె. ఆపర్వతముమీాద నిలిచి ఓశుకుడాయని బిగ్గరఅరిచి పిలువగా ఓహోయని వృగప పర్వతములుబలికె అప్పుడు తనకుమారునిమహి మ తెలంపుచు చింతాక్రాంతుడై యుండె. అపుడు దేవతలు మునులు సిద్ధులు గంధర్వ పరమేశ్వరుండు వేదవ్యాసుని చింతపోగొట్టుటకై దగ్గరకు వచ్చి యీాలాగున సెలవిచ్చెనుగా నీవు తపస్సువలన నన్నుప్రసన్నపరచు కొని పంచభూత సమాన బలముగల పుత్రునికోరి పుత్రునిబడసి నాప్ర భావము వలనను నీతపోమహిమ వలనను (బ్రహ్మతేజోమయుడై) దేవతలకుసాధ్యముకాని పరమగతినిపొందె. అందుకు నీవుసంతోషించక దుఃఖించుట కారణమేమని యడిగి తిరుగా ఓవ్యాసమునీంద్రా? భూమి యు పర్వతసముద్రములు యెంతకాలమువరకు వుండునో అంతకాలము వరకు శుకునికీర్తియు నీకీర్తియు లోకమందు ప్రకాశించుచుండును. అని నిశ్చయించిచెప్పి నీవుపుత్రుని జూడకోరెదవేని శుకుని సమానదేహకాం తి నీసమీాప మందెప్పుడునుండును. అట్టిశుకుని దేహచ్ఛాయనుజూచు చుండుము. ఇట్లు నీకువరమిచ్చితినని అనుగ్రహించిఆవ్యాసమహామునిని మిక్కిలి సంతోషింపజేసి నేనువెళ్ళెదనని చెప్పి వ్యాసుని తననివాసంబు నకుంబంపి పరమశివుండు కైలాసంబునకు వెళ్ళెనని భీష్ములవారు ధర్మ రాజునకుం దెలిపిరి గాన యిట్టిశుకమహామునీంద్రుని వృత్తాంతము మహా శ్రేష్టమైనది. ఈయితిహాసము నిర్మలమనస్సుతో చదివినను వినినను ఆయుస్సు ఐశ్వర్యము కీర్తి పుణ్యగతి పొందెదరుగాత.

విదేహ కైవల్యస్థితి.

శివభక్తులకు శివసాలోక్యము, శివసామీాప్యము, శివసారూప్య ము, శివయోగులకు శివసాయుజ్యము, కలుగును. అట్లే విష్ణుభక్తులకు

విష్ణుసాలోక్య సామీప్య సారూప సాయుజ్యములు గలుగుచుండును.

సత్యసిద్ధికి, సన్న్యాసయోగసిద్ధికి, శుద్ధసత్వసిద్ధికి, బ్రహ్మచర్య సిద్ధికి, బ్రహ్మలోకము గల్గుచుండును. అర్చిరాదిమార్గమున ముక్తిజెందు వారికి గలుగునట్టి వైకుంఠకైలాసాది బ్రహ్మలోకములు పునరావృత్తి రహితములై పరమానందంబై యుండుటయే మోక్షమనంబడును. అవి యన్నియు గొంచము గొంచము భేదములుండుటంబట్టి శుద్ధముక్తియనంబడవు. బ్రహ్మలోకమునందు అట్లాముక్తులైనవారలు (బ్రహ్మణాసహముక్తి) బ్రహ్మతోగూడా మోక్షముగలుగుచున్నట్లు, అట్టిలోకాది పతియగు బ్రహ్మరూపమునకు విదేహకైవల్యము గలిగినప్పుడు నిర్వికల్ప సిద్ధిగలవారై ముక్తాత్ములందరును పరమాత్మ్యతాఖ్య ముక్తి భేదబంధ విముక్తులై శుద్ధాద్వైత కేవల సుఖమగ్నులై యుందురని (సిద్ధాంతము) గనుక భగవద్భక్తి పిపీలికామార్గంబైన సగుణోపాసన (సగుణప్రాప్తి) అనంతరము నిర్గుణోపాసనయందు (నిర్గుణప్రాప్తి) యగుచుండు నిట్లు క్రమముక్తి ఫలము వచ్చుచుండును. ఇది భక్తియోగిసరణి నిర్వికల్పక యోగసిద్ధులైన కేవల జ్ఞానులకు జీవన్ముక్తి విదేహకైవల్యమే మోక్షమగుచుండును. అజ్ఞానమే బంధము, తన్నివృత్తే మోక్షమనబడును. అయితే మోక్షము అభావరూపమగునోయని దలచరాదు. మోక్షముజ్ఞానవిషయతోపలక్షిత బ్రహ్మ స్వరూపంబగును (ఓంకార పాదశోజ్ఞాత్వా నకించిదపి చింతయేత్) ఓంకారావయవములు సృష్టిస్థితిసంహార తదభిమాన్యాది బోధకములు, ఓంకారమునకు సర్వవేద వాచకమయిన సగుణ బ్రహ్మ వాచార్థము నిర్గుణ బ్రహ్మము లక్ష్యార్థము గనుక ఓంకారమొక్కటే (సర్వవేదభూః) అని వేదముల పుట్టుక యనంబడును. (ఓంకారము) మంగళాంతార్థమయినదిగా నెన్నందగును.

శిష్యుని గుణస్థితి.

శ్లో॥ శ్రద్ధావాన్ లభతేజ్ఞానం తత్పరస్సం యతేంద్రియః ।
జ్ఞానలబ్ధ్వా పరాంశాంతి మచిరేణా ధిగచ్ఛతిః॥

అనగా, యథార్థశ్రద్ధ గురువాక్యమునందు నిశ్చలమగు విశ్వాసము గలిగియుండవలెను. జగదీశ్వరునియందు నిశ్చలమగు భక్తిగలిగి యీశ్వరుడే (పరాగతిః) అని దృఢముగా నిశ్చయముగలిగి యుండవలెను. ఇంద్రియములను జక్కగా స్వాధీనముచేసికొని యుండవలయును. ఇంద్రియ మనంబులు స్వాధీనముచేసికొని యీశ్వరునియందు సదా భక్తిగలవాడై గురుభక్తి గురువాక్యములయం దత్యంతాస్తిక్యము గలవాడయిన శిష్యునకు ఆత్మయందే మహాత్ములు తత్త్వదర్శులై జ్ఞానమును దృఢపరుచుచుందురు. అట్టిపుణ్యాత్ముండైన శిష్యునకు జిరకాలము మనన నిదిధ్యాసనములవలన నపరోక్షజ్ఞానము తనంటతానే నాత్మయందు బుట్టుచుండును. అట్టిపరమభక్తునకు ఆత్మస్వరూపము పూర్ణముగా హృదయమందు ప్రకాశించును. అప్పుడు (అహం బ్రహ్మాస్మి) యను యథార్థజ్ఞానము బుట్టి (బ్రహ్మవేత్తయై) (బ్రహ్మవిద్బ్రహ్మైవభవతి) అనునట్లు బ్రహ్మస్వరూపుడే యగుచుండును. అట్టి మహాపురుషుడు శరీరధారిగానుండినను ముక్తుడేయగును (జీవన్ముక్తుడనదగి యుండును) మాయను జయించిన వాడగును. అతడు గుణాతీతుడై వర్తించుచుండును. యిట్లు శ్రీకృష్ణుండు గీతాశాస్త్రమందు అర్జునునకు బోధించియున్నాడు.

(శీతారామాంజనేయమునందు.)

పంచచామరము.

మనంబె స్థూల సూక్ష్మము ల్ప్రమాతృమాన మేయముల్ ।
మనంబె కామ రాగ రోష మత్సరాది వృత్తులు ।
న్మనంబె సర్వ ధర్మము ల్మనంబె బంధమోక్షముల్ ।
మనంబె దృశ్యమంతయుం గ్రమంబుచే నెఱింగినన్ ॥

క॥ మాయా ప్రతిబింబంబును
మాయాధిష్టానపరము మాయయుగూడన్ ।
మాయావిష్టమైన యీశుడు
మాయికుడగు నతడు బ్రహ్మ మయుడై యుండున్ ॥

మత్తకోకిల. భానుతేజము నాశ్రయించి స్వభావకర్మము లందనీ ।
మానవు ల్విహరించుకై వడి మత్ప్రకాశము నంటెడీ ।
మానసేంద్రియముల్స్వకీయ సమస్తకార్యములందొగిన్ ।
మానకం జరియించు నెందభిమానపూర్వక వృత్తులన్ ॥

పంచచామరము.

అసంగుడైన బ్రహ్మమం దనాది మాయ లేనిదై ।
ముసుంగుగప్పి నట్లు నిండి మూలకారణాంశమై ।
పొసంగి విశ్వమందు జేరి భూతభాతికాదులై ।
మసంగిబుట్టి జచ్చుచుండు మారులేకనంతటన్ ॥

పంచచామరము.

చరాచరంబు లంటిమాయ చౌకళించి ప్రాణులన్ ।
ఝుకార్ఝురిన్ జనన మరణ జాడలంద జూపుచున్ ।
తరాతరంబు సాల్వడంగ తాక్కొసంగ దానెయై ।
పరాపరాత్మ నంటనివక బ్రాకుచుండు నంతటన్ ॥

పంచచామరము.

పురాకృతంబు నంటిమాయ పొసగజేయు వృత్తులన్ ।
నిరాపరాధులై మనంబు నిల్పుభక్తి యుక్తిచే ।
గుహాక్తినంటి బుద్ధినొక్కి కుహరమధ్య జేర్చగా ।
గరిష్ఠమైన ప్రత్యగాత్మ గ్రాలుచుండు నెప్పుడున్ ॥

పంచచామరము.

వరించి బ్రహ్మ తత్పదంబు వాలుగంటిచూపులో ।
భరించి త్వం పదార్థసాక్ష భావమైక్యసిద్ధిగా ।
స్మరించి ప్రత్యగాత్మనంటి స్వప్రకాశచిత్తుడై ।
చరించు బ్రహ్మవిద్వరుండు జైత్రుడై జగంబులన్ ॥

పంచచామరము.

సుసంగహృదయ మందిపొంద సూక్ష్మతేజ బ్రహ్మమే ।
ప్రసంగ మంద రాని జిచ్ఛ ప్రత్యగాత్మలోనిదై ।
రొసంగు సూర్య చంద్రవహ్ను లిచ్ఛమీరి నప్పుడా ।
యసంగునందు మాయమాయు నందిపొంది మించినన్॥

పంచచామరము.

చనువుమీర డెందమందు చందమామకాంతిలో ।
మనోవికారము ల్గ్రసించి మహిత తత్త్వ జ్ఞప్తిచే ।
ననర్ఘ ళాంశ స్థైర్యమూని నందిపొంది మించగా ।
సనాతన స్వమన్వితంబు స్వప్రకాశ సిద్ధగుణ॥

కందార్థము.

శ్రీగురువాక్యవిశేషము । చేగాకపరానుభూతి । జెందరుమను జుల్ । యోగములో గురియగుహ్రా । త్యాగమునను కోర్కెమీరి ♦ తమమణచుమయ్య ♦ నియతాత్ముడై ♦ భ్రమలణచుమయ్య ♦ బోమ ముడిపై జ్ఞప్తి । బూనిగుర్తించెదు । విమలనిర్గుణమూని । విజ్ఞాతుడై యుంచు । శమదమాదిక గుణకదంబము । శక్యపడగని నిత్యసుఖమున । క్రమముగా తేలాడివలగొని । కౌశలంబగు ధ్యానపరమున ♦ తమమణచు మయ్య ♦ నియతాత్ముడై ♦ భ్రమలణచుమయ్య॥

కంధార్థము.

సూటిగను విశ్వరూపము । నాటినమది నెట్టిగిచూట్క । నామా రుతముణ । మీటుచు కాటుకపత్కుల । మాటుననాశిఖరమెక్కి ♦ మమ తవిడద్రొక్కి ♦ దహరాకాశ ♦ క్రమమెట్టిగినిక్కి ♦ విమలవిలోకిపై । వివరించినిన్నుంచి । సమగురిదాటుట। సంకల్పశూన్యము॥ యమనియమ యోగాదివృత్తుల । యందుజేరక పూర్ణమునగురి । యమల మవ్యయ నిర్వికల్పక । మందిమదిలోనింపు ప్రభగని ♦ మమతవిడద్రొక్కి ♦ దహ రాకాశ ♦ క్రమమెట్టిగినిక్కి॥

ద్విపద.

శ్రీకరనికరమా - చిరజీవముక్తి॥ చేకొనఁగోరుచు - శివపాదభక్తి॥
ప్రాకటంబైయొప్పు - పరమగురూక్తి॥ పోకుండ నాటికి - సూక్ష్మానురక్తి॥
పూనినవెంటనే - పురికొనియుక్తి॥ మానకగురుభక్తి - మనగనుశక్తి॥
ధ్యానయోగముబూని - దర్శనమంది॥ స్వానుభవంబయిన - స్వర్గము
నొంది॥ సాధువృత్తినిఁబమ్మి - సంధానమూని॥ వేదవేద్యునటంచు - విను
వకపూని॥ తానగుగురునాజ్ఞ - తగిలిపట్టెదెప్పు॥ జ్ఞానోదయంబుచే- జ్ఞప్తి
కినిరవు॥ సచ్చిత్స్వరూపమ్ముగా - సాధించవలెను॥ ముచ్చికబుధులకు -
మానమేయగును॥ సత్యముబయలని - సన్మార్గమునులు॥ నిత్యనిర్గుణ
మూని - నిలతురుఘనులు॥ పుట్టుచావులులేని - పూర్ణమూహించి॥
గుట్టుచెదరనిపట్టు - గుప్పించిపొంచి॥ నియమాత్మలోబుద్ధి - నిలిపిపవిత్ర
తము॥ నయమాత్మబ్రహ్మమై - యందెమజపము॥ మనసు మారుపదృష్టి-
మహత్తత్వజ్ఞప్తి॥ సనువడబ్రహ్మమయి - ప్రబలుటేతృప్తి॥ గురుపాద
భక్తిచే - గుర్తించవలెను॥ స్థిరమార్గమనిదీని - చింతించవలెను॥ తెలియ
బోధించెద - తేటగురూక్తి॥ అలవిగాదనరాదు - అంజకభక్తి॥ పొందిన
మదిలోన - పూజ్యనియెంచి॥ దంధనలక్ష్యయు - తాఁకొనమించి॥ మును
కొనిపరమాత్మ - మూలముందలచి॥ కనిగుప్తనిలద్రొక్కి - కాయమున్మ
రచి॥ సత్యసంస్మరణులై - సంభృతియుపము॥ నిత్యనిర్గుణమెన్ని - నిజ
రూపజపము॥ సద్రూపమునచేర్చి - సమదృష్టినంటి॥ చిద్రూపగమ్యులై -
చిత్పరమంటి॥ భద్రమౌషడ్చక్ర - భావముల్ మరిగి॥ ముద్రలుమంత్ర
ముల్ - ముక్కునుబెరిగి॥ బోధించిధీసాక్షి - బొమముడిసాజ్ఞ॥ శోధిం
చిలోమించి - సుస్థిరప్రజ్ఞ॥ సహస్రారమునచేర్చి - సమదృష్టిబూని॥ సిహ
పరవాంచలు - నిరతియుమాని॥ పోరుచునాదంబు - పురికొల్పివినుచు॥
పనిబూనినిశ్శబ్ద - ప్రతిజ్ఞేయుడగుచు॥ బారెనుహంసను - బట్టిరేచించి॥
పూరించికుంభించి- పురికొనికుంచి॥ దక్కంగబూనదేటే- తన్మయజపము॥
నిక్కంబుగానాత్మ - నిదిధ్యాసతపము॥ హత్తించి మదిపూర్ణ - హంసై

క్యమూని॥ పొత్తునయెఱుకను - పోకార్చిపూని॥ తెలియుతెల్విమై తెల్వి తేటమాహంస॥ గలియుటసంయోగ-గమనైక్యమంన॥ నిర్మలనిజరూప-నిర్గుణమొదవు॥ సర్మిలిపరమాత్మ - మయిక్యమేయిరవు॥ ఏపుమీరిన తోడ- ఏకాంశమనయె॥ చూపునకందని చూపననదియె॥ పోహణాలన్నియు- పుఋబోసునచట॥ బాహిరిమించిన-లయమంమనచట॥ నిండినపరిపూర్ణ-నిర్నిద్రబూని॥పండినండితోడ-బయలగుదాని॥ యాదిమధ్యాంతంబు- సందరాదెపుడు॥ ఆదికనాదిమై- యనువొందదెపుడు॥ పొందినరిచ్ఛలో-పురడించు మంను॥ సంసరాదేరికి-నచలమైయుంను॥ పాలునీరును జేసి- పక్వమైనట్లు॥ మేలుకీసునురెంను- మెలగియున్నట్లు॥ పదునాలుగులోకముల్ - ప్రబలియుంరెటను॥ యెనరుగానుంనుట-యెరుగ రెవ్వరును॥ అజ్ఞానక్రతువుల-కనువొందకుంను॥ సుజ్ఞానబ్రహ్మంబు-సూక్ష్మమైయుంను॥ వాయునవశంబున వశమగాఎదియె॥ బాయనినిష్టలో బయలగునదియె॥ నేత్రోత్సనంబున-నెలకొనబోను॥ యూత్రలోనైన-యనువొందరాదు॥ దేహమున్మరచిన-దేహింకిపెషు॥ మోహమునంటక-మురియు టేమోక్షు॥పదిలమాసుజ్ఞా-పరతత్త్వమందు॥సదరికెతోజ్ఞప్తి-కూర్చిపెంపొంది॥ ధ్యానసమాధిలో- తన్మయుండగుచు॥ పూనియుండెడిజ్ఞప్తి - పొందికన్గనుచు॥ చూపులలోమించి- చూచుటమరచి॥ దాపైనయెఱుకను-తగిలితన్మరచి॥ నప్పుడెకైవల్య-మచలభావంబు॥ యెప్పునునస్తోక-ముజ్వలాంశంబు॥ ఏదేదినిజమని- యెరిగించునెఱుక॥ సాధనలోగాని-సమసిపోదెఱుక॥ నాశమనాదమై- యన్నిటనింను॥ జోతితోపరమాత్మ- జ్యోతిమైయుంను॥ నానావిధంబుల- నడయాడుచుంను॥ పూనిస్మరించుట- పూతమగుచుంను॥ జీవాంశపరమయిన - చిద్బ్రహ్మమగును॥ భావాన్వితంబైన- బయలదేయగును॥ సిజగింబులుమిధ్య - నిజమచలంబు॥ రావిల్లుపరమాత్మ-రక్షితవ్యంబు॥ బట్టబయలయినయా - బ్రహ్మంబు నెంచి॥ గుట్టు చెదరనిపట్టు - గుప్పించిమించి॥ పట్టుగాద్వాదశి - పలుకులునమ్మి॥ చిట్టాడిపూర్ణుడై - చింతలుబిమ్మి॥ యుత్తదీబయలనే యుపలంభమంది॥ పొత్తే

మిలేదనే - పొందికన్పొంది॥ యష్టాక్షరంబుల- ననువుగామరిగి॥ నిష్టలో షోడశీ-నిజమూను టరిగి॥ విదితయోగాతీత- వేదవేద్యంబు॥ సదయతలో మించ- సత్యాస్పదంబు॥ యవిరళబ్రహ్మంబు- యచలమాజ్ఞప్తి॥ ప్రవరు లకందును - ప్రావీణ్యముక్తి॥ యిదియెపోగోప్యంబు - నెరుగ రెవ్వరును॥ నీదివ్యబోధచే - నిర్గుణమగును॥ వింతలన్నియునున్న- విద్యోతనక్తి॥ పం తంబుగానెంచి - పాలించముక్తి॥ సందియమేలేను - సాధనయుక్తి॥ అం దిపొందెమరీతి- యనుభవముక్తి॥ మునుకొనిహర్షించి- మూలమున్గనుచు॥ పనిబూనిబ్రాసితి - పరిత్రాణమనుచు। వినికనియెరుగని- వెడగులకైన॥ కనివినియెరిగిన - గతిముఖ్యమైన॥ శివమొందజేసి- సంసీలులజేయు॥ భవ హారంబైనట్టి - భవ్యమున్జేయు॥ భావము మించెడి - బ్రహ్మగుహాక్తి॥ సేవజేయకగాని - చిక్కదుయుక్తి॥ ధ్యానించువారికి - దర్పణమిదియె॥ జ్ఞానయోగమువంట - గమకించునిదియె॥ ప్రాలుమాలనిబుద్ధి - పట్టిసా ధించి॥ గ్రాలుచుండెడియాత్మ- గతిపొందమించి॥ మరిగినతోడనే- మైమ రపుబుట్టు॥ యెరిగమరిగినతోడ - యేకమైవట్టు॥ సత్యములోనెంచి - సాధించనగును॥ నిత్యమహాముక్తికి - నెవిదేయగును॥ కల్పనయనిలోన- గమనించరాదు॥ స్వల్పముగానెంచ- సఖ్యంబుగాదు॥ హరిహరబ్రహ్మల- కలవిగాదిదియె॥ స్థిరమోక్షసిద్ధికి - శివమొసగునిదియె. పరిపూర్ణమని దీని - పాలించనగును॥ గురుతరంబుగనాత్మ - గుర్తించవలెను॥ గురుభ క్తులైముక్తి - గుర్తించపోరి॥ యురకించుటేసాక్షి - యున్మనిదారి॥ కా యమున్మరచియా - ఖంబ్రహ్మ దగిలి॥ నాయురారోగ్యులై - యచల మును పొంది॥ పరివశ్యులై భువిని - వర్ధిల్లవలెను॥ నిరతిశయానంద - నిజ తత్త్వమిలను॥ మీరివర్ధిల్లును - మిమునుసత్యంబు॥ సతతమును జదివిన - సందర్శనంబు॥ మతిసుఖమోక్షంబు - మననంబుగల్గు॥ నెందాకరవిచెం ద్ర - లెందాకనుదధి॥ నెందాకతారలు - నెందాకపృథివి॥ నెందాకనా కాశ - మెందాకనధులు॥ నందాకనీకృతి - యవనియందుండి॥ యను వొందజేయును - నాత్మానురక్తి॥ సౌష్టవగురుభక్తి - సత్యమార్గాత॥

అహం బ్రహ్మాస్మి మంత్రోయం జన్మ పాపం వినాశయేత్ । అహం బ్రహ్మాస్మి మంత్రోయం భేదబుద్ధిం వినాశయేత్ । అహంబ్రహ్మాస్మి మంత్రోయం కోటిదోషం వినాశయేత్ । అహం బ్రహ్మాస్మి మంత్రోయం జ్ఞానానంద ప్రయచ్ఛతి । సర్వమంత్ర సముత్యజ్యః । ఏత న్మంత్రంసమభ్యసేత్ । సద్యో మోక్షమవాప్నోతి నాస్తి సందేహమన్వపి॥

శ్లో॥ యదానందరూపప్రకాశస్వరూపం,నిరస్తప్రపంచంపరిచ్ఛేదశూన్యం। అహంబ్రహ్మవృత్త్యైకగమ్యం, తురీయంపరబ్రహ్మనిత్యంతదేవాహమస్మి॥

అనగా ఏతత్త్వము సుఖాత్మకజ్యోతియై తానైనదో ప్రపంచశీలీనమైనదో స్వాతిరిక్త స్వగతభేద రహితమో నేనే పరమాత్మయను మనోవృత్తి యొకటిచేతనే తెలియందగినదో అట్టి తురీయ మందు పర బ్రహ్మమే నేనైతినని భావము.

వి. అహమనుపదము లక్ష్యార్థము ఆత్మకేనని చెప్పంబడును. బ్రహ్మము అనుపదముకు తనకుతానే పరిపూర్ణముగానుండు పరమాత్మ లక్ష్యార్థము అట్లు సర్వత్రపరిపూర్ణమైయుండు (పరమాత్మయే) నా దేహ మందు జీవసాక్షిగానుండి అహమనితోచుచున్నది గాన (నేనే బ్రహ్మము బ్రహ్మము నేనే) యని అస్మి యనగా నైక్యమును జూపుచున్నదియని యెంచనగు నిది గాక వేదాంత పంచదశిలో (నిర్వికార బ్రహ్మమునకు) నొకదృష్టాంతముగల దెట్లన ఒకనాటకశాలయందు దీపము ప్రకాశము వల్ల (సభవారు నాటకులు) ఆటలు పాటలు (విచిత్రములు) కానంబడు చుండును. (అప్రకాశముమట్టుకు నిలిచి) సభవారు వెళ్లినతర్వాత సాక్షిగా ప్రకాశముమట్టుకు నుండునట్లు (ఆత్మ సాక్షిగా) జాగ్రత్స్వప్నములకు అహంకారాదులకు (ప్రకాశమానంబై) సాక్షిగానుండును కాబట్టి జీవునకు యేవికారంముబొందినను సాక్షియగును. పరమాత్మ నిర్వికారుడుగా సాక్షియై యుండునట్లు ఆత్మ దేహమున నిర్వికారము గానే యున్నట్లు గ్రహించనగును.

మత్తకోకిల. ఉత్తమాయులు పోరుజ్ఞానులు ఘోరికేచరియింతురా ।
యెత్తుమీదను భూతగుణములు యేకముగ గావింపుచుక ।
సత్తులో సదసత్తుగలియగ సాధనములకు చక్కనై ।
పొత్తుబసు బ్రహ్మంబులోపల పూర్ణమై నాయందునే॥

అష్టాక్షరి ఓం నమోనారాయణాయనియును ద్వాదశాక్షరి ఓం నమోభగవతే వాసుదేవాయయనియును సంస్కృతములో నుండెడి (అయం వ్యర్థం బాహ్యాకోపీన భవతి) అనగా (ద్వాదశి మంత్రము) తెనుగున (ఉత్తరీ బట్టబయలు యేమిలేదు) అనిబోధించి స్మరించు చుండమనెదరు. అట్లే పంచదశి సంస్కృతంబుననుండెడి (స్వప్న ప్రతీయమానాని రూపాణి యథాతథా) అనియును తెనుగున (కలదోచిన శరీరములేలాగో ఆలాగే) యని బోధించి స్మరించు చుండుమనెదరు. అట్లే షోడశాక్షరి సంస్కృతములో (మూలాభావ మిదం జ్ఞాత శరీరం కిమునాస్తిహి) అనగా తెనుగున (మూలములేని గుర్తెరిగే శరీరం యేమి లేదు) అని బోధించి స్మరించుచుండుమనెదరు. వారివారి యిష్టానుసారముగా శిష్యులకుపదేశము చేయుదురు. హంస బీజమంత్రము (ఓం హ్రీం శ్రీం హం సం) అను హంస పంచబీజములను షణ్ముఖముద్రచే ఓంకార ధ్వనివినుచు రేచకపూరక కుంభకములలో నీబీజములను ధ్యానించుట హంసబీజాక్షర యోగముగా దెల్పి ధ్యానించి పరవశులై విదేహముక్తి అనగా పరిపూర్ణానందమును బొందుడని వివిధోపాయంబులచే స్మరింపం జేయుచుందురు. యిందుకు ముఖ్యము మనస్సు బ్రహ్మనందము జెందుటే ముక్తిగా గ్రహించనగును.

౧. ఓం మిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ ౨. సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ ।
౩. ప్రపంచస్వరూపం బ్రహ్మ ౪ సత్యజ్ఞానమనంతం బ్రహ్మ ।
౫. ఏకమేవాద్వితీయంబ్రహ్మ ౬. ఏకమేవాతత్పరం బ్రహ్మ ।
౭. స్వయంప్రకాశంబ్రహ్మ ౮. అఖండానందాద్వయం బ్రహ్మ ।
౯. ఏకోనారాయణః ౧౦. దేవ ఏకోనారాయణః ।

౧౧. ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ ౧౨. అహంబ్రహ్మాస్మి ।
౧౩. అయమాత్మా బ్రహ్మ ౧౪. తత్త్వమసి॥

యిట్లుఅనేక ప్రమాణములచే నిరూపించెడి పరబ్రహ్మస్వరూప ధ్యానమును సద్గురూపదేశంబున నెరింగి సుజ్ఞానతత్త్వ పూర్ణోదయ మంది మనస్సును బ్రహ్మమునందు లయింపు జేసుకొనుటయే బ్రహ్మానందము మోక్షము విదేహముక్తియని గ్రహించందగు.

చ॥ అగునపరోక్ష మాత్మగతి నంతమెఱింగి గణించువానికిన్ ।
దిగులెడబాసి ఘనతేజము దెల్విచేగన్న భక్తసాక్షాత్కారం ।
బొగిగనుతన్నుదానెఱిగి మదియుప్పిన దుఃఖనివృత్తియంతదా ।
మిగులగ సందియంబుడిగి మేలుగనుంగొని యుంటమోక్షమా॥

కందార్థములు.

ఆధారకమలవాసుని । మేధాత్ముని విఘ్నపతిని । మెరుసువ తోడన్ । సాధించితత్పరంబగు । బోధామృతపానమంద ♦ పూజింతు నిపుడు ♦ నిర్దోషుండై ♦ రాజిల్లునెపుడూ ♦ రాజమార్గమూని । రహి నీరకుంభించి । తేజరిల్లగోరి । తెరబయలుజేసుక । భ్రాజితంబగుబ్రహ్మ కళలను । పరివృతంబై ముట్టగోరెను । తేజమునుగమకించిమన్మయ । తెట్టతెరవగునిట్టనిలువున ♦ పూజింతునిపుడు ♦ నిర్దోషుడై ♦ రాజిల్లు నెపుడు॥

శివజీవైక్య రహస్యము । భవహరమై వెలయుచుండు । భద్రద మగుచున్ । పవనముతోడ్పడిబుద్ధిని । శివపరమగుబయలజేర్చి ♦ సేవించుచుందు ♦ హృద్వీధిలో భావించుచుందు॥ జీవరత్నంబైన । చిన్మయ మూర్తిని । శైవరత్నమునందు । జేర్చిసంభావించు । దోవలోగురిరేచ కంబును । దొడరిపూరకమూనితత్త్వము । భావపరమగు । కుంభకంబున । పట్టువిడకను తన్మయుండై ♦ సేవించుచుందు ♦ హృద్వీధిలో ♦ భావించుచుందు॥

నరజన్మమెత్తినందుకు। గురుశిక్షనుపొందవలెను। కుంభినిలోనన్। గురి గుర్తులేని వారిల। నరయఁగలేరెందు పరము ♦ నమ్మునామాట ♦ ఇంగితమెరిగి ♦ పొమ్మయీబాట ♦ రమ్మురమ్మనినేను । రాకపోకలు మాన్ప। పొమ్మనీకిచ్చెద। శుద్ధోహమ్మబ్బును। జిమ్ముగుణములు నెంచక నుమరి। చనకియాత్మను జేరనేర్పెద। నెమ్మిలోననిదర్శనుండై । నిరుపమానంద మయమందెదు ♦ నమ్మునామాట ♦ ఇంగితమెరిగి ♦ పొమ్మ యీభాట॥

ఏవిద్యలెన్ని నేర్చిన। నీవేదాంతాంతమూల। మెఱుఁగకయున్నన్। కైవల్యమందనేరవు। జీవునకిదెచిత్పరంబు ♦ జెందగనగురా ♦ నిత్యానంద ♦ మందునువినరా ♦ సందేహములనెల్ల సాధించి శోధించి। పొందుపడగతత్త్వ। స్ఫూరితహృదయుఁడై । యందు నిందును జూడకనుమరి। యవగతుండై యుంచునెమ్మది। నందిచూట్కని చూపుచెదరక । నంచితంబగు తన్మయంబును ♦ జెందగనగురా ♦ నిత్యానంద ♦ మందును వినరా॥

యోగాభ్యాససమాధిని । బాగుగజపముద్రలంది । భద్రాసనుఁడై । వేగమెగురువరమంత్రము । సాగించుటమననుకుదిరి ♦ సమకొనునయ్యా ♦ శిక్షితబుద్ధి ♦ తమమణచునయ్యా ♦ నిమిషమాత్రమిూవు । నిర్గుణజ్ఞప్తిలో। మమకారమునుద్రుంచి। మైమఱచినంతట। నమలమవ్యయమప్రమేయమ। నాది బ్రహ్మానందతాండవ। విమలగోచరకరముగామది। వెలయుచుండెడి బ్రహ్మభావము ♦ సమకొనునయ్యా ♦ శిక్షితబుద్ధి ♦ తమమణచునయ్యా॥

దేవుడువేరేగలఁడను। భావముమదినుంచకీవు। ప్రజ్ఞానిధివై। దేవునిగనకుండినయా। జీవునికిన్ జడమువిడదుచెవియొగ్గివినరా ♦ చిత్పరమందే। రవములోవినరా ♦ భవబంధములనెల్ల। భంగముగావించి। గవిసినిశ్శబ్ధుఁడై। కళలంటిగణుతించు। వ్యవహితుండై నాదుబిందువు వర్ణమనికళలంటిదాటగ। శివసోహం హంసధ్యానము। శ్రీకరంబగు ప్రణవరవళిని ♦ చెవియొగ్గివినరా ♦ చిత్పరమందె ♦ రవములోవినరా॥

లోపల వెలుపల వెలిగెడు । రూపము నీవనుచు నెఱిఁగి । రూఢిగ నునియూ । దాపున మాయను ద్రొక్కెడు । చూపున పరిపూర్ణమంది ♦ జూచేదేమన్న ♦ లోచూట్కలో ♦ తోచేదేమన్నా ♦ యోచనకందని యూహానుమదిఁ జేర్చి । తోఁచితోఁచనియట్టి । తుర్యాతీతమునందు । నీచ మతులీ నిజమెఱుంగక । నిచ్చ మెచ్చుచు వదరుచుందురు । వాచకాదుల వల్లగానిది । వాదులకువర్ణింపరానిది ♦ జూచేదేమన్న ♦ లోచూట్కలో ♦ తోచేదేమన్న॥

సర్వము నీవగుజ్ఞప్తిలో । సర్వమునిరసించిపిదప । సర్వజ్ఞుఁడవై సర్వమునీలోమఱచిన । నిర్వాణమె బ్రహ్మపదవి ♦ నెఱయుమోరన్నా ♦ అంకించినీలో ♦ గురిదాటుమన్నా ♦ కరమొప్పసహస్రార । కమలకందళి తన । చ్చరితుడైనబ్రహ్మ । సౌహ్సాద్యమునుగోరి । యురముననుగురినిలిపి తన్మయ । మూహాలోనేతలపునిలిపిన । పరమనిర్గుణనిర్వికల్పము । ప్రాకటంబగు బట్టబయలగు ♦ నెఱయుమోరన్నా । అంకించినీలో । గురి దాటుమన్నా॥

కలలోన గనినసంపద । మెలఁకువలోఁ గాంచునటర । నేదిని లోనఁ । గలభోగభాగ్యగణములు । జలబుద్బుదములై చెలంగు ♦ వాలిబోండకురా ♦ నిర్గుణమంద ♦ పాలుమాలకురా ♦ వీలుగత్రిపుటిని । వీక్షించి । దాటిన । వాలాయముగబ్రహ్మ । వశవర్తుఁడై దోచు । కీలు దెలసియుగోలుపోకను । కిట్టిముట్టుచుబ్రహ్మపదవిని । ఫాలతలమున ఘాంతుపడగను । ప్రవరుడై పరబయలుజేరెదు ♦ వాలిబోండకురా ♦ నిర్గుణ మంద ♦ పాలుమాలకురా॥

కనుమూసి దెరచిజూచిన । కనిగానదు యచలమెపుడు । గలరూపంబై । వినుచుండియువినకుండును । పనుపడపరతత్త్వమదియె । బ్రాక్షయుందుమురా ♦ చిచ్ఛక్తినంటి ♦ సోకియుండుమురా । యేకమౌతేజము నిరుగొత్తనివ్వక । చేకొనుమూమింట । చిత్రదీపముమాట్కి । నాకమగు పతఘటములోపల । నట్టుబడమది గిట్టిబయలగు । దాకు జనమున తల్ప

రుండై తానేతావగు నిత్యనిలయము ♦ బ్రాకీయందుమురా ♦ చిచ్ఛక్తి నంటి ♦ సోకియుండుమురా॥

పవనంబాదిగగలయా । నవరణపంచకమునెఱిగి । సాగించినయా యుపు దెలియుటమార్గము । నవరంధ్రములందుశ్వాస ♦ నవలీలగట్టు ♦ కుంభకమూని ♦ గవిజేరముట్టు । రవిచంద్రమార్గముల్ । రాకపోకలనెన్ని యవలీలరేచించి । యావలపూరించు । భవహారంబగు కుంభకంబున । బ్రహ్మరంధ్రము జేర్చిలక్ష్యము । నవినయంబుగ పాంచభౌతిక । సమ హితంబగు బట్టబయలున । నవలీలగట్టు ♦ కుంభకమూని ♦ గవి జేరముట్టు॥

చదివినచిక్క గుహ్యార్థము । ముదమున వదరంగనేల । ముచ్చిలి యుక్తుల్ పదపడినీలోవెలసెను । సదయుని సేవించుక్రియ ♦ సమకొను నయ్యా । శివసోహం హం ♦ సమదేనయ్యా ♦ అమలమైనిత్యమై । యాద్యంతశూన్యమై । శమదమాదిగుణ । సాంతిబొందినచోటు । ప్ర ముదితంబగు బట్టబయలది । ప్రకటితైశ్వర్యమచలము । స ముగా నా జ్యోతిలోనగు । శాశ్వతముమది నెన్నుచుండిన ♦ సమకొనునయ్యా ♦ శివసోహం హం ♦ సమదేనయ్యా॥

అనయములోననెయుక్తిగ । గనుగవగీలించిలెస్స । గనవలెబ్రహ్మం । బనుభవ గమ్యుడవీవై । మనుచుండుము యంతరాత్మ ♦ మన్మయమూని ♦ నిర్విషయమహా ♦ తన్మయమూని । సన్మార్గవృత్తిలో । సారూప్యమగుసురి । యున్మనిలోజూచి । యున్మత్తుడై యుండు । చిన్మయా కృతిలోన బ్రహ్మము । చెలగిమించెడు చిత్పరంబున । జన్మదుఃఖ నివార ణంబగు । జైత్రుడై తులకించిలోనొను ♦ మన్మయమూని ♦ నిర్విషయ మహా । తన్మయమూని॥

రాగద్వేషకదంబము । వేగమెబొలియించిమించి । వెలయుము మది సం । యోగప్రాభవము క్తిని । భోగములందిచ్చమాను ♦ పుట్టుట ల్సున్నా ♦ యంతకుమున్నే ♦ గిట్టుటల్సున్నా ♦ దిట్టరివై నీవు । దీక్షత

ప్రపంచములో । పట్టువిడకనాన్న । ప్రత్యక్షమెన్నము । పుట్టుగిట్టువు లేనిదిదె [illegible] । పూర్ణతత్త్వ నిరామయంబగు । గుణములెమలక బట్టబయిటను । [illegible] సేవింపబోడరిన ♦ పుట్టుటెఱ్ఱున్నా । యంతకుమున్నె । [illegible] పుట్టుటెఱ్ఱున్నా॥

[illegible] గోత్రానుబయలు [illegible] గోచరాము । తత్త్వజ్ఞ [illegible] నిర్మలచిత్ । ఘనమాగుపచ్చిస్వరూప ♦ గమనమ [illegible] ♦ [illegible] ♦ మమతలమదేరా । గమకించిహృద్వీధి । గద్దియ [illegible] । [illegible] । [illegible] చిమిడుము । క్రమమునప్ప [illegible] । [illegible] । కట్టుముట్టుమ [illegible] కుముదబాంధవుకాంతి [illegible] భాస్కర చిత్ప్రగింబగు ♦ గమనమదేరా ♦ చిదానంద ♦ మనులమదేరా॥

[illegible] వేశ్వరరూపంబులు । భావములోపలిపెఱు [illegible] । పరిచర్యుడవై । సేవించు [illegible] ♦ గానించు [illegible] బయలు ♦ గనిమెలఁగు మయ్యా ♦ సంతోషసం ♦ తసగిలుగు యా్యా ♦ కినుపాపలెక్కించి । కాంతిలోగమకంచి । మనమందుమిాఱు । మాయ్కాని యెఱుకను । సనాతనమగుబ్రహ్మకళలటు । సమరసంబున దాటియవ్వలి । వనితయగు నాముక్తికాంతను । వలచియు పరతిఁజేసినాక్క ♦ గనిమెలఁగుమయ్యా ♦ సంతోషసం ♦ తనగిలుగునయ్యా॥

నూటైన నిజస్వరు పము । పాటించి నిరూఢుడగుచు । భావము నందే । సాటించుచుండు చెప్పను । తేటగుపరబయలుజేరి ♦ తెంపుగ నుండూ ♦ నిత్యానంద ♦ మింపొందుచుండూ ♦ బంపుమాయెఱుకను । పరిపూర్ణమంచున । నింపగుమందును । నీరేనుజగములు । యింపుసొం పుల కియ్యకొనకను । యిష్టసిద్ధిని పొందసక్కుచు । బెంపుదెందగ పరిథ విల్లుము । ప్రీతితో పరబయలు దాకెదు ♦ తెంపుగనుండూ ♦ నిత్యా నంద ♦ మింపొందుచుండు॥

మొదటనుదోచిన దెఱుకే । తుదజూడగలేని దెఱుకే । తూలనిద

యు కే। పదపడిపూర్ణస ధిని యిదియదియాభావమనుర ॥ నెంచిన దెటు కే ॥ మోహాటవి ॥ దృంచిన దెటు కే । సంచితాదికర్మ । సంగతిములనెల్ల । సంచితముగ జూపి। యాడించుచుండును। కొంచమైన చాలువిడకను। కు దుళ్ళుచుండెడికల్పితంబుల । నెంచకను బయలంటిసర్వము । నెఱయమర చిన నిత్యసుఖమని । యెంచిన దెటు కే ॥ మోహాటవి ॥ దృంచిన దెటు కే॥

ఎటుకయె । మూడుజగంబులు । యెటుకయె మరినాదబిందు । వెటుకయెకళలు । యెటుకయె జూడగబ్రహ్మము । నెఱిగిన పరిపూర్ణ మందు ॥ యెఱిగెదేమన్నా ॥ కుంభకమూని ॥ మరిగితెసున్నా ॥ తఱిగొనిజ్ఞప్తిలో । తమమువ్యక్తముజేసి । గుఱిదాటి వినువీధి । గుర్తించి మించిన । స్థిరముగా నిస్మరించియుండెను । చిద్ఘనంబగు పూర్ణమందున నిరుపమంబగు నిర్వికారము । నిత్యసత్య నిరీక్షణంబున ॥ యెఱిగెదేమ న్నా ॥ కుంభకమూని ॥ మరిగితేసున్నా॥

కంటికిమింటికిమధ్యను । జంటించియు చూపునిలిపి । జయ లు డవై । యంటుము తన్మయ బ్రహ్మము । వంటరిగా బయలుజేరు ॥ వరుస గన్గొంరా ॥ నిత్యానంద ॥ పరిపూర్ణమదిరా ॥ కరవాలమును బూని । ఖండించి యెటుకను పరిపూర్తిజెందుట । ప్రత్యక్షబ్రహ్మము । కొలుచుచుండెడి మనముందుప । కోటిభాస్కర తేజమగుగు । చెలు ముచుండగ మన్మయాకృతి । చిదఖండానందపరమగు ॥ వరుస గన్గొ నరా ॥ నిత్యానంద ॥ పరిపూర్ణమదిరా॥

బాయకు శివజీవైక్యము । మాయలటను బ్రహ్మపుర । మధుద మనాదుల్ । జేయును మారముజ్ఞప్తిని । మాయలు నియండెబుట్టి ॥ మతిపించునయ్యా ॥ చిచ్ఛక్తివంటి ॥ గురిగాంచుమయ్యా ॥ యురమున గురినిల్పు । యుపమునెమ్మనిలిప । పరమపంచాక్షరి । సతియుంచు మ న్ననుము । దురిత జాలమునెల్ల దృంచును । దురంతరమగు పదవినిచ్చును । వరుసనీవై యుండకోరెడి। పదక మేరికి దక్కరానిది॥ మతిపించునయ్యా॥ చిచ్ఛక్తివంటి ॥ గురిగాంచుమయ్యా॥

షట్చక్రములెల్ల దాఁచెను। షట్చక్రపు పీఠమీఁటి। స్వరసన్నుతుండై షడ్భావములందిపాడగ। షడ్భిన్నములణఁగునటు ♦ సందేటుఁగుమన్న ♦ పొందికమీర ♦ నందుకోరన్నా ♦ సందేహములనెల్ల। సంయోగమున రోసి। బిందుబీజమునందు। బిసివోకయుంచుము। యెందుజూచిన బ్రహ్మమయమని। యెన్నుచుంచుమఖండతేజము। పొందిపొందక దోచుచుండును। పూరకములో కుంభకంబున ♦ సందేటుఁగుమన్నా ♦ పొందికమీర ♦ నందుకోరన్నా॥

ముడివడనారింటికిపై। నడరెనుచక్రంబు జేరి। నాదామృతముఁ। దడియకచవిగొనియాచి। జ్జడముఁ విడనాడిగోరు ♦ జన్మమేసున్నా ♦ తన్మయమందు ♦ మన్మయుడన్నా ♦ జన్మరహితమగు। చిన్మయజ్యోతిని యున్మనివోజూచి। యున్మత్తుడై యుండు। మన్మయంబగుమానివినుతుని। మాంకెప్పను మఱిగియుండుట। జన్మదుఃఖనివారణంబది। జగములెల్లను ఖేరివేయుము ♦ జన్మమేసున్నా ♦ తన్మయమందు ♦ మన్మయుడన్నా॥

ప్రజ్ఞానమనెసుజ్ఞప్తిని। సుజ్ఞానతపంబుబూని। సూక్ష్మములోనె। యజ్ఞానమడచివిండఁన। విజ్ఞానసమాధియదియె ♦ జితమతివగురా ♦ చిత్పరమందే ♦ గతిబ్రహ్మమగురా ♦ మితిమీరుయెఱుకను। మించనివ్వకనీవు। మతిలో ప్రాప్తిగ। మహాతత్త్వమందుము। యుతముగా నాయునికినీవగు। యుక్తిలస్పృగి యూనిపిమ్మట। పతితపావనబ్రహ్మబయలున। ప్రతిహతుండై ప్రబలుచుండెను ♦ జితమతివగురా ♦ చిత్పరమందే ♦ గతిబ్రహ్మమగురా॥

బ్రహ్మైక్యావాహంబనుచును। బ్రహ్మంబే ననుచు భేద। భావవిగతమౌ। బ్రహ్మధ్యానము జేయగ। బ్రహ్మాండము మిథ్యయగును ♦ పాటించిగనరా ♦ నిర్గుణమంది ♦ సాటించవలెరా ♦ బూటకములకొగ్గి। బూనివగన లేవు। సూటిదప్పనిచూట్కి। సూక్ష్మములోనుంచు। నాటినిష్ఠదినటనతుండుచు। నానుకాదనిమిన్నతుండెను। కోటిభాస్కర కళల

పొందిన । గుట్టునీవై వెలుగుతత్త్వము ♦ పాటించిగనరా ♦ నిర్గుణ మొంది ♦ పాటించవలెరా॥

చింతలులేకనుబయలున। సుంతైననుచూట్కనిలిపి। మాత్మాత్ము డవై । కొంతతడవెంచిజూచిన । వింతలుచేకొందుబయలే ♦ విలశితాకాశం ♦ అహామస్మీతి । నిలయప్రకాశం ♦ పలుమారుజ్ఞప్తిలో । ప్రత్యక్షమందెను । తలపుమన్మయమూని । దనరారజేయుము । విలయమగు నజ్ఞానబంధుర । వీడుకలయికపూర్ణతత్త్వము । నెల వెలుంగున నివ్వటిల్లెను । నిర్మలంబగు బట్టబయలే ♦ విలశితాకాశం ♦ అహామస్మీతి ♦ నిలయప్రకాశం॥

అయమాత్మాబ్రహ్మంబను । నియమములో చూపునంటి । నిర్గుణివైనన్ । భయమొందదు గురురాయుని । దయకును పాత్రుండవీవు ♦ తత్తిగొనుమయ్యా ♦ నిర్గుణమూని ♦ గురిగనుమయ్యా ♦ సరిలేకవెలుగొందు । సమదృష్టిబూనుక విరమించకనుజ్ఞప్తి । వెన్నంటిజూడుము । తరముగానిది తత్త్వగోప్యము । తన్మయంబగు బ్రహ్మభావము । పరిణమించెను బయలులోపల । ప్రబోధితమగు నిర్గుణత్త్వము ♦ తత్తిగొనుమయ్యా ♦ నిర్గుణమూని ♦ గురిగనుమయ్యా॥

• అయమాత్మ బ్రహ్మమైనది । నయముగమదినిలిపిలోన । ననువై యుండన్ । భయమెల్ల దీరునున్మని । దయగల గురుశక్తిగూడి ♦ దాకుచుండుమురా ♦ హృత్పద్మము ♦ సోకియుండుమురా ♦ రాకపోకలులేక। రంజిల్లుపరమాత్మ । నేకీభావుండవై । యింపొందుచుండుము। నీకునీవై నిత్యసుఖమున । నిస్తరంగాంబోధివై వడి । సోకిమించెను బయలువంటుము । సారదిబ్రహ్మానందపూర్ణము ♦ దాకుచుండుమురా ♦ హృత్పద్మము ♦ సోకియుండుమురా॥

లోపల వెలుపలబయలై । యేపదలను లేక వెలుగు । నచలంబదియై । జూపించిచెప్పరానిది । తాపసగుణ నిత్యసుఖంబు ♦ తలపోయుమయ్యా ♦ హృద్యమునంటి ♦ కలకొలగుమయ్యా ♦ యిలజవస్తుబాధల।

జననముగలపరబయలుదాకిన♦ మాయలేదన్నా ♦ గుణములడించి♦ పోయె గదన్నా॥

తనరూపుచోచనప్పుడు । తనకన్యంబై నజగము । తరుచుగదో చుగా । తనరూపుజూచినంతట । తనలోసంరావమణగె ♦ తావే బ్రహ్మమురా ♦ నిర్గుణివై తే ♦ నీవేనిత్యమురా ♦ జీవభావమందు । చిన్మయజ్యోతిని । సేవించి మించిన । చిన్మాత్రమైదోచు । కేవలంబగు చిత్తశూన్యము । కీలుకొనమది ముట్టినంతట । పావక జ్వాలాంశ కళలటు । ప్రబలి మహదాకాశ మమరెడి ♦ తావే బ్రహ్మమురా ♦ నిర్గుణివై తే ♦ నీవేనిత్యమురా॥

అంతర్లక్ష్యవిధంబున । సంతతమును మనసునిలిపి । సాధించినచో । వింతలడంగును మానస । మింతింతని జెప్పరాదు ♦ యెంచిచూచుమురా ♦ సమదృష్టిలో ♦ పొంచి గూచుమురా ♦ అంచితముగనీలో । సంకించి పరజ్ఞప్తి । పొంచినిన్నని నీవె । పొంగారుచుండిన। సంచితంబులులేని బయలది । స్వాత్మతన్మయ కలయికంబున । కొంచమైనను కుస్తరింపక । కుంభకములో మనన మమరగ ♦ నెంచిచూచుమురా ♦ సమదృష్టిలో ♦ పొంచిగూచుమురా॥

సూటియగు దారిదెలియక । సాటింపను దరముగాదు । సత్యముమదిలో । చోటెరిగి నిలిపినంతట । కోటీశ్వర తేజమదియె ♦ కూటమంచనరా♦ నిర్గుణమూని ♦ వాటమంచనరా ♦ నాటినచోటెఱిగి। యూనుకాదనకీవు । కోటికిపడిగెత్తి । కుంభించి యుంచుము । ఘాటిగను పరబయలుచేరెడి । ధైర్యమును విడనాడ కెప్పుడు । వాటమగు నామగ్నచిత్తము । వాఙ్మానస గోచరంబదె ♦ కూటమంచనరా ♦ నిర్గుణమూని ♦ వాటమంచనరా॥

అచలంబనగా బ్రహ్మము । యచలంబున మనసులేదు। యమలం బదియే । సుచరిత్రం బగుయుక్తిని । ప్రచురించెను యంతరాత్మ ♦ ఖాటగన్గొనరా ♦ నిర్భయలమ్మై ♦ చోటబ్రహ్మమురా ♦ బూటకము

లకీవు । బూరయకుమెప్పను । పాటించి నిన్నుంచి । పరతత్త్వమందుము । కోటిసూర్యులు కోటిచంద్రులు । కూడి వెలిగెను చిన్మయంబది । మీాటి యాపోజ్యోతినంటుక । మిన్నకుండెను నిన్ను దెలసె ♦ ఖాటగన్గొనరా ♦ నిర్భయలయ్యె ♦ చోటే బ్రహ్మమురా॥

నిద్రను భద్రమ తిగ్గన । తిద్రూపము పరిణమించు । తాలిమి తోనా । చిద్రూపము తలపోయగ మద్రూపము నిర్గుణంబు ♦ మానిని తగుణము ♦ చిన్మయమంద ♦ బూని తెలిపెను ♦ నేనునీవనకను । నిర్గుణజ్ఞప్తిని । బూని నిన్ననినీలో । పొంగారు చుండుము । తానునేనను తమము రోయుచు । తత్త్వదర్శన మందిపొందుట । మానసాని మహాధ సంబది । మానజప జీవేశ్వరైక్యము ♦ మానిత గుణము ♦ చిన్మయ మంద బూని తేపరము॥

ఉన్న నిరామయుత త్త్వము । తిన్న నిహ్లాదయాంతరంగ । వెలివికి పైగా । విన్నదిప్రణవముజ్ఞప్తిని । గన్నది పరిపూర్ణమనెను ♦ ఘన తేజమయ్యా ♦ నిశ్శబ్దము ♦ గని మెలగు మయ్యా ♦ కనిగాంచి చోటు । గాంచిన తోడ్తోడ । విని కనుటలునున్న । విన్నంది మించిన । మనముమన మున గలియనొక్కడు । మార్గమందే మనకనిజగురు । మననమాంచుట చిత్ప్రకాశము । మహితమగు నాస్వప్రకాశము ♦ ఘన తేజమయ్యా ♦ నిశ్శబ్దము ♦ గని మెలగుమయ్యా॥

ఇది మోక్ష మార్గసాధన । విదితంబుగ జెప్పినాడ । వీనులచవిగా । జదివిన వ్రాశిన విన్నను । ముదమొప్పను మనమందు ♦ ముక్తి జూపించుౘ ♦ సద్గురుపూజ ♦ భక్తిమెప్పించుౘ ♦ యుక్తిగ మదిలోని । యూహానురెట్టించె శక్తినిబుట్టించి సంతుష్టినొందించు । వ్యక్తముమరిగ యుక్తులెల్లను । తత్పరంబగురక్తిలోగురి । ముక్తి తెలివనియూని జెప్పను । మోక్షమార్గ దురధిగ మంబగు ♦ ముక్తిజూపించుౘ ♦ సద్గురు పూజ ♦ భక్తిమెప్పించుౘ॥

కాశియందు శ్రీశంకరాచార్యులవారికిని శివునికినిజరిగిన సంవాదము.

శ్లో॥ కదాచి చ్ఛంకరాచార్యః కాశీం ప్రతి పురీం యయౌ
చండాల రూపిణం దృష్ట్వా గచ్ఛగచ్ఛేతి చాబ్రవీత్॥

తాత్పర్యము॥ పరమ కరుణానిధియు భగవంతుండును అయిన

పరమ శివుడు చండాల వేషధారియై ఒకానొకప్పుడు కాశీపట్టణము వీధి యందు పోవుచుండెను. శంకరాచార్యుల సమీపమునకు రాగా, శంకరాచార్యులవారు ఆచండాల వేషధారియగు పరమశివునింజూచి ఓరీ చండాలుడా దూరముగా అవల తొలగిపొమ్మని చెప్పగా వారితో ఆభగవంతుండు ఇట్లనియె.

శ్లో॥ అన్నమయా దన్నమయ మథవాచైతన్యమేవ చైతన్యాత్ ।
యతివర దూరీక ర్తుం వాంఛసి కిం బ్రూహి గచ్ఛగచ్ఛేతి॥

తా॥ ఓయి సన్యాసీ! [శ్రుతి॥ సవా - ఏష - పురుషోన్న - రసమయ - ఇతి॥] అనెడు శ్రుతివాక్యరీతిగా ఈభూలోకమున అన్ని శరీరములున్ను అన్నవికారములని చెప్పబడుచున్నవి. నీ శరీరమెట్లు అన్నవికారమైనదో, అట్లు నాశరీరమున్ను అన్నవికారమైనది, కాబట్టి మన ఇద్దరి శరీరములున్ను ఒకటే విధమైనది. ఇట్లుండగా నీదేహముమాత్రము శుచియైనది, నా దేహము అశుచియైనదా? లేక మన యిద్దఱి శరీరములున్ను శుచియైనవని నీవుఒప్పితివేని నన్ను తొలగిపొమ్మని ఏట్లు తిరస్కరించుచున్నావు? లేదా నాశరీరము అశుచియంటివా, నీశరీరము కూడా అశుచియై దిగదా? కాబట్టి శరీరమునుబట్టి నన్ను తొలగిపొమ్మని చెప్పుట నీకు ధర్మముకాదు. మనయిద్దఱి శరీరములు అశుద్ధములే సుమా! మఱియు [శ్రుతి॥ ఏకో - దేవః - సర్వభూతేషు - గూఢః। సర్వవ్యాపీ - సర్వ - భూతాంతరాత్మా॥] అనెడు శ్రుతివాక్యరీతిగా చైతన్యస్వరూపుడైన ప్రత్యగాత్మ అనెడి పరబ్రహ్మము పిపీలికాది బ్రహ్మదేవునివరకుగల సకల శరీరములయందును ఒక్కటే విధముగా సర్వసాక్షిగా వ్యాపించియున్నది. అట్లు సర్వ పరిపూర్ణముగానుండు ఆ పరబ్రహ్మము (అచలమైనది) అగుగా ఒకచోటునుండి మఱియొక చోటునకు తొలగిపోజాలదు. ఓయి సన్యాసీ! అన్నవికారమైన నాశరీరమును తొలగించుటకు గోరుచున్నావా, లేక నాయాత్మ స్వరూపమగు చైతన్యమును తొలగించుటకు గోరుచున్నావా? ఈప్రశ్నలకు తగిన ఉత్తరమును చెప్పుమని యడిగెను. అట్లనగా మనయిద్దఱి శరీరములున్ను ఒక్కటేగాన, నా శరీరమును బట్టి నన్ను తొలగిపొమ్మనుట నీకు యుక్తము కాదు, మఱియు చైతన్యమూ అంతట ఏకరూపమైనదిగాన, నాయా

త్మనుబట్టియైనను నన్నునీవు తొలగిపొమ్మనుటయు నీకు ధర్మముకాదు అనిచెప్పెను.

శ్లో॥ ప్రత్యగ్వస్తుని నిస్తరంగ సహజా నందావ బోధాం బుధౌ।
విప్రోయం శ్వపచోయమిత్యపి మహాన్కోయంవిభేదభ్రమః॥
కింగంగాంబుని బింబితేంబరమణౌ చండాల వీధీపయః పూరే।
వాంతరమస్తి కాంచనఘటీ మృత్కుంభయో ర్వాంబరే॥

తా॥ ఓయి సన్యాసీ! [శ్రుతి॥ సత్యంజ్ఞాన- మనంతం - బ్రహ్మ॥ ఆనందో - బ్రహ్మేతి - వ్యజానాత్॥] అనెడి శ్రుతివాక్యరీతిని ప్రత్యగాత్మ అనెడి పరబ్రహ్మము (సత్యం) అనగా సదా - నాశరహితమైనది,—— (జ్ఞానం) అనగా ప్రజ్ఞాన స్వరూపమైనది,—— (అనంతం) అనగా దేశకాల వస్తు పరిచ్ఛేదములు లేనిది,—— (ఆనందం) అనగా నిరతిశయ నిర్విషయ సుఖస్వరూపమైనది, సకల ఉపాధిరహితమైనది. అలలులేని మహాసముద్రమువలె నిర్వికల్పమై అఖండసంపూర్ణమైనది అట్టి పరబ్రహ్మమునందు నీవు బ్రాహ్మణుడు నేను చండాలుడు అనునివి మొదలుగాగల భేదములు ఎక్కడివి. ఏమియు లేవుగదా? మఱియు [శ్రుతి॥ మృత్యోస్స - మృత్యు - మాప్నోతి॥,——॥ యదాహ్యేవైష ఏతస్మిన్నుదర - మంతరం - కురుతే । అథ - తస్య - భయం-భవతి॥] ఇత్యాది శ్రుతివాక్యరీతిగా అట్టి అఖండ పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమునందు ఎవడు భేదమును భావించుచున్నాడో వాడు మృత్యురూపమగు జనన మరణ దుఃఖ సంసార సాగరంబున మునిగి దుఃఖించుచుండును. ఎన్నటికిని ముక్తిజెందడుసుమా! మరియు [శ్రుతి॥ ఏకఏవహి - భూతాత్మా - భూతేభూతేవ్యవస్థితః। ఏకధా బహుధాచైవ దృశ్యతే జలచంద్రవత్॥] అనెడి శ్రుతివాక్యరీతిగా సర్వభూతములయందు వ్యాపించియుండు పరబ్రహ్మమగు ఆత్మయేకమైనను, ఒక్కచంద్రుడే నీళ్ళకుండలందు ప్రతిఫలించి అనేక జీవములుగా తోచుచున్నాడుసుమీ! మరియు గంగానదీ జలమునందు ప్రతిబింబించిన సూర్యునకున్ను చండాలునియింటి నీళ్ళ

కుండలో ప్రతిఫలించిన సూర్యునికిన్ని ఈ రెంటికిన్ని భేదములేనట్లు, నీ యంతఃకరణము నందలి ప్రతిబింబమగు జీవునికిన్ని కొంచెమైనను భేదము లేదు సుమా! ఒకవేళ నీయంతఃకరణము శుద్ధమైనది, నాయంతఃకరణము అశుద్ధమైనదిగాన, నీవు శ్రేష్ఠుడవనియును నేను అధముడననియును తలంచితివేని, జలముయొక్క శుద్ధాశుద్ధములు అందు ప్రతిఫలించిన సూర్యునికి లేనట్లు, అంతఃకరణ ధర్మములగు శుద్ధాశుద్ధములు ఆయంతఃకరణమునందలి ప్రతిబింబములగు నీజీవునికిని నాజీవునికిని లేదుగాన, మనయిద్దఱి జీవులకును భేదములేదు సుమా! మఱియు శుద్ధమగు గోమయమును అశుద్ధమగు మార్జాల మలమును, ఈ రెండును మలము వినా వేరుగానట్లు, శుద్ధాంతఃకరణమున్ను అశుద్ధాంతఃకరణమున్ను ఈ రెండును హేయమగు ఒక్క మాయా కార్యములేగాని, వేరుగాదు సుమా! కాబట్టి మనయిద్దఱి అంతఃకరణములకును భేదములేదు సుమా! మఱియు [శ్రుతి॥ యనభో - ఘటయోగేన - సురాగంధేన - లిప్యతే। తథాత్మోపాధి యోగేన - తద్ధర్మైర్నైవ - లిప్యతే॥] అనెడి శ్రుతివాక్యరీతిగా పన్నీరుపోసియుండు వెండిచెంబులోను, కల్లుపోసియుండు మట్టికుండలోను వ్యాపించియుండు ఆకాశమునకు ఆ రెండు కుండలయొక్క సుగంధ దుర్గంధములు అంటక ఆయాకాశము అసంగముగా నుండునట్లు నీశరీరమునందును నాశరీరమునందును వ్యాపించియుండు ఆత్మ— [శ్రుతి॥ ఆకాశవత్సర్వ - గతశ్చ - నిత్యః॥] అను శ్రుతిరీతిగా ఆకాశమురీతిగా అసంగుడుగాన, మనయిద్దఱి శరీర సంబంధములగు గుణదోషములు ఆయాత్మను కొంచెమైనను అంటజాలవు. కాబట్టి మనయిద్దఱియొక్క ఆత్మస్వరూపమునకు కొంచెమైనను భేదములేదు సుమా! మఱియు వెండికుండయు మట్టికుండయు ఈ రెండున్ను ఒక్క పృధివీభూతమేగాని వేరుగానట్లు, మనయిరువురి దేహములున్ను పంచభూతమయమైనవియు అన్నవికారమైనవియుగాని, వేరుగాదు సుమా! [శ్రుతి॥ జాతం - మృత - మిదం దేహం - మాతాపిత్రు - మలాత్మకం। సుఖదుః

ఖాల - యామేధ్యం - స్పృష్ట్వా - స్నానం - విధీయతే॥ ధాతుబద్ధం - మహారోగం పాపమందిర - మధ్రువం । వికారాకార- విస్తీర్ణం- స్పృష్ట్వా స్నానం - విధీయతే॥ నవద్వార - మలస్రావం- సదాకాలే- స్వభావజం। దుర్గంధం - దుర్మలోపేతం - స్పృష్ట్వా - స్నానం - విధీయతే॥] అనెడి మైత్రేయోపనిషత్తురీతిగా ఓయి సన్యాసీ! మనయిద్దఱి దేహములున్ను జననమరణాది షడ్భావవికారములుగలవి, తల్లిదండ్రులశుక్లశోణితముల నెడు మలములవలన గలిగినది, సుఖదుఃఖములకు ఆలయమైనది, అశుద్ధమైనది,—— సప్తధాతుమయమైనది, - మహారోగములకు ఉనికిపట్టుగానున్నది, పాపములకు పుట్టినిల్లుగా నున్నది, అశాశ్వతమైనది, వికారరూపమునుగలది, సదా నవరంధ్రములయందును మలము కాఱుచుండు స్వభావముగలది, సదా దుర్గంధమైనది, దుర్మలముతో గూడియుండు నట్టిది, ఇట్టి దేహమే చండాల స్వరూపమైనది, దీనిని అంటరాదు, అంటినయెడల స్నానము చేయవలయునుగాన, మనయిరువురి దేహములున్ను చండాలస్వరూపమే గుటవలన నీకును నాకును ఎంతమాత్రమున్ను భేదములేదు. మఱియు [శ్రుతి॥ నచర్మణో - నరక్తస్య - నమాంసస్య- నచాస్థినః । నజాతి - రాత్మనో - జాతిర్వ్యవహార - ప్రకల్పితా॥] అనెడు నిరాలంబోపనిషత్తురీతిని చర్మము రక్తము మాంసము ఎముకలు మొదలగువానికిన్ని జాతియనునది లేదు, పరబ్రహ్మమగు ఆత్మకున్ను జాతిలేదు, మఱియు పరబ్రహ్మప్రతిబింబమగు జీవునికిన్ని జాతిలేదు, జాతియనునది వ్యవహార కల్పితమేగాని, వాస్తవముగాదు, సుమా! నన్ను ఓరీ చండాలుడా దూరముగా తొలగిపొమ్ము అనిమెట్లు చెప్పితివి, అయ్యో! నీవు వేదవేదాంతములు తెలిసిన బ్రహ్మజ్ఞానివిగా నుండియు నీకు ఈభ్రాంతి గలుగవచ్చునా? నిప్పునకు చెదుళ్లు అంటనట్లు బ్రహ్మజ్ఞానియగు నీకు ఇట్టి భేదభ్రాంతి గలుగరాదు సుమా! అనియిట్లు చండాల వేషధారియగు పరమశివుడు అభేదజ్ఞానమార్గము బోధించి అదృశ్యుండాయెను. తదనంతరము శ్రీశంకరాచార్యస్వాములవారు ఇట్లుచండాలవేషముతో

వచ్చినది భగవంతుడని తెలిసి అతనింగూర్చి దుఃఖించి అయ్యో నేను సన్యాసిని నేను బ్రాహ్మణుడను అనెడి వర్ణాశ్రమాభిమానమున్ను భేదజ్ఞానమున్ను నాకుగలిగియున్నందు వలనగదా భగవంతుడు ఇట్లు చండాల వేషముతో వచ్చి నాకుబుద్ధిచెప్పి భేదజ్ఞానమునున్ను అభిమానమునున్ను తొలగించి పోయెను, అనియిట్లు భగవంతుడగు పరమ శివుని పలుదెఱంగుల స్తోత్రముచేసి అదిమొదలు తాను వర్ణాశ్రమాది అభిమానములు లేనివారై (సర్వం - ఖల్విదం - బ్రహ్మ॥) అను శ్రుతిరీతిగా సర్వమును బ్రహ్మముగా భావించుచు ముముక్షువులకు యోగాది సాధనములు లేకనే వర్ణాశ్రమాది అభిమానములు లేనివారగుచు బ్రహ్మైక్యభావము గలిగి సదాఆత్మానుసంధాన మునుచేసి ముక్తిపొందుటకుగాను, ఇకమీఁద చెప్పబోవు అయిదుశ్లోకములచేత తమస్వానుభవమును అందఱికిని బయలుపఱచుచున్నారు. ఎట్లనగా.

శ్లో॥ జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్తిషు స్ఫుటతరా యా సంవిదుజ్జృంభతే।
యాబ్రహ్మాది పిపీలికాంత తనుషు ప్రోతా జగత్సాక్షిణీ ।
సైవాహం నచదృశ్య వస్త్వితిదృఢప్రజ్ఞాపి యస్యాస్తిచేత్ ।
చండాలోస్తు సతు ద్విజోస్తు గురురిత్యేషా మనీషామమ॥

తా॥ జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్తులందు ఏ జ్ఞానస్వరూపమగు ఆత్మ స్పష్టముగా ప్రకాశించుచున్నదో, పిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతము సకల చరాచర శరీరములందు ఎడవ్యాపించి సర్వజగత్తునకు సాక్షిగానున్నదో, అట్టి జ్ఞానస్వరూపమైన ఆత్మయే నేనుగాని, దేహేంద్రియాది దృశ్యములు నేనుగాననెడు దృఢజ్ఞానము ఎవనికి గలదో, వాఁడు మాలవాఁడైనను లేక బ్రాహ్మణుఁడైనను అతడే నాకు సద్గురుండు!

శ్లో॥ బ్రహ్మైవాహ మిదం జగచ్చ సకలం చిన్మాత్ర విస్తారితం ।
సర్వం చైత దవిద్యయా త్రిగుణయా నేశమ్మయా కల్పితం ।
ఇత్థం యస్య దృఢామతి స్సుఖతరే నిత్యేపరే నిర్మలే ।
చండాలోస్తు సతు ద్విజోస్తు గురురిత్యేషా మనీషామమ॥

తా॥ ఎవడైతే సచ్చిదానంద నిత్యనిర్మల పరబ్రహ్మము ఆత్మయే నేనని భావించి, దృశ్యమైన ఈజీవేశ్వరాది భేద ప్రపంచమును మాయాకల్పిత మనియు మిథ్యాస్వరూపమనియు తలంచు చున్నాడో వాడు మాలవాడైనను, బ్రాహ్మణుడైనను అతడే నాకుసద్గురుండు.

శ్లో॥ శశ్వన్నశ్వర మేవ విశ్వ మఖిలం నిశ్చిత్య వాచాగురోః ।
నిత్యం బ్రహ్మనిరంతరం విమృశతా నిర్వ్యాజ శాంతాత్మనా।
భూతం భావిచ దుష్కృతం ప్రదహతా సంవిన్మయే పావకే।
ప్రారబ్ధాయ సమర్పితం స్వవపు రిత్యేషా మనీషామమ॥

తా॥ ఈ సకల ప్రపంచము మాటిమాటికి అనిత్యమైనదని గురువాక్యముచేత నిశ్చయించుకొని, సదా బ్రహ్మవిచారణ చేయుటచేత శుద్ధశాంత మనస్సుగల బ్రహ్మజ్ఞానియొక్క ఆగామిసంచిత కర్మలు జ్ఞానాగ్నిచే నశించును, ప్రారబ్ధకర్మమాత్రము బ్రహ్మజ్ఞాని తానుఅనుభవించుటవల్లనే నశించును.

శ్లో॥ యాతిర్యఙ్నర దేవతాభి రహమిత్యంతః స్ఫుటాగృహ్యతే ।
యద్భానా హృదయాక్ష దేహవిషయా భాంతిస్వతోఽచేతనాః ।
తాంభాస్యైః పిహితార్క మండలనిభాంస్ఫూర్తింసదాభావయన్।
యోగీ నిర్వృతిమానసోహి గురురిత్యేషా మనీషామమ॥

తా॥ సకలజంతువుల అంతఃకరణ అధిష్ఠానముగానుండుచు నేను నేను అని తోచుచుండునట్టియు, సకలేంద్రియములను దానిదాని వ్యాపారములు చేయించునట్టియు జ్ఞానస్వరూపమగుఆత్మను ఎవడు స్వయం ప్రకాశమాన పరంజ్యోతి స్వరూపముగా భావించి తదేక ధ్యానముగా నుండుచు అందువలనగలిగిన బ్రహ్మానందసుఖమును పొందియున్నాడో, అట్టివాడే నాగురువు.

శ్లో॥ యత్సౌఖ్యాంబుధి లేశలేశత ఇమే శక్రాదయో నిర్వృతా ।
యచ్చిత్తే నితరాం ప్రశాంత కలనే లబ్ధ్వా మునిర్నిర్వృతః ।
యస్మిన్ నిత్యసుఖాంబుధౌ గళితధీర్ బ్రహ్మైవ నబ్రహ్మవిత్ ।
యఃకశ్చిత్ససురేంద్ర వందితపదో నూనం మనీషామమ॥

తా॥ ఇంద్రాది దేవతలు పరబ్రహ్మముయొక్క సుఖలేశమును పొందుచు తృప్తులగుచున్నారు. అయితే సంకల్పరహితమైన శుద్ధమనస్సునందు బ్రహ్మసుఖమును బొందిన (ముని) అనగా మననశీలుడు అగు జ్ఞాని నిరతిశయ నిర్విషయ నిత్యసుఖ సముద్రమునందు మునిగిన మనస్సుగలవాడై ఇంద్రాది దేవతలచేత నమస్కరింపదగిన పాదములుగల వాడగుచున్నాడు. ఇదే నానిశ్చయమైన అభిప్రాయము.

—— వేదాంత కృతులు. ——

పంచరత్నములు.

మధ్యమావతి రాగం - ఆదితాళం.

౧. జన్మాకర్మము । దొలగుచున్నా । ఈనిర్గుణబోధ । జంఝాట । ముల ను । ద్రుంచునన్నా । జన్మరహితమగు । జాడగనుంగొని । చిన్మయ జ్ఞప్తిలో । చిత్కళలంటిన. జన్మా.

౨. గురుమూల । ధనముగనుమో యన్న । గుర్తించి । మదిలో । గుణరహిత । సిద్ధి । బొందు । మన్న । గురు । డతివేగమె । గొనబ గుయుక్తిచె । పరమిదో । స్థిరమని । పట్టి । జూపెను. జన్మా.

౩. తనరేడి । తెల్వి । గనుమో । యన్న । గుర్తించి । లోనె । దనరు ట । ముక్తిలెవగు । నన్న । తనలో । తానగు । తత్పద । మాను చు । తన్మయబ్రహ్మము । దాకెను । ఊచ్చలో. జన్మా.

౪. కానానిబయలు । గనుమో । యన్న । కంథనుహెచ్చి । కనుబా టు । నిల్పి । గనవలె । నన్నా । కానరానిదది । కంటికిమింటికి । బూనెనుజ్ఞప్తిని । పురికొనుచుండిన. జన్మా.

౫. ప్రాగ్భారమైన । తపమగుచున్నా । ప్రాదుర్భవించి । ప్రతిజ్ఞేయ । మంద । జేయుచన్న । ప్రాగ్భరితంబుగ । బయలుకు । లోనై । దిగ్భ్రమలెల్లను । దిటవుగమించిన. జన్మా.

౬. చిరజీవ । ముక్తిగనుమో । యన్న । చిచ్ఛక్తినంటి । చిన్మయ । తేజ ఘంటు । మన్న । చిరమతిహంసను । చిత్ప్రకాశమున । నరసింహార్చితు । నయించి । పొందిన. జన్మా.

భేహాగ్ రాగం - ఆదితాళం.

౧. మాయ । మాయవమా । మార్గము । దెలిపెద । నిజ । మార్గము । దెలిపెద । మాయకు । వెలియై మనుమన్నా. మాయ.

౨. దేహా । మనిత్యము । దేహికి । బంధము। నిజ । దేహికి । బంధము । సోహంబగుగురి । సారుమన్నా. మాయ.

౩. భాగ్య । చింతలు । భార్యా । భర్తలు । నిజ । భార్యా । భర్తల । యోగ్యభ్రమలని । యెంచుగన్నా. మాయ.

౪. చూపగు । వెలిలో । చూపును । చెదరక । నిజ । చూపును । చెదరక । చూచుట । భద్రము । చూడన్నా. మాయ.

౫. నిత్య । నిరామయ । నిర్భయ । లగుమది । నిజ । నిర్భయ । లగుమది । నిత్యవినోదము । నీవన్న. మాయ.

౬. అకార । మనలము । ఉకార । ప్రాణము । నిజ । ఉకార । ప్రాణము । మకార । మోక్షము । మనుమన్నా. మాయ.

౭. గురిలో । గురిగని । గుణముల । నెంచక । నిజ । గుణముల । నెంచక। మెడయుట । బ్రహ్మము । మేలన్న. మాయ.

౮. నరసింహార్చితు । నైష్ఠిక । యోగము । నిజ । నైష్ఠిక । యోగము । పరమసువేద్యము । బాగన్నా. మాయ.

పున్నాగవరాళి - రాగం - అటతాళం.

౧. ప్రజ్ఞానము । బ్రహ్మము । ప్రకాశమా । సుజ్ఞానము । బ్రహ్మము । అజ్ఞానాంధకా । రాంభోనిధి । దాటెను । సాజ్ఞ దెల్పు । గురుడే । సంకీర్ణ । బ్రహ్మము. ప్రజ్ఞా.

౨. ఆత్మ । తేజము । బ్రహ్మము । ఆత్మాకాశ । మంటియుండును। బ్రహ్మము । ఆత్మ । తన్మయమందు । అనురక్తి । మీర । చిదాత్మైక్య । మొనరించు । నద్వైత । బ్రహ్మము. ప్రజ్ఞా.

౩. నిరామయ। బ్రహ్మము । నితాంతమా।నిశ్శ్రేయ। మగుబ్రహ్మము। నిర్వాణ । జ్ఞప్తిలో । నిటించి । తన్మరచి । నిశ్శబ్దమైయుండు । నిష్కళ బ్రహ్మము. ప్రజ్ఞా.

౪. సోహంభావ । బ్రహ్మంబు । శుద్ధాత్మలో । సోమించు । శశబ్రహ్మ
ము । సోహం । సత్యజ్ఞాన । సుషిర । మధ్యమునందు । నూహతత్ప
రమంటు । పోహణ । బ్రహ్మము. ప్రజ్ఞా.

౫. సీనామది । బ్రహ్మము । నికాశమా । నిర్వికల్ప । బ్రహ్మము ।
నీనాయను। జ్ఞప్తి । నిర్జించిలోమించి । ధ్యానసనిర్గుణ। నిధి। ధ్యాన ।
చిద్బ్రహ్మము. ప్రజ్ఞా.

౬. నాదాతీత । బ్రహ్మము । నైసర్గిక । నాక పరబ్రహ్మము। నాదాంత
గ్గత । మందు । నరసింహమూర్తిక । నాద్యవిద్యాదిపర । మానం
దబ్రహ్మము. ప్రజ్ఞా.

ఝుంఝూటి రాగం - జుల్వతాళం.

౧. మాపసమున । మాటుమణిగె । మానము నిజమాయరా । పూనిగ
నుట । పూర్ణపదవి । పునర్భవ । వినాశమదియె. మా.

౨. తారకమును । సాంఖ్యమెఱిగి । దారిలో । నినుజూడరా । తారకాని
మద । తావరమును । దాటగినుట । తత్త్వమదియె. మా.

౩. దేహమునను । దిటపుగాను దేహిని । గనుచుండరా। సోహమనుచు ।
సారగినపుడె । సామ్మసిల్లు । పూర్ణమదియె. మా.

౪. మాయవగిలి । మాయవదలి । మననమందె । జూడరా । మాయజగ
ము । మఱచినపుడె । మానరాని । మాన మదియె. మా.

౫. సూటెగగురు । సూక్ష్మమెఱిగి । సుషిరమధ్య । జూడరా । సూటివ
దలి । చూచునెదయు । చూడరాని । చోద్యమదియె. మా.

౬. వేమకలగ । వేద్యమగును । వినువక । నినుజూడరా । వేడిమిగను ।
విబుధులెంచు । విభ్రమైన । విభవ । మదియె. మా.

౭. భావమునను । బాసటగును । పాటవముగ । జూడరా । భావమను
రు । బట్టబయలు । భవవినాశ । బ్రహ్మమదియె. మా.

౮. సేవ్యునిచర । సింహ్మహృదా । నీనునిశివు । జూడరా । సేవితమది ।
చెలగిరంత । చిత్ప్రకాశ । లింగమదియె. మానస.

బిలహరిరాగం - అటతాళం.

౧. అంతర్యామిని । గూడర ॥ అంతేవాసి ॥ చింతలన్నియు । వీడరా । అంతరాళము । లోనుగా । నాదిదైవము । తానుగా । సంతరీతు ము । నిండివెలయున । నాదిజ్యోతిక । జ్ఞప్తిలో ౦లి. అంతర్యామి.

౨. నిత్యనిర్గుణ । భావము ॥ అంతేవాసి । నిగమార్థ । పరిపూర్ణము । నిత్య నిర్మల । ధ్యానమూ । నిన్ను మరచెను । జ్ఞానము । సన్యాసేద । నమోక్షణంబున । సదయహృదయ । సమాగితుండై . యంతర్యామి.

౩. గురుడే । పరబ్రహ్మము ॥ అంతేవాసి ॥ గుర్తించి । మదివేసుము । గురిగనుంగోను । యుక్తిగో । గుణములడిగి । భక్తిగో । పరమ జ్యోతిని ॥ జె గుచుండెడి । ప్రత్యగాత్మను । నెంచిగురిగా. సం౩.

౪. ఏటుకెజ్ఞప్తికి । మూలము ।అంతేవాసి ॥ మఱు పసాయకు । జాలము । ఆశగిమత్తిగెను । శక్తిగో । నేకమమరెను క్తి । నెఱుగుకళలను । తత్వదంబున । నేకమగు । సశిందము । సం౪. అంతర్యామి.

౫. బోధమించెను । జ్ఞానము ॥ అంతేవాసి । సాధుసజ్జన జ్ఞేయము । బోధనీయుని యుక్తిరా । బొందిలో । ననుర క్తిరా । వాదభేదము । లుడచితక్కాని । వాంఛదీరెను । తత్పరంబున. అంతర్యామి.

౬. నరసింహ్మార్చితు నెంచర । అంతేవాసి । యురము । గురిమించర । నారసింహ్మ । మహేశుని । నందివాహన । శంభుని । నర్తనం బున । నిండిపంసుమ । నాతరంబగు । బ్రహ్మమయుడై . అంతర్యా.

శ్లో॥ మంగళం గురుదేవాయ । మహనీయ గుణాత్మనే ।
సర్వలోక శరణ్యాయ । సాధురూపాయ మంగళమ్॥

శబ్దార్థము.

మంగళము నిర్వికారికి । మంగళ మహాభూతవిహీత మహితాత్ము నకును । మంగళము సచ్చిదాత్మకు । మంగళం మన వధ్య చిద్బ్రి ॥ హృదిదేవునకు॥ పరాత్పరమా వేదవేద్యునకు॥ ఆదియంత్యము లేక । నమరిచిన్మంటను।నాదాంతరంగుడై ।నటనసంపూర్తికి । భేదబుద్ధి విరహి।

త రేచక। భిన్న పూరక కుంభ కాఖ్య। వివాదజాంత ర్లత్యహిమకర వహ్ని, సూర్య సురూపచిద్భ్రి॥ హ్మాది దేవునకు॥ పరాత్పరమా వేదవేద్యాసకు॥

మంగళహారతి - సౌరాష్ట్రిరాగం.

౧. పార్వతీరమణునకు । పరదేవ । దేవునకు । పరమచిత్కళరూప । పరిత్రాణకు । పరగచిదాకాశ । ప్రత్యక్పదవిలో । ప్రఖ్యాతుడై యున్న యా । పరమేశునకు । జయమంగళం । నిత్యశుభ మంగళం । జయా। జయమంగళం । మనోన్మయమండలం. పార్వతీ.

౨. రవిచంద్రనేత్రునకు । రజితాద్రివాసునకు । భువనమోహనరుద్ర । పురహారునకూ । భవబంధములనెల్ల । భారకుండై ద్రుంచి । భవుక రక్షక । మోక్ష భవునకిపుడు। జయమంగళం । నిత్యశుభ మంగళం । జయా । జయమంగళం । మనోన్మయమండలం. పార్వతీ.

3. హిమముగాదృక్ దృశ్య । మతముతాగానట్టి। పతిత పావనరుద్రా పరిహారుకు। నతతమిాపిండాండ । సరణిలో బ్రహ్మాండ । వితతికెవ్వరి పిలుగు । విషధరునకు । జయమంగళం । నిత్యశుభ మంగళం । జయా । జయమంగళం । మనోన్మయమండలం. పార్వతీ.

౪. అకలంకభావునకు । నాదిపరంజ్యోతికిని । నికరమై వెలైను నిర్మలునకు। ప్రకటితంబై నట్టి । ప్రజ్ఞాన బ్రహ్మకళ । పరబయలుతానగు । పాలాక్షునకు । జయమంగళం । నిత్యశుభ మంగళం । జయా । జయమంగళం । మనోన్మయమండలం. పార్వతీ.

౫. ఏకాక్షరేశునకు । మెఱుకప్రతాపునకు । నాకాద్యనాదియా । నందీశుకు । ఏకమానట్టియా । ఏకాంతమందిరము । బాల్యదాకనియట్టి । ధవళాంగుకు । జయమంగళం । నిత్యశుభ మంగళం । జయా । జయమంగళం । మనోన్మయమండలం. పార్వతీ.

౬. మంగళం గురుశిష్య । మార్గబోధార్యునకు । మంగళం నరసింహా । మన్మయునకు । మంగళం గిరిపైని । మహాలింగ తేజునకు । మంగళం పరశివా । మననమునకు । జయమంగళం । నిత్యశుభ మంగళం । జయా । జయమంగళం । మనోన్మయమండలం. పార్వతీ.

గీ॥ వసుధ ముత్యాల వంశ వినర్ధినుండ। రామస్వామి యనందగు రాజ యోగి। వర్యునకు కుప్పమాంబకు వరసుతుండ। రమ్యగుణభోగి నరసింహ రాజయోగి॥

క॥ పరశివధ్యానంబిందున। పరుసడి యోగులకును ముక్తిపద్ధతి తెలియన్। గురురాయునిదయచేతను। అరయగ విదని(?)నాయ (?) గు సహసరముల్॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గారీపుత్ర వంశ పయఃపారావార రాకా సుధాకర శ్రీవిష్ణుగోత్రసంభూత ముత్యాల రామస్వామియోగిపుత్రుం డును కుప్పమాంబా గర్భ శుక్తిముక్తాఫలంబును, శ్రీలక్ష్మీ నృసింహస్వామి వరప్రసాద లబ్ధుండును, శ్రీమదద్వైతాంతసార సచ్చిదా నంద నాదబిందు కళాతీత అచల పరిపూర్ణుండును, అద్వైతశిఖామణి దిగంబరేశ గురు ప్రియశిష్యుండునగు ముత్యాల - నారసింహ యోగీంద్రునిచే రచియింపంబడిన, వివేక సందర్భ రత్నావళి యను, జీవే శ్వర సంయోగ రహస్యము సర్వంబును సంపూర్ణము.

---

౯. శ్రీ రంగ నా థా ష్ట క ము.

శ్లో॥ ఆనందరూపే నిజభోగరూపే బ్రహ్మస్వరూపే శ్రుతిమూర్తిరూపే, శశాంకరూపే రమణీయరూపే శ్రీరంగరూపే రమతాం మనో మే.

తా. అపరిచ్ఛిన్న సుఖస్వరూపుండును, నిజరూపమందే భోగిం చువాఁడును, పరబ్రహ్మరూపుండును, ఉపనిషత్ప్రతిపాద్య స్వరూపముగల వాఁడును, చంద్రస్వరూపమునవెలుంగువాఁడును, మనోహరమైన రూపము గలవాఁడు నగు, శ్రీరంగనాథుని స్వరూపమునందు నెల్లప్పుడు నామాన సంబు క్రీడించుగాక.

శ్లో॥ కావేరితీరే కరుణావిలోకే మందారమూలే ధృతిచారుమాలే, సత్యం విలోలే శుభరమ్యశీలే శ్రీరంగదేవే రమతాం మనో మే.

తా. కావేరీతీర నివాసుండును, కారుణ్యకటాక్షము గలిగినవాఁ డును, పారిజాత వృక్షమూలమున నుండువాఁడును, మనోహరముల గు న హారములు గలవాఁడును, సత్య స్వరూపుండును, చాంచల్యము

లేని వాఁడును, మంగళకరమైన రమణీయ స్వభావము గలవాఁడునగు శ్రీరంగదేవునియం దెల్లప్పుడు నామానసంబు క్రీడించుగాక.

శ్లో. లక్ష్మీవిలాసే జగతాం నివాసే హృత్పద్మవాసే అరవిందవాసే,
త్రైలోక్యవాసే ఖిలలోకవాసే శ్రీరంగవాసే రమతాంమనోమే.

తా. లక్ష్మీ విలాసము గలిగినట్టియు, లోకముల కాధారమైనట్టియు, యోగిహృత్కమల నివాసుఁడైనట్టియు, కమలమునకు నివాసమైనట్టియు, స్వర్గాదిలోకత్రయమున కాధారమయినట్టియు, సర్వలోకాధార మయినట్టియు, శ్రీరంగవాసునియందు నామనస్సు క్రీడించుగాక.

శ్లో. బ్రహ్మాదివంద్యే జగదేకవంద్యే వంద్యేముకుందే వదనారవిందే,
వ్యాసాదివంద్యే సనకాదివంద్యే శ్రీరంగవంద్యే రమతాంమనోమే.

తా. బ్రహ్మాది దేవతల చేతనుఁ వ్యాసాది మహర్షుల చేతను సనకాది యోగులచేతను, వంద్యుఁడయి నట్టియు, జగద్వంద్యుఁడయినట్టియు, అరవిందము వంటి ముఖము గల్గినట్టియు రంగ దేవుని యందు నామనంబు క్రీడించుగాక.

శ్లో. అమోఘముద్రే పరిపూర్ణనిద్రే శ్రీయోగనిద్రేచ సముద్రనిద్రే,
శ్రీరంగనిద్రే జగదేకభద్రే శ్రీరంగనిద్రే రమతాం మనోమే.

తా. అమోఘ యోగనిద్రగలిగినట్టియు పరిపూర్ణనిద్ర గలిగినట్టియు, యోగనిద్రా సమేతుఁడయినట్టియు, సముద్ర మధ్యమునందు నిద్రించి నట్టియు, లక్ష్మీదేవియొక్క యంకమునందు నిద్రించునట్టియు, శ్రీరంగక్షేత్రమందు నిద్రించు నట్టియు రంగదేవుని యందు నా మనంబు క్రీడించుగాక.

శ్లో. పద్మాదిరాజే గరుడాధిరాజే విరించిరాజే సురరాజరాజే,
త్రైలోక్యరాజేఖిలలోకరాజే శ్రీరంగరాజే రమతాం మనోమే.

తా. నవనిధులకు రాజును, గరుత్మునికి రాజును, బ్రహ్మకు రాజును ఇంద్రునికి రాజును, లోకత్రయమునకు రాజును, నిఖిలలోకములకు రాజునునయిన రంగరాజునందు నామనంబు క్రీడించుగాక.

శ్లో. స్వచ్ఛచిత్తశాయీ భుజగేన్ద్రశాయీ నిద్రాంకశాయీ కమలాంగశాయీ,
శ్లీశాయీ వటపత్రశాయీ శ్రీరంగశాయీ రమతాం మనోమే.

తా. (శు)ద్ధచిత్తమునందు శయనించువాఁడును, భుజగేంద్రశా
(యి) నిద్రా సమేతుఁడును లక్ష్మీదేవియంకమునందు నిద్రిం
పాలసముద్రమందును, వటపత్త్రమందును, శ్రీరంగక్షేత్ర
యనించునట్టి వాఁడును, అగు రంగదేవునియందు, నామన
క.

ఇందం హిరంగం త్యజతామిహాంగం పునర్న చాంగం యది
చ్చేతి, పాణౌరథాంగం శయనేభుజంగం యానేవిహంగం
రణే నుగాంగమ్.

తా. ఈ శ్రీరంగ క్షేత్రమందు దేహమును వదలినవారికి విదేహ
య్యమే గలుగును, ఒకవేళ దేహము గలిగి నప్పటికిని, చేతియందు
ము, శయనమందు శేషుఁడు, గమనమందు గరుడుఁడు, పాదమందు
గయుగల నారాయణుఁడే యగుచున్నాఁడు. అని ఫలశ్రుతి.

నిర్వాణ షట్కము.

శ్లో. మనోబుద్ధ్యహంకార చిత్తాదినాహం నచశ్రోత్ర జిహ్వే
నచ ఘ్రాణనేత్రే, నచవ్యోమభూమి ర్న తేజోనవాయుః చిదానం
రూప శ్శివోహం శివోహమ్.

తా. మనోబుద్ధ్యహంకార చిత్తములు నేను కాను. అనఁగా,
ష్టయము ఆత్మ కానేరదని యర్థము. శ్రోత్రము మొద
ములు నేను కాను. పృథివ్యాది పంచ భూతములు
నంద స్వరూపుఁడైన శివుఁడునేను. శివుఁడునేనుఅని
ప్పుట దార్ఢ్యముకొఱకని భావము.

రోనహిపంచవాయుర్న హిసప్తధాతుర్న హిపంచకోశాః
చోపస్థపాయూ చిదానందరూపశ్శివోహంశివోహమ్.
దివర్గము; పంచవాయువులు, సప్తధాతువులు, పం
ణి పాదపాయూపస్థలనెడి కర్మేంద్రియములు, ఈ
నేనుకాను. సచ్చిదానందరూపుండైన శివుఁడునేను.
నపాపం నసౌఖ్యం నదుఃఖం నమంత్రం నతీర్థం



...వేదా...యజ్ఞాః, ...భోజనం నైవకర్తా... చిదానంద
రూప శ్శివోహం శివోహమ్.

తా. పుణ్య...ములు, నైమ...సుఖదుఃఖ...లు, ...
ములు, వేదయజ్ఞములు, ...పదార్థములు, క...ంమ్నోమే.
ఫలభో...క్తృత్వ...ము మొదలై... చిదాకార...
డైన శివుండను మాత్రము నేను. ...కు నివాస

శ్లో. నమేద్వేషరాగౌ నమేలోభమోహౌ మదోనైవ మేనైవ
మాత్సర్యభావః, నధర్మో నచార్థో నకామో నమోక్ష శ్చిదా
నందరూప శ్శివోహం శివోహమ్. ...దే,

తా. ప్రత్యగాత్మయగు నాకు రాగద్వేషములులేవు, మ
త్సర్యములులేవు, లోభమోహములులేవు, ధర్మార్థ కామమోక్ష
నాకులేవు, కావున చిదానందరూపుడను శివుండేనేను.

శ్లో. నమృత్యుర్న శంకా నమేజాతిభేదాః
పితానైవ మేనైవ మాతానజన్మ,
నబంధుర్న మిత్రం గురుర్నైవశిష్యః
చిదానందరూప శ్శివోహం శివోహమ్.

తా. నాకు మరణములేదు, సందేహములేదు, జాతిభేదంబు
లేవు, నాకు తల్లిదండ్రులులేరు, నాకు జన్మములేదు, బంధుమిత్ర
లేరు, నాకు గురుశిష్యులులేరు, జ్ఞానానందరూపియైన శివుండను నే...
...మునందు

శ్లో. అహంనిర్వికల్పో నిరాకారరూపీ
విభుత్వాచ్చ సర్వత్ర సర్వేంద్రియాణామ్ ...ద్రించునట్టియు,
నచాసమ్మతం నైవముక్తిర్నబంధః ...దు నా మనంబు
చిదానందరూప శ్శివోహం శివోహమ్.

తా. నేను నిర్వికల్పుండ నగుటవలనను, నిరాకారుడనై,
నను, అంతట వ్యాపించియుండు వాడగుటచేతనుతాం...నోమే
ఖులు కనజాలవు. వాక్కులు కొనియాడనేరవు...ను, బ్రహ్మాదులకు
గోచరుండయిన వాండను. చిదానందరూపుండయి నిఖిలలోకములకు

శ్రీమచ్ఛంకరాచార్య విరచిత శ్రీరంగనగాక.
నిర్వాణషట్కములు సమాప్తము

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

1. వ్రతకథలు - పూజలు

1.	శ్రీ వినాయక వ్రతం	వెల రూ.10-00
2.	శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యాహవాచనం	30-00
3.	శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాణిపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో)	10-00
4.	సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి వ్రతం	30-00
5.	వరలక్ష్మీ వ్రతం	10-00
6.	కేదారేశ్వర వ్రతం	10-00
7.	త్రినాధ వ్రతం(కలర్)	10-00
8.	త్రినాధవ్రతం(సాదా)	5-00
9.	క్షీరాబ్ధి వ్రతం	12-00
10.	మంగళ గౌరీవ్రతం	10-00
11.	వైభవలక్ష్మీ వ్రతం ఫోటో యంత్రంతో	25-00
12.	శ్రీలక్ష్మీ కుబేర వ్రతం (ఫోటో యంత్రంతో)	25-00
13.	కనకమహాలక్ష్మీ వ్రతం (కామేశ్వరీపాటతో)	25-00
14.	సంతోషీమాతా వ్రతం	25-00
15.	ఏడు శనివారాల వ్రతం	25-00
16.	సత్యనారాయణవ్రతం	25-00
17.	శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష	30-00
18.	శివదీక్ష	10-00
19.	కాత్యాయనీ వ్రతం	20-00
20.	సౌభాగ్య గౌరీవ్రతం	20-00
21.	తిరుప్పావై (ధనుర్మాసవ్రతం)	36-00
22.	స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
23.	స్త్రీలవ్రతకథలుస్థూలాక్షరి (నేదునూరిగంగాధరరావుగారి)	54-00
24.	పెళ్ళి పాటలు - స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరిపాటతో)	36-00
25.	సర్వదేవతా పూజావిధానం	25-00
26.	ఆరువ్రతాలు	30-00
27.	రాహుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా	10-00

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

28.	తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	10-00
29.	శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	36-00
30.	శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	36-00
31.	లక్ష్మి - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32.	శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33.	శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34.	కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35.	శివపూజ	10-00
36.	వీరభద్ర పూజ	10-00
37.	ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38.	నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39.	సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40.	రామదేవుని కథ	10-00
41.	శివదేవుని కథ	10-00
42.	లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43.	వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44.	బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ	10-00
45.	సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46.	నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47.	రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48.	ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49.	శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50.	16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51.	పార్వతీకల్యాణం	25-00
52.	సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53.	పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54.	అష్టనాగపూజ	36-00
55.	పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56.	ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57.	ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58.	ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59.	ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60.	హనుమద్ వ్రతం	36-00
61.	పంచాయతన పూజ	63-00
62.	28 వ్రతములు	120-00

63.	కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64.	కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)	....
65.	హ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)	....
66.	గోమాత	40-00

2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

1.	శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	45-00
2.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4.	స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5.	లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి	63-00
6.	స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రౌన్‌సైజు)కేస్‌బైండ్	108-00
7.	సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళిః (63)	24-00
9.	విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	25-00
10.	లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	36-00
11.	లలితా సహస్రనామములు	24-00
12.	లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13.	దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14.	ఆంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15.	శివ సహస్రనామములు	24-00
16.	విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17.	గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18.	సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19.	గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21.	శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22.	సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23.	సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24.	శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25.	మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26.	సంధ్యావందనం	24-00
27.	మంత్రపుష్పమ్	....
28.	త్రిభాషా హనుమాన్‌చాలీసా	15-00
29.	హనుమాన్ చాలీసా	10-00

30.	మణిద్వీపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31.	ఆరు చాలీసాలు	10-00
32.	శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33.	వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34.	ఆరుదండకాలు	5-00
35.	వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00
36.	అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37.	దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దనీస్తోత్రంతో)	10-00
38.	సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39.	భగవద్గీత మూలం	27-00
40.	రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41.	స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42.	పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43.	పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44.	పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45.	పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46.	మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47.	శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48.	కుజదోషం	10-00
49.	కాలసర్ప దోషం	10-00
50.	మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51.	దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52.	పంచసూక్తములు	10-00
53.	సంధ్యావందనం	10-00
54.	రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55.	గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56.	హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57.	దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58.	ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59.	శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60.	నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61.	మహాన్యాసమ్	36-00
62.	సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63.	గోమాతపూజావిధానము	10-00
64.	ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00

65.	ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66.	ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67.	శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68.	అర్చన	40-00
69.	నిత్యదేవతార్చన	40-00
70.	సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71.	శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72.	చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73.	శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74.	వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75.	శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1.	శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	120-00
2.	సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3.	శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4.	శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
5.	శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
6.	నవనాధ చరిత్ర	99-00
7.	శ్రీసాయిచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
8.	శ్రీగురుచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
9.	సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో	30-00
10.	అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11.	భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12.	శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13.	శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14.	శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15.	శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16.	శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17.	"శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18.	"శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19.	శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20.	శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21.	శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22.	శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23.	హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00

24.	శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25.	ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26.	షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27.	సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28.	సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29.	నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30.	శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31.	హృదయంలో సాయి	15-00
32.	శ్రీషిరిడీసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్ఛరిత్ర)	120-00
33.	గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

4. జ్యోతిషాలు

1.	'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72-00
2.	గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3.	ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	50.00
5.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఒక్కొక్కటి	12.00
6.	కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్	25.00
7.	గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిటివి)	25.00
8.	శుభమస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్	25.00
9.	సాదా క్యాలండర్	5.00
10.	పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11.	తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12.	కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13.	జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14.	మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15.	వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16.	వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17.	సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18.	శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19.	పూర్వ పరాశరి	100-00
20.	పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21.	ప్రశ్న సింధు	99-00
22.	నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23.	సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24.	దృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00

25.	ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26.	జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27.	జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28.	జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29.	ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30.	జాతక మకరందం	63-00
31.	జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32.	మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33.	ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34.	జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35.	శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36.	నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37.	పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38.	సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39.	ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40.	నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00
41.	శుభశకునాలు	30-00
42.	హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43.	సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44.	ముహూర్త దీపిక	99-00
45.	పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46.	కలలు ఫలితాలు	30-00
47.	జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48.	మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49.	జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50.	గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51.	ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52.	ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53.	జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54.	అంగసాముద్రికం	36-00
55.	హస్త సాముద్రికం	63-00
56.	లాల్ కితాబ్	99-00
57.	శకునశాస్త్రం	63-00
58.	ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59.	పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00

60.	అష్టకవర్గు (కొండపల్లి)	63-00
61.	బృహత్‌జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	250-00
62.	లగ్నరత్నాకరం	63-00
63.	షట్పంచాశిక	120-00
64.	40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65.	40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66.	40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67.	40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68.	40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69.	మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70.	కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71.	ముహూర్తచింతామణి	99-00
72.	సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73.	ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74.	అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75.	గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76.	జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77.	జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78.	జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79.	నాడీజ్యోతిషం	63-00
80.	నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
81.	లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
82.	గౌతమసంహిత	63-00
83.	హోరరత్నమాల	63-00
84.	జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85.	పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86.	దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87.	వింత జోష్యములు	63-00
88.	షోడశవర్గులు	200-00
89.	రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90.	చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91.	కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92.	బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93.	గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94.	శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00

95. శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96. రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97. ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98. ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99. లఘుజాతకం	63-00
100. జాతకాలంకారము	63-00
101. మేషలగ్న ఫలితములు	99-00
102. వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103. మిధున లగ్న ఫలితములు	99-00
104. కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105. సింహలగ్న ఫలితములు	99-00
106. కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107. తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108. వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109. ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110. మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111. కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112. మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113. నారద సంహిత	200-00
114. పంచాంగపీలికలేఖికాగణితం	250-00
115. తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116. సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117. రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118. ఛాయాగ్రహములు	99-00
119. జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120. జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121 గ్రహభావ బలములు	50-00
122. కాలచక్రదశ	50-00
123. అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124. జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125. పురోగామి జాతకం	50-00
126. భావార్థరత్నాకరం	75-00
127. భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128. అష్టకవర్గ పద్ధతిః	75-00

129. జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130. ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131. ముహూర్తం	75-00
132. విశిష్ట జాతకములు	125-00
133. భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134. 300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135. జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు

136. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140. భావార్థరత్నాకరము	100-00
141. ముహూర్త చింతామణి	100-00
142. ముహుర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143. స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144. శతయోగమంజరి	50-00
145. వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146. దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147. వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152. అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153. అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154. పంచాంగ వివేకము	99-00
155. వశిష్ఠ సంహిత	360-00
156. పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండ్)	200-00

5. వాస్తులు

1. 40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్చుకోనండి	180-00
2. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3. వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4. మీరూ మీ వాస్తు	63-00

5.	గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6.	వాస్తు పూజ	63-00
7.	వాస్తు సూత్రములు	63-00
8.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9.	గృహవాస్తు వర్గులు	99-00
10.	విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11.	విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు	99-00
12.	విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13.	ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14.	శుభవాస్తు	270-00
15.	వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16.	వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17.	హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18.	గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19.	వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20.	గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21.	జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22.	వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23.	వాస్తుశిరోమణి ,,	120-00
24.	వాస్తుసంగ్రహమ్ ,,	63-00
25.	పంచవాస్తు పారిజాతం ,,	120-00
26.	వాస్తుడిండిమమ్ ,,	63-00
27.	వాస్తుదుందిభి ,,	120-00
28.	విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్‌బైండ్)	250-00
29.	కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30.	జలవాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31.	మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32.	వాస్తు జ్యోతి	63-00
33.	మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34.	వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35.	వాస్తు దర్పణం	120-00

6. మంత్రశాస్త్రాలు

1.	మంత్రసాధన	63-00
2.	తంత్రజాలం	63-00
3.	మంత్రశక్తి	63-00

4.	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5.	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6.	తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7.	యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8.	మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9.	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10.	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11.	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12.	సదాచార దీపిక	63-00
13.	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14.	ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15.	బదనిక తంత్రమ్	63-00
16.	ఉచ్ఛిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17.	గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18.	గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19.	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20.	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21.	పాశుపత తంత్రం	99-00
22.	పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23.	రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24.	మంత్రసిద్ధి	120-00
25.	పరశురామతంత్రమ్	108-00
26.	శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27.	శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28.	గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29.	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30.	శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31.	మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32.	సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33.	హవన తంత్రం	250-00
34.	షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35.	శాక్తేయతంత్రం	250-00
36.	రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37.	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38.	హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00

39.	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40.	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41.	స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42.	కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43.	శాంతితంత్రమ్	250-00
44.	యంత్రసిద్ధి	360-00
45.	శ్రీ లక్ష్మీతంత్రమ్	360-00
46.	మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఽకల్పమ్)	360-00
47.	మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఽకల్పమ్)	360-00
48.	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49.	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50.	కామధేనువు తంత్రం	360-00
51.	శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52.	శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53.	కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54.	ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55.	సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1.	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2.	భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3.	భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2.	గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3.	గణేశోపాసన 2	99-00
4.	నవగ్రహవైభవం	99-00
5.	నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6.	నవగ్రహ వేదం	99-00
7.	శనిగ్రహారాధన	99-00
8.	ఆదిత్యారాధన	99-00
9.	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10.	శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11.	లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12.	హనుమదారాధన	99-00
13.	లలితారాధన	99-00
14.	శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15.	గాయత్రీ ఆరాధన	99-00

16.	వీరభద్రారాధన	99-00
17.	కుజగ్రహారాధన	99-00
18.	భైరవారాధన	99-00
19.	దైవారాధన	99-00
20.	గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21.	శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22.	హయగ్రీవారాధన	99-00
23.	లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24.	శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25.	దేవీ లీలామృతం	99-00
26.	పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27.	పురాణపండ రామాయణం	99-00
28.	పురాణపండ భారతం	99-00
29.	పురాణపండ భాగవతం	99-00
30.	(సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31.	కాలసర్ప యోగం	99-00
32.	నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33.	నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34.	వేదసూక్తములు	99-00
35.	వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36.	పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37.	సూక్తిరత్నాలు	99-00
38.	హనుమచ్చరిత్ర	99-00
39.	నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40.	నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41.	సాలగ్రామములు	99-00
42.	గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43.	శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44.	జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45.	వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్‌మ్యాచింగ్‌గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46.	మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్‌గైడ్) ,,	99-00
47.	మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్‌కరక్షన్ ,,	99-00
48.	న్యూమరాలజీ రెమిడీస్	99-00
49.	మూకపంచశతీ	99-00
50.	శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00

51.	రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52.	ఉపాసన విధానం	99-00
53.	పంచమవేదం మహాభారతం	99-00
54.	దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55.	గణపతిభాష్యం	99-00
56.	యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57.	నవయోగులు	99-00
58.	ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59.	సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్‌బైండింగ్)	216-00
61.	సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62.	ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63.	బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64.	సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65.	శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66.	శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67.	మార్షల్‌ఆర్ట్ స (కరాటే,కుంగ్‌ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68.	మ్యాజిక్‌గైడ్	99-00
69.	చదరంగం	99-00
70.	పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71.	గరుడపురాణం	40-00
72.	మాఘపురాణం	36-00
73.	శివపురాణం	36-00
74.	వైశాఖపురాణం	36-00
75.	కార్తీక పురాణం	36-00
76.	కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77.	సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78.	పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79.	గాయత్రీ మహిమ	36-00
80.	వృక్షదేవతలు	63-00
81.	యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82.	సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83.	చతుర్వేదములు	120-00
84.	నవగ్రహారాధన	120-00
85.	తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86.	మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్‌బైండు)	250-00

87.	మానవధర్మములు		120-00
88.	వేదమంత్ర సంహిత		120-00
89.	సహస్రలింగార్చన		120-00
90.	శ్రీ శివగీత		120-00
91.	ద్వాదశఉపనిషత్తులు		120-00
92.	పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి	(కేస్‌బైండ్)	250-00
	(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	సాదా	120-00
93.	బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము		200-00
94.	బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
95.	బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
96.	కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు		63-00
97.	దక్షిణావృత శంఖములు		63-00
98.	108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని		36-00
99.	ధర్మసింధువు(కేస్‌బైండింగ్)		270-00
100.	భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని		99-00
101.	చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర		36-00
102.	భగవత్‌స్తుతి		63-00
103.	సూర్యోపాసన		36-00
104.	కాశీఖండం		250-00
105.	దేవీభాగవతం		360-00
106.	శ్రీ ఆంజనేయం		216-00
107.	ధర్మసందేహాలు		216-00
108.	ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు		250-00
109.	రామాయణం		600-00
110.	పోతన భాగవతం		900-00
111.	శివమంత్రములు		63-00

8. వైద్య గ్రంథాలు

1.	ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2.	మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3.	ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4.	గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5.	గృహవైద్యసారం	36-00
6.	హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7.	ప్రకృతివైద్యం	36-00
8.	ఆహారం-వైద్యం	99-00

9.	సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10.	ఆయుర్వేదమ్	36-00
11.	ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12.	దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13.	ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14.	అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15.	రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16.	ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17.	ఒబెసిటి	99-00
18.	హెల్త్‌గైడ్	99-00
19.	ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20.	ఫుడ్‌థెరపి	63-00
21.	న్యాచురల్‌థెరపి	99-00
22.	సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥	63-00
23.	కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24.	యోగామంత్ర	63-00
25.	యోగా మండే టు సండే	63-00
26.	హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్‌టుడే	99-00
27.	హెల్త్‌ఫైల్	108-00
28.	వస్తుగుణపాఠం	250-00
29.	రసాయన వాజీకరణ తంత్రం	150-00
30.	వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31.	నాటువైద్యం -(కేస్‌బైండ్)	360-00
32.	నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33.	ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

9. అయ్యప్ప - భవానీ రకాలు

1.	శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3.	శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4.	శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5.	హారతిగైకొనుమా	40-00
6.	శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00

9.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10.	భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11.	దేవీలీలామృతం	99-00
12.	శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13.	దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14.	భవానీదీక్ష P	10-00
15.	దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17.	అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో)	24-00

10. భజనలు - కీర్తనలు

1.	అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2.	శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3.	సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4.	వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5.	సౌభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6.	సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7.	చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8.	జాతీయ గీతాలు	10-00
9.	దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10.	పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11.	గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12.	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13.	పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14.	భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినీస్టైల్)	36-00
15.	సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16.	బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17.	అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

11. హిట్స్ సాంగ్స్

1.	ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2.	ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3.	ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4.	పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00

5.	ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6.	ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7.	వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8.	సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్‌వెజ్)	63-00
3.	శాకాహార వంటలు	30-00
4.	మాంసాహారవంటలు	30-00
5.	చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6.	అందానికి చిట్కాలు	30-00
7.	పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8.	పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శాలీబోర్డర్స్	36-00
10.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11.	చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12.	పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు	30-00
13.	పలావ్‌లు, ఫ్రైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు	30-00
14.	వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15.	బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16.	పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17.	మైక్రోవేవెన్ వంటలు	99-00
18.	సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19.	పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20.	పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21.	మోడ్రన్ మెహందీ (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22.	మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23.	నోరూరించే నాన్‌వెజ్‌వంటలు	99-00
24.	మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

వివిధ రకాలు

ఎందరోమహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్‌బుక్ (క్రౌన్‌సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
ఆనందంగా జీవిద్దాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్సాయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్రగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్‌చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00

కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00
ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00

ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు

విశ్వకర్మ ప్రకాశము		80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన	,,	250-00
నారద సంహిత	,,	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము	,,	60-00
మయమతము - వచనము	,,	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము	,,	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి		......
పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య)		....
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు	,,	....
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక	,,	....
మహాదశా పారిజాతం	,,	....
వాస్తు నారాయణీయం	,,	120-00
యోగావళీఖండం	,,	120-00
ముహూర్తసింధువు		150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)		1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (దావూద్)		370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)		590-00
సాయి...	,,	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి	,,	200-00
ఆరతిసాయిబాబా	,,	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)		500-00
తాజుద్దీన్‌బాబా సచ్చరిత్ర		100-00

సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి
ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ది కారికలు	200-00
నపుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00

హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
ఆపస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00
గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాణ్డః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖనస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
ఆయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్చయం	300-00
వస్తుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00

వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00
శ్రీ లలితాసహస్రనామావళిః-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తొట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చిన్తామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
వశిష్ఠ సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
ఆపస్థంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యయం	360-00
ముహుర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00